

ទស្សនាវដ្តី

កសិកម្ម

THE AGRICULTURE MAGAZINE

ឆ្នាំទី ២០ ម្រឹមាសទី ១ (មករា-មីនា) ឆ្នាំ ២០២១ លេខ **៧៧**

អាសយដ្ឋានលេខៈ២០០ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់អរ្យធានសាវី ខណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា
ទូរស័ព្ទលេខៈ (០៥៣) ២២១ ៣៨១ទូរសារលេខៈ (៨៨៨)២៣ ២១៧ ២២០
គេហទំព័រ : <http://www.maff.gov.kh>
e-mail : info@maff.gov.kh

- លិខិតថ្លែងអំណរគុណ សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឆន្ទ៍ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ធ្វើជូន ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ០១
- លិខិត **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ធ្វើជូន ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ០២
- លិខិតថ្លែងអំណរគុណ **សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ធ្វើជូន ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ០៣
- សុន្ទរកថា ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារអន្តរក្រសួងគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍ក្នុងកម្មវិធីបើកអង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២..... ០៤
- សុន្ទរកថាឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារអន្តរក្រសួងគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍ក្នុងកម្មវិធីបិទអង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២..... ០៤
- សុន្ទរកថា ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក្នុងឱកាសបិទកិច្ចប្រជុំបូកសរុបសភាពការណ៍វិស័យផលិតផលប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅវិធានការឆ្នាំ២០២១..... ១២
- បច្ចេកទេសដាំដំណាំកៅស៊ូជាលក្ខណៈគ្រួសារ (បន្តពីទស្សនាវដ្តីកសិកម្មលេខ៧៦)..... ១៤
- ចំណេះដឹងស្តីអំពីសុខភាពសត្វ(បន្តពីទស្សនាវដ្តីកសិកម្ម លេខ៧៦) ២៣
- បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមបង្កងរបស់កសិករ ព្រំ វ៉ាត..... ៣២
- បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមទាកសិករ ស្លុត សុផល..... ៣៦
- វិធីសាស្ត្រក្នុងការយករួចខ្លួនពីការដេញប្រហារពីសត្វសាហាវទាំង១២ ដែលគួរតែចងចាំ..... ៤០
- របាយការណ៍ស្តីពីសភាពការណ៍កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១និងទិសដៅអនុវត្តបន្ត..... ៤៦
- សេចក្តីណែនាំស្តីពីការចាត់វិធានការណ៍បង្ការ និងទប់ស្កាត់ការរាតត្បាតនៃជំងឺ COVID 19 ..... ៦០
- សកម្មភាពថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ..... ៦១

ព្រឹទ្ធសភា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

លិខិតថ្លែងអំណរគុណ

ជូនចំពោះ

ឯកឧត្តម វេង សាខុន

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ខ្ញុំមានសេចក្តីរីករាយដែលឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី បានធ្វើលិខិតជូនពរចុះថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ ក្នុងឱកាសខួបកំណើតខ្ញុំ គម្រប់ ៧៦ ឈានចូល ៧៧ ឆ្នាំ។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅចំពោះឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី ដែលបានជូនពរខ្ញុំប្រកប ដោយមនោសញ្ចេតនាយ៉ាងកក់ក្តៅបំផុត ហើយក្នុងឱកាសនេះខ្ញុំក៏សូមជូនពរឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទវិញ សូមទទួលបាននូវជោគជ័យថ្មីៗថែមទៀត ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចបម្រើជាតិមាតុភូមិ និងសូមបាន ជួបតែនឹងពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

សូមឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី ទទួលនូវការរាប់អានដ៏ស្មោះស្ម័គ្រ ពីខ្ញុំ។

ថ្ងៃ ១៧ ៧ រោច ខែមាយ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១

សម្តេចវិបុលសេនាភក្តី សាយ ឈុំ

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ងឿជូន

ឯកឧត្តម វេង សាខុន

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

តាមរយៈលិខិត ៨៨៣៦ កសក ចុះថ្ងៃចន្ទ ៣រោច ខែអស្សុជ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ របស់ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខ្ញុំ និងភរិយា បានទទួលរួចហើយនូវអាហារូបករណ៍ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម ចំនួន ៥០កន្លែង សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សាថ្មី២០២០-២០២១ នេះ។

ការចូលរួមរបស់ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក៏ដូចជាសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទកសិកម្ម គឺបានបង្ហាញនូវសកម្មភាពយ៉ាងសកម្ម ស្របតាមគោលនយោបាយរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សឱ្យមានចំណេះដឹង និង ចំណេះធ្វើ ប្រកបដោយគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ សម្រាប់បន្តវេនក្នុងការកសាង និងអភិវឌ្ឍន៍ ប្រទេសជាតិ។

សូម ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រី និង គណៈគ្រប់គ្រង បុគ្គលិក សាស្ត្រាចារ្យ និងស្រីត នៃសាកល វិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម បានជួបប្រទះនឹងពរទាំងប្រាំប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និង បដិភាណៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ៨កើត ខែមាយ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១

ហ៊ុន សែន

**សម្តេចក្រុងក្រុងហោម ស ខេង
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ**

លិខិតថ្លែងអំណរគុណ

ជូនចំពោះ

ឯកឧត្តម វេង សាខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឯកឧត្តម ជាតិរាជ្យ អោន!

ខ្ញុំមានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយ និងសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះសម្ភារចិត្តស្រលាញ់រាប់អាន ដ៏ជ្រាលជ្រៅរបស់ **ឯកឧត្តម** រួមជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការក្រោមឱវាទ ដែលបានធ្វើលិខិតជូនពររូបខ្ញុំ ក្នុងឱកាសចម្រើនជន្មាយុ ៧០ឆ្នាំ ឈានចូល ៧១ឆ្នាំ កាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១ កន្លងទៅនេះ ។

តបចំពោះសម្ភារចិត្តដ៏ប្រពៃនេះ នាឱកាសឆ្នាំថ្មី២០២១ ខ្ញុំសូមជូនពរ **ឯកឧត្តម និងលោកជំទាវ** ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ និងសហការី សូមមានសុខភាពល្អបរិបូណ៌ សុភមង្គល និងទទួលបានជោគជ័យ គ្រប់ការកិច្ច ព្រមទាំងបានប្រកបដោយពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ **អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ** ។

សូម **ឯកឧត្តម** ទទួលនូវសេចក្តីរាប់អានដ៏ជ្រាលជ្រៅពីខ្ញុំ ។

ថ្ងៃ សុក្រ ៩កើត ខែមាយ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស.២៥៦៤
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២២ ខែ មករា ឆ្នាំ២០២១

ស ខេង

សុទ្ធកេចា

ឯកឧត្តម វេង សាខុន

**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារ
អន្តរក្រសួងគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍
ក្នុងកម្មវិធីបើកអង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២**

ថ្ងៃពុធ ១៤កើត ខែមាយ ឆ្នាំ ជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤
ខេត្តសៀមរាប ថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១

សូមគោរព ៖

- គណៈអធិបតី
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ភ្ញៀវកិត្តិយសជាតិ-អន្តរជាតិ
- សមាជិក សមាជិកានៃអង្គវេទិកាជាតិមេត្រី

ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារអន្តរក្រសួងគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍ ថ្ងៃនៃកម្មវិធីបើកអង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២

ថ្ងៃនេះ ក្នុងនាមក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខ្ញុំមានកិត្តិយស និងសេចក្តីសោមនស្សរីករាយជាអនេក និងសូមសម្តែងនូវបដិសណ្ឋារកិច្ចចំពោះគណៈអធិបតី ឯកឧត្តមលោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ភ្ញៀវកិត្តិយសទាំងអស់ដែលបានឆ្លៀតឱកាសចូលរួមក្នុង អង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ ដ៏មានអត្ថន័យនេះ។ ជាមួយនេះដែរ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរ និងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះក្រុមការងារអន្តរក្រសួងក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ក្រសួងទេសចរណ៍ ដែលបានសហការយ៉ាងល្អប្រសើរជាមួយរដ្ឋបាលខេត្តសៀមរាប ព្រមទាំងអង្គការជាតិ-អន្តរជាតិ និងដៃគូពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ក្នុងការរៀបចំវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២នេះ ឱ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុង

បរិយាកាសមួយប្រកបដោយភាពទាក់ទាញ ពោរពេញដោយអត្ថន័យយ៉ាងជ្រាលជ្រៅនៅខេត្តសៀមរាបទឹកដីទេសចរណ៍ដ៏ស្រស់បំព្រងនៃមាតុភូមិអង្គរដ៏បរវរនេះ។

លើសពីនេះទៀត ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវមូលវិចារណ៍ និងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះ ចំណាប់អារម្មណ៍ដ៏មានអត្ថន័យរបស់ឯកឧត្តម ទៀ សីហា អភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តសៀមរាប ដែលបានជម្រាបជូនអំពីស្ថានភាពនៃដំណើរការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយផ្ទៃផ្កា ពិសេសសក្តានុពលនៃវិស័យទេសចរណ៍ និងវិស័យសំខាន់ៗផ្សេងៗទៀត ដែលក្នុងនោះក៏មានវិស័យកសិកម្មផងដែរ រួមទាំងការរៀបចំផែនការមេ អភិវឌ្ឍន៍វិស័យទេសចរណ៍ និងផែនការសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ខេត្តសៀមរាប ឆ្នាំ២០២០-២០២៥ ដែលពិតជាបានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញអំពីការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការរួមចំណែកលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រកបដោយផ្ទៃផ្កា ពិសេសក្នុងកាលៈទេសៈដែលប្រទេសជាតិយើងទទួលរងនូវហានិភ័យពីជំងឺរាតត្បាតបណ្តាលមកពីកូវីដ-១៩នេះ ក៏ដូចជាគ្រោះទឹកជំនន់នាពេលកន្លងមកនេះផងដែរ។

អន្តរិច្ចិវិធីវិទ្យាសាស្ត្រជាតិមេត្រី!

យើងទាំងអស់គ្នាបានជ្រាបយ៉ាងច្បាស់ហើយថា រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៦នៃរដ្ឋសភា ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងឈ្លាសវៃបំផុតរបស់ **សម្តេចតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** បានប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ក្នុងការធានានូវសុខុសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ និងស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដែលមានភាពអនុគ្រោះសម្រាប់សកម្មភាពផុសផុលនៃការវិនិយោគ និងធុរកិច្ចក្នុងគ្រប់វិស័យ។ ឈរលើមូលដ្ឋាននេះ កម្ពុជា

ភ្ញៀវភិក្ខុយសារអញ្ជើញចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបើកអង្គវេទិកា
ភាគី អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ នៅសណ្ឋាគារសុខា
ខេត្តសៀមរាប

បានឆ្លងកាត់ពីឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលទាប មកជាប្រទេស
មានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប កាលពីឆ្នាំ២០១៥ កន្លងទៅ
ហើយប្រាក់ចំណូលប្រជាជននឹងកើនឡើងដល់១ ៩០០ដុល្លារ
អាមេរិកក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ក្នុងឆ្នាំ២០២០នេះ។
រីឯអត្រានៃភាពក្រីក្រនៅកម្ពុជាក៏បានបន្តធ្លាក់ចុះជាលំដាប់ពី
ជាង៥៣% ក្នុងឆ្នាំ២០០៤ រហូតមកដល់ក្រោម១០% នាពេល
បច្ចុប្បន្ននេះ។ ជាលទ្ធផល សេដ្ឋកិច្ចជាតិយើងបានរីកចម្រើន
យ៉ាងឆាប់រហ័ស ហើយរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏កំពុង
ផ្លាស់ប្តូរពីប្រទេសដែលពឹងផ្អែកលើវិស័យកសិកម្មទៅជាប្រទេស
ដែលពឹងផ្អែកជាសំខាន់លើវិស័យឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មវិញ
ក្នុងបរិបទនៃបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មទី៤។ ជាចក្ខុវិស័យ និងទិស

ភ្ញៀវភិក្ខុយសារអញ្ជើញចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបើកអង្គវេទិកា
ភាគី អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ នៅសណ្ឋាគារសុខា
ខេត្តសៀមរាប

ដៅគោលនយោបាយវែងឆ្ងាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលគឺ ប្រែក្លាយ
កម្ពុជាទៅជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ នៅឆ្នាំ

២០៣០ (ចន្លោះពី ៤ ៨០០ដុល្លារអាមេរិកទៅ ១២ ០០០
ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ក្នុងមួយឆ្នាំ) និងជាប្រទេស
មានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០ (ចាប់ពី ១២ ០០០ដុល្លារ
អាមេរិកឡើងទៅ)។

ជារួមសន្ទុះនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ប្រកបដោយ
សុទិដ្ឋិនិយមនេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងច្បាស់អំពីការរីកចម្រើន
នៃវិស័យនានា ដែលជាសមាសធាតុដ៏សំខាន់ក្នុងការជំរុញ
កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ជាពិសេសវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម
ទេសចរណ៍ កាត់ដេរ និងសំណង់ជាដើម។ ក្នុងនោះ រាជរដ្ឋា
ភិបាលបានចាត់ទុកវិស័យកសិកម្មជាវិស័យអាទិភាពមួយនា
គ្រប់កាលៈទេសៈ ហើយវិស័យទេសចរណ៍គឺជា មាសបែតង
ដែលមានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង និងប្រកបដោយសក្តានុពល។
ដោយឡែក របៀបវារៈនៃអង្គវេទិកានាពេលនេះ គឺពិតជាបាន
ឆ្លើយតបយ៉ាងសមស្របទៅនឹងចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល
លើការប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការបន្តអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជាថា
ជា “ទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងធម្មជាតិ” ផងដែរ ជាពិសេសគោល
នយោបាយជាតិ អេកូទេសចរណ៍២០១៩-២០៣០។

ជាអកុសល រលកព្យុះនៃវិបត្តិជំងឺឆ្លងកូវីដ-១៩ បាន
នឹងកំពុងបោកបក់មកលើសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម នៅក្នុងបណ្តា
ប្រទេសស្ទើរតែទាំងអស់នៅទូទាំងពិភពលោក រួមទាំងកម្ពុជា
យើងផងដែរ។ ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ និងវិបត្តិសេដ្ឋ
កិច្ចនេះបានបង្កការគំរាមកំហែងយ៉ាងខ្លាំងក្លាដល់ការអភិវឌ្ឍ
ដែលកម្ពុជាសម្រេចបានដោយជោគជ័យក្នុងរយៈពេលជាងពីរ
ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះនៃប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន។ ក្នុងបរិការណ៍
នេះធនាគារពិភពលោក និងស្ថាប័នអន្តរជាតិធំៗបានព្យាករណ៍
ថា នៅឆ្នាំ២០២០នេះ សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាអាចធ្លាក់ចុះក្នុងរង្វង់
-២,០%។ ប៉ុន្តែមកដល់ពេលនេះ សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា
នៅតែបង្ហាញសញ្ញាវិជ្ជមានចំពោះវិស័យមួយចំនួន ហើយវិស័យ
ខ្លះទៀតនៅតែបន្តជួបការលំបាក ជាពិសេសវិស័យទេសចរណ៍
ដែលកំពុងជួបនឹងបញ្ហានៃការធ្លាក់ចុះចំនួនភ្ញៀវទេសចរណ៍
យ៉ាងគំហុកក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំនេះ។ ទោះជាយ៉ាងណា យើង
សង្ឃឹមថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានឹងស្ទុះងើបឡើងវិញ នៅក្នុង
ឆ្នាំ២០២១នេះ ដោយសារកម្លាំងជំរុញនៃគោលនយោបាយ
គាំទ្ររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលជួយដល់ជនក្រីក្រ ភាពល្អប្រសើរ
ជាងមុននៃផលិតកម្មវិស័យកសិកម្ម ការកើនឡើងនៃការនាំ
ចេញផលិតផលសម្លៀកបំពាក់ ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញប្បទាន

សកម្មភាពទស្សនាពិព័រណ៍ក្នុងកម្មវិធីវិស័យកសិកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២១ នៅសណ្ឋាគារសុខា ខេត្តសៀមរាប

ដល់សហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យមជាដើម។ ជាមួយគ្នានេះ ទេសចរណ៍ក្នុងស្រុកក៏បានជួយមួយផ្នែកក្នុងការធ្វើឱ្យឧស្សាហកម្មទេសចរណ៍ និងការធ្វើដំណើរកម្សាន្តកកើតឡើងវិញផងដែរ។ ក្នុងបរិបទនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានខិតខំតស៊ូយ៉ាងប្រកបដោយសមត្ថភាព និងយកអស់កម្លាំងកាយចិត្ត បញ្ហាញាណ និងធនធាន ដើម្បីការពារសុខុមាលភាពប្រជាពលរដ្ឋប្រកបដោយភាពកក់ក្តៅ ព្រមទាំងបាន និងកំពុងជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដោយអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅ និងការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ ជាពិសេសវិស័យកសិកម្មដែលកំពុងតែដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជំរុញការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ការរក្សាបាននូវសន្តិសុខស្បៀងអាហារជូនប្រជាជនកម្ពុជាចំនួនប្រមាណជាង១៦លាននាក់ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនយើង ក្នុងសមរម្យសង្គ្រាមប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺ COVID-១៩នេះ។

ម្យ៉ាងទៀតក្នុង កាលៈទេសៈដែលយើងកំពុងទទួលបាននូវបញ្ហាប្រឈមពីវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩នេះ សម្រាប់វិស័យកសិកម្ម ខ្ញុំយល់ថា យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវគាំទ្រ និងចូលរួម “ប្រែក្លាយកសិកម្មកម្ពុជា ជាកសិកម្មទំនើបមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង បរិយាប័ន្ន ធននឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងនិរន្តរភាពដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារកសិករ លុបបំបាត់ភាពអត់ឃ្លាន សម្រេចបានសន្តិសុខស្បៀង ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងអាហារូបត្ថម្ភ និងជំរុញការអភិវឌ្ឍកសិកម្មដោយនិរន្តរភាព” ឆ្លើយតបទៅនឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពតាមអភិក្រម និងវិសាលភាពថ្មីដើម្បីប្រែក្លាយវិស័យនេះ ពីដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍតាមបែបយថាធិការ ឈានទៅរកដំណាក់កាលថ្មីដែលផ្តោតលើ

ប្រពលវប្បកម្ម ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ពិពិធការរូបនីយកម្មដំណាំដែលមានសក្តានុពល និងមានតម្លៃទីផ្សាររួមទាំងការចិញ្ចឹមសត្វ និងវារីវប្បកម្មជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ដែលយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវចូលរួមឱ្យបានសកម្មថែមទៀត ព្រមទាំងការអនុវត្តគោលនយោបាយពិពិធការវិស័យទេសចរណ៍ដើម្បីកែប្រែជីវភាពរបស់បងប្អូនដែលប្រកបមុខរបរកសិកម្មឱ្យទៅជា “កសិ-ពាណិជ្ជករ” និងទទួលបានតម្លៃបន្ថែមក្នុងជីវភាពរស់នៅរបស់ខ្លួន។ ជាពិសេស ការធានាបាននូវអាហារូបត្ថម្ភប្រកបដោយគុណភាពសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល និងមានអតិរេកសម្រាប់ការនាំចេញ ដោយមិនត្រូវមើលរំលងអំពីការបង្កើនប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍធនធានព្រៃឈើ និងជលផល ដើម្បីនិរន្តរភាពនៃភពផែនដី ប្រកបដោយភាគរាបស្មើ និងភាពទាក់ទាញពីភ្ញៀវទេសចរផងដែរ។

សូមជម្រាបជូនថា បច្ចុប្បន្ននេះសហគមន៍នេសាទចំនួន ១៣១សហគមន៍ក្នុងចំណោមសហគមន៍នេសាទទាំងអស់៥១៦ នៅកម្ពុជា គឺមានសក្តានុពលអាចបង្កើតជាសហគមន៍ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋានក្នុងគោលដៅជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ ក៏ដូចជាសេដ្ឋកិច្ចជាតិជាចម្បង។ បច្ចុប្បន្ន មានសហគមន៍នេសាទចំនួន ២៧សហគមន៍ បាននិងកំពុងដំណើរការទេសចរណ៍ធម្មជាតិនៅតំបន់មាត់សមុទ្រ និងតំបន់បឹងទន្លេសាបនៅក្នុង ៩ខេត្ត រួមមានខេត្តក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង តាកែវ សៀមរាប បាត់ដំបង ពោធិ៍សាត់ កំពង់ឆ្នាំង បន្ទាយមានជ័យ កំពត ព្រះសីហនុ កែប និងខេត្តកោះកុង។ ដោយឡែក គិតមកទល់ពេលនេះ យើងបង្កើតសហគមន៍ព្រៃឈើនៅទូទាំងប្រទេសសរុបចំនួន ៦៣៨សហគមន៍ក្នុងនោះបានធ្វើផែនការគ្រប់គ្រងចំនួន ១០៣សហគមន៍ ព្រមទាំងមានតំបន់ព្រៃឈើតាមបណ្តោយដងស្ទឹង ព្រែក បឹង ក្នុងដែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ចម្ការឈើដាំ ស្ថានីយផ្សព្វផ្សាយ និងស្តារព្រៃឈើ ចម្ការកសិរុក្ខកម្ម ចម្ការរុក្ខទិវាថ្នាក់ជាតិ និងក្រោមជាតិ ដែលអាចអភិវឌ្ឍទៅជាគោលដៅទេសចរណ៍ធម្មជាតិ កសិ-ទេសចរណ៍ និងតំបន់លំហែកម្សាន្តផងដែរ។ លើសពីនេះទៀត យើងបង្កើតសហគមន៍កសិកម្មបានចំនួន ១ ១៩០សហគមន៍ និងសហភាពសហគមន៍កសិកម្មចំនួន ១១ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយសហគមន៍កសិកម្មដែលមានសមាជិកសហគមន៍កសិកម្មសរុបទាំងអស់ចំនួន ១៥១ជាសមាជិក។ គិតមក

ទល់ពេលនេះគឺពុំទាន់មានសហគមន៍កសិកម្មណាមួយដែលបានបង្កើតមុខរបរពាក់ព័ន្ធនឹងទេសចរណ៍ទេ។

ជាការកត់សម្គាល់ទោះបីមានសក្តានុពលភាពទេសចរណ៍ក៏ការបង្កើតទេសចរណ៍ធម្មជាតិបានជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនមានជាអាទិ៍៖

១. ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសមត្ថភាពដឹកជញ្ជូន មិនទាន់បង្កភាពងាយស្រួលដល់ភ្ញៀវទេសចរ។

២. សមត្ថភាពបដិសណ្ឋារកិច្ច ដូចជាភាសា កន្លែងស្នាក់នៅ ម្ហូបអាហារ បន្ទប់អនាម័យ ទឹកស្អាត ការផ្សព្វផ្សាយ អំពីទេសចរណ៍ឱ្យបានទូលំទូលាយនៅមានកម្រិត។

៣. សហគមន៍ពឹងផ្អែកលើភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ ហើយភ្នាក់ងារទេសចរណ៍មួយចំនួនមិនទាន់មានតម្លាភាព ក្នុងការបែងចែកផលប្រយោជន៍ជូនសហគមន៍ ដូចជាសហគមន៍នេសាទដែលជាអ្នកចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយថែរក្សាសម្បត្តិធម្មជាតិសម្រាប់ទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរ។

៤. សហគមន៍មិនទាន់មានទុនគ្រប់គ្រាន់ និងជំនាញក្នុងការពង្រីកសកម្មភាពទេសចរណ៍ដែលមានការទាក់ទាញដោយបច្ចុប្បន្ន កន្លែងកម្សាន្តតាមសហគមន៍នេសាទនៅពឹងផ្អែកតែលើធនធានធម្មជាតិដែលមាន ដោយបានខិតខំប្រឹងប្រែងថែរក្សា និងអភិរក្សដើម្បីទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរ ហើយជូនកាលក៏ទទួលរងនូវប្រធានស័ក្តិ និងសម្ពាធពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុផងដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត ចំណូលដែលសហគមន៍ទទួលបានពីទេសចរណ៍ធម្មជាតិនេះគឺនៅមានកម្រិត ពោលគឺសហគមន៍នៅតែពឹងផ្អែកលើថវិកាជំនួយឧបត្ថម្ភពីខាងក្រៅតែប៉ុណ្ណោះ។

៥. តំបន់ខ្លះមានដែនសមត្ថកិច្ចជាន់គ្នា មានជម្លោះរវាងសហគមន៍ និងសហគមន៍ សមត្ថកិច្ច និងសមត្ថកិច្ច ប្រជាជនសមត្ថកិច្ច និងក្រុមហ៊ុនជាដើម ដែលទាមទារឱ្យមានការដោះ

ស្រាយ សម្របសម្រួលគ្នាជាចាំបាច់។

៦. សេវាកម្មភាគច្រើនផ្តល់តែវិលល្ងាច និងមិនទាន់មានកន្លែងដែលអាចឱ្យភ្ញៀវស្នាក់នៅបានយូរប្រកបដោយការជឿទុកចិត្ត និងភាពកក់ក្តៅ។

៧. មិនទាន់មានគោលការណ៍រួមជាផ្លូវការក្នុងការណែនាំស្តីពីការបែងចែកផលប្រយោជន៍ប្រកបដោយសមធម៌ និងតម្លាភាព។

អង្គការអន្តរជាតិមេត្រី

នៅក្នុងបរិការណ៍នៃការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងវិបត្តិនៃជំងឺកូវីដ-១៩ គិតមកទល់ពេលនេះរាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវវិធានការចំនួន៦ជំរុំចមកហើយ ដែលក្នុងនោះក៏មានកញ្ចប់វិធានការក្នុងការលើកលែងការបង់ថ្លៃអាជ្ញាប័ណ្ណទេសចរណ៍ គ្រប់ប្រភេទ និងការមិនធ្វើសវនកម្មពន្ធដារពេញលេញចំពោះសហគ្រាសក្នុងវិស័យទេសចរណ៍រួមទាំងកញ្ចប់ថវិកាផ្នែកជំនួយសង្គមក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ផងដែរ។ លើសពីនេះទៀត កាលពីពេលថ្មីៗនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានបញ្ចេញនូវថវិកាសន្សំប្រមាណ១៥០លានដុល្លារអាមេរិកទៀតសម្រាប់បម្រើឱ្យការវិនិយោគសាងសង់ និងកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្លូវមួយចំនួនក្នុងទីរួមខេត្តសៀមរាប ដើម្បីជួយធ្វើឱ្យទីក្រុងទេសចរណ៍ដ៏ល្បីល្បាញរបស់កម្ពុជានេះ កាន់តែមានភាពទាក់ទាញចំពោះភ្ញៀវទេសចរមកពីគ្រប់ទិសទីនៃពិភពលោក នៅក្រោយពេលវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩ស្រាកស្រាន្តទៅវិញ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ការរៀបចំអង្គវេទិកាជាតិដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ គឺជាឱកាសមួយសម្រាប់យើងជួបជុំគ្នាដើម្បីពិនិត្យតាមដានអំពីវឌ្ឍនភាព កាលានុវត្តភាព បញ្ហាប្រឈម ព្រមទាំងរួមគ្នារិះរកវិធានការដោះស្រាយប្រកបដោយគំនិតច្នៃប្រឌិត និងការបំពេញភារកិច្ចតាមគន្លងថ្មី ដើម្បីបញ្ចៀសការឆ្លងជំងឺដ៏កាចសាហាវកូវីដ-១៩ និងដើរទាន់ការវិវត្តនៃបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលនៃបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មជំនាន់ទី៤ នាពេលបច្ចុប្បន្នក្នុងបុព្វហេតុផ្តល់ជាផលប្រយោជន៍រួម ដើម្បីជាពុទ្ធិក្នុងការចូលរួមចំណែកលើការងារគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងវិស័យកសិទេសចរណ៍ជាមួយ ដែលមានតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍសង្គម សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងការធានានូវចីរភាពបរិស្ថានសម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយៗទៀត។

សូមអរគុណ!

សុន្ទរកថា

ឯកឧត្តម វេង សាខុន

**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារ
អន្តរក្រសួងគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍
ក្នុងកម្មវិធីបិទអង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២**

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ១៥កើត ខែមាយ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១

សូមគោរព ៖

- គណៈអធិបតី
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា រៀបរៀងស្រីស្រី-អន្តរជាតិ
- សមាជិក សមាជិកានៃអង្គវេទិកាជាតិមេត្រី

ឯកឧត្តម វេង សាខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងជាអនុប្រធានក្រុមការងារអន្តរក្រសួងគ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍ក្នុងកម្មវិធីអង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២

បន្ទាប់ពីបានស្តាប់នូវរបាយការណ៍ស្តីពីលទ្ធផលនៃវេទិកាជាតិលើកទី១ និងរបាយការណ៍បូកសរុបវេទិកា និងសេចក្តីថ្លែងការណ៍លើកទី២ ស្តីពីការជំរុញការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទេសចរណ៍ និងអេកូទេសចរណ៍ថ្លែងដោយលោក ជុក ជំនោរ ប្រធានលេខាធិការដ្ឋាន (ក.គ.អ.អ) និងលទ្ធផលនៃកិច្ចពិភាក្សាដែលអង្គវេទិកាបានរៀបរាប់ និងបកស្រាយយ៉ាងក្លាយ ជាពិសេស ចំណាប់អារម្មណ៍ដ៏មានអត្ថន័យរបស់ឯកឧត្តមអភិបាលនៃគណៈអភិបាលខេត្តសៀមរាប ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន និងឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងទេសចរណ៍ និងជាប្រធានក្រុមការងារ ក.គ.អ.អ រួចមក ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវមូលវិចារណ៍ជាវិជ្ជមាន

និងសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការចូលរួមផ្តល់នូវទស្សនវិស័យដ៏មានតម្លៃក្នុងន័យស្ថាបនាពីគ្រប់គូអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងកិច្ចដំណើរការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ប្រកបដោយភាពទាក់ទាញ ព្រមទាំងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និងការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយភាពបរិស្ថានផងដែរ។ នៅក្នុងស្មារតីនេះ ខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ជាថ្មីម្តងទៀត អំពីការប្តេជ្ញា និងសុឆន្ទៈរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក្នុងការបន្តកិច្ចសហការឱ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធច្រើនទៀតតាមអភិក្រម “រដ្ឋ-ឯកជន-ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសហគមន៍” ដើម្បីពង្រឹងភាពជាដៃគូ និងបង្កើតឡើងនូវបរិស្ថានអនុគ្រោះសម្រាប់កិច្ចការវិនិយោគវិស័យទេសចរណ៍អេកូទេសចរណ៍ ឆ្លើយតបទៅនឹងវិធានសុវត្ថិភាពទេសចរណ៍ដោយមិនមើលរំលងគោលការណ៍ប្រឡងប្រណាំង “ទីក្រុងស្អាត រមនីយដ្ឋានស្អាត សេវាល្អ បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ” រួមទាំងវិស័យកសិកម្មផងដែរ ដើម្បីលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ចជាតិយើងជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាកសិករ បងប្អូននៅក្នុងសហគមន៍ដែលប្រកបមុខរបរកសិកម្មជាចម្បង ក្នុងបរិបទដែលប្រទេសជាតិយើងកំពុងទទួលរងនូវហានិភ័យពីវិបត្តិនៃការរាតត្បាតដោយជំងឺឆ្លងកូវីដ-១៩ និងចក្ខុវិស័យក្រោយវិបត្តិកូវីដ-១៩។

ពិតណាស់ថា ទោះបីការខិតខំស្រាវជ្រាវរកវ៉ាក់សាំង និងថ្នាំសម្រាប់ការពារ និងព្យាបាលជំងឺនេះកំពុងមានវឌ្ឍនភាពល្អគួរជាទីសង្ឃឹមក្តី តែគ្មាននរណាដឹងថា វិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩នេះនឹងបញ្ចប់នៅពេលណាពិតប្រាកដនោះឡើយ ហើយក៏គ្មាន

រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់កសិករអង្គរវេទិកាភាគី អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ នៅសណ្ឋាគារសុខា ខេត្តសៀមរាប

នរណាអាចទស្សន៍ទាយ និងវាយតម្លៃអំពីផលប៉ះពាល់មកលើ គ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃជីវភាពរស់នៅរបស់សង្គមជាតិនីមួយៗបាន ជាក់ច្បាស់នោះដែរ។ ជាបច្ច័យ ស្ថានភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ពិភពលោកនៅក្នុងឆ្នាំ២០២០នេះ ត្រូវបានព្យាករណ៍ថា មាន ភាពថមថយដល់កម្រិតទាបបំផុតគិតចាប់តាំងពីសង្គ្រាមលោក លើកទី២មក។ ជាមួយគ្នានេះ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក៏នៅ តែជាបញ្ហាប្រឈមរបស់មនុស្សជាតិ និងប្រទេសនីមួយៗ ហើយ ក្នុងករណីខ្លះ ការប្រែប្រួលនៃអាកាសធាតុក៏បានបង្កើតជាជំងឺ ផ្សេងៗឥតឈប់ឈរដល់សត្វនិករយើងផងដែរ។

ដូចខ្ញុំបានជម្រាបជូនរួចហើយ នៅក្រោមសមត្ថកិច្ច របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គឺយើងមាន សហគមន៍នេសាទ សហគមន៍ព្រៃឈើ និងសហគមន៍កសិកម្ម។ នាពេលអនាគត សហគមន៍កសិកម្មមួយចំនួនអាចនឹងបង្កើត មុខរបរថ្មីមួយដែលហៅថា កសិទេសចរណ៍ សម្រាប់ផ្តល់ឱកាស ដល់អ្នកទេសចរណ៍ក្នុងស្រុក និងបរទេសបានទៅទស្សនាកសិ- ដ្ឋានរបស់ប្រជាជនជាសមាជិកសហគមន៍កសិកម្ម។ កសិ- ដ្ឋាន ដែលសហគមន៍កសិកម្មអាចផ្តល់ជាកន្លែងឱ្យអ្នកទេស ចរណ៍ទៅទស្សនានោះរួមមាន កសិដ្ឋានដំណាំស្រូវ កសិដ្ឋាន ដំណាំម្រេច កសិដ្ឋានដំណាំបន្លែ កសិដ្ឋានដំណាំស្វាយកែវ រមៀត កសិដ្ឋានដំណាំស្វាយចន្ទី កសិដ្ឋានដំណាំមៀនប៉ៃលិន កសិដ្ឋានដំណាំកៅស៊ូ។ល។ ហេតុដូច្នេះ សហគមន៍កសិកម្ម មួយចំនួន អាចក្លាយជា សហគមន៍កសិកម្មកសិទេសចរណ៍ នៅពេលអនាគត ប្រសិនបើសហគមន៍កសិកម្មចង់បង្កើតមុខ របរថ្មីស្តីពីកសិ-ទេសចរណ៍ នៅក្នុងសហគមន៍កសិកម្មរបស់

ខ្លួនរួមទាំងសហគមន៍នេសាទ និងសហគមន៍ព្រៃឈើផងដែរ។ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យទេសចរណ៍ឱ្យកាន់តែ មានសន្ទុះរីកចម្រើនបន្ថែមទៀត ពិសេសក្នុងរលកថ្មីនៃការងើប ឡើងវិញនៃការរីករាលដាលជំងឺកូវីដប្រភេទថ្មីនៅតាមបណ្តា ប្រទេសមួយចំនួននៅលើពិភពលោក ដែលជាកត្តាធ្វើឱ្យស្ថាន ភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកស្ថិតក្នុងស្ថានភាពមិនច្បាស់លាស់ តទៅទៀតនោះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សូម ផ្តល់នូវចំណុចគន្លឹះមួយចំនួនដើម្បីជាមូលដ្ឋានជូនអង្គរវេទិកា ធ្វើការពិចារណាដូចតទៅ៖

ទី១- ត្រូវកសាង និងបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពបម្រើវិស័យ ទេសចរណ៍ដល់មន្ត្រី សហគមន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដោយ មិនមើលរំលងអំពីការបញ្ជ្រាបបច្ចេកវិទ្យាទំនើបប្រកប ដោយភាពវៃឆ្លាត។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ត្រូវកំណត់គោល ការណ៍ណែនាំផ្លូវការស្តីពីការបែងចែកផលប្រយោជន៍ ឬផលលាភរវាងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដោយខិតខំកៀរគរដៃគូ ជួយអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់បម្រើវិស័យ ទេសចរណ៍ រួមទាំងកន្លែងកម្សាន្តរបស់សហគមន៍។ ត្រូវបង្កើតប្រភពហិរញ្ញប្បទាន ជាពិសេស បង្កើត mini-trust fund សម្រាប់សហគមន៍ ព្រមទាំងបន្តពង្រឹង សមត្ថភាពសហគមន៍នេសាទដើម្បីគាំពារដល់ចីរភាព ធនធានសម្រាប់បម្រើវិស័យទេសចរណ៍ និងលើក ទឹកចិត្តសហគមន៍ឱ្យទទួលបានមូលនិធិពីកម្មវិធីការ បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈការប្រឹងប្រែងការ -ពារព្រៃឈើ ព្រៃលិចទឹក ព្រៃកោងកាង និងគ្រប់គ្រង ទឹកបម្រើដល់ការរស់រានមានជីវិតនៃទីជម្រកជីវៈចម្រុះ នៅរដូវប្រាំង និងប្រធានស័ក្តិនានា ដូចជាករណីភ្លើង ឆេះព្រៃជាដើម។

ទី២- ត្រូវគាំពារផ្តល់លទ្ធភាព និងសមត្ថភាពជំរុញសកម្មភាព កសិ-ទេសចរណ៍ ឬវារីវប្បកម្មបម្រើទេសចរណ៍ក៏ដូចជា សកម្មភាពកសិកម្មផ្សេងទៀតដូចជា ផលិតកម្មបន្លែ ធម្មជាតិ បសុសត្វ សួនរុក្ខជាតិ (សួនផ្កាធំៗ) ជាដើម។ ដោយឡែក តំណាងអ្នកប្រើប្រាស់បន្ថែមសុវត្ថិភាព មាន ជាអាទិ៍ សហព័ន្ធទេសចរណ៍កម្ពុជា សមាគមភោជ-នីយដ្ឋានកម្ពុជា សមាគមចុងភៅកម្ពុជា និងសមាគម សណ្ឋាគារកម្ពុជា ត្រូវជួយគាំទ្រ និងផ្សព្វផ្សាយការ បរិភោគបន្លែសុវត្ថិភាពកម្ពុជា ដើម្បីកាត់បន្ថយការ

ភ្ញៀវភិក្ខិយសារអញ្ជើញចូលរួមក្នុងកម្មវិធីអង្គការភិក្ខិយសារ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ នៅសណ្ឋាគារសុខា ខេត្តសៀមរាប

ប៉ះពាល់សុខភាព លើកកម្ពស់បន្លែកម្ពុជា និងជួយ លើកស្ទួយផលិតផលរបស់កសិករកម្ពុជាប្រកបដោយ គុណភាព។

ទី៣- ដើម្បីជំរុញ និងអភិវឌ្ឍទេសចរណ៍ធម្មជាតិ និងកសិ- ទេសចរណ៍ តើអន្តរស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការជំនាញ ត្រូវគិតគូរទៅលើសកម្មភាពអ្វីខ្លះជាចម្បង? ខ្ញុំយល់ថា ត្រូវធ្វើការសិក្សាវិភាគពីកាលានុវត្តភាពថ្មីក្នុងដំណើរ ការរៀបចំផែនការសម្រាប់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ទេសចរណ៍ ធម្មជាតិ [សហគមន៍ទេសចរណ៍ (Community-based -CBT) សហគមន៍បានទទួលប្រយោជន៍ពីទេសចរណ៍ (Community Benefit through Tourism-CBT) និងទេសចរណ៍ធម្មជាតិ (Nature-based Tourism)] នៅក្នុងដែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ជាពិសេសនៅតាម តំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើ សហគមន៍នេសាទនានា រួម ទាំងការបំផុសស្មារតីឱ្យបងប្អូនចូលរួមថែរក្សាធនធាន ធម្មជាតិ ការប្រើប្រាស់ដីកសិកម្មប្រកបដោយភាពវៃឆ្លាត ដើម្បីកាត់បន្ថយការបំផ្លាញព្រៃឈើ ព្រៃលិចទឹក និង ការដាំដើមឈើឱ្យបានផុសផុលផងដែរ ក្នុងគោលដៅ កាត់បន្ថយឱ្យបានពាក់កណ្តាលនៃការបំផ្លាញព្រៃឈើ នៅឆ្នាំ ២០៣០ ស្របទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ វេជ្ជបូក (REDD+)។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏មិនត្រូវមើលរំលងអំពី កិច្ចសហការគ្នា ក្នុងការអភិរក្សត្រី សត្វស្លាប និងជីវៈ ចម្រុះដ៏សម្បូរបែបក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ ដើម្បីប្រែ ក្លាយតំបន់ទាំងនោះឱ្យទៅជាតំបន់បេតិកភណ្ឌទេស

-ចរណ៍ធម្មជាតិប្រកបដោយភាពទាក់ទាញ។
ទី៤- គួរមានការរៀបចំគោលនយោបាយផ្តល់ភាពអនុគ្រោះ និងលើកទឹកចិត្តក្នុងការកែច្នៃ និងកែលម្អធនធានធម្ម- ជាតិ នៅក្នុងដែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ជាពិសេស នៅតាមតំបន់សហគមន៍ព្រៃឈើនានា ដែលជាប្រភព ធនធានដ៏សំខាន់ និងមានសក្តានុពលខ្ពស់សម្រាប់ ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ធម្មជាតិ នៅកម្ពុជាតាម រយៈការវិនិយោគរបៀបសម្បទានចម្រុះ ជាមួយគ្រប់ គូអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់។ ត្រូវលើកកម្ពស់ការកសាង និងបង្កើនសមត្ថភាពដល់សហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បី ចូលរួមផ្តល់សេវាដោយផ្ទាល់ និងដោយប្រយោលក្នុង វិស័យទេសចរណ៍ធម្មជាតិ និងកសិ-ទេសចរណ៍ប្រកប ដោយគុណភាព និងមានអនុស្សាវរីយ៍ទាក់ទាញឆ្លើយ តបនឹងទ្រឹស្តី “ទូកទៅ កំពង់នៅ” ។
ទី៥- យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវមានឆន្ទៈចូលរួមសហការរៀបចំ កម្មវិធីកែលម្អការគ្រប់គ្រងសហគមន៍ បរិស្ថានស្អាត ដើម្បីផ្តល់ឱកាសថែមទៀតដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុង សហគមន៍ឱ្យចូលរួមគ្រប់គ្រងថែរក្សាបរិស្ថានស្អាត នៅតាមមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនប្រកបដោយភាពរស់រវើក ដើម្បី ទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ទៅតាម លក្ខណៈពិសេស និងសក្តានុពលក្នុងតំបន់រៀងៗខ្លួន ដោយផ្អែកលើវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ធនធានធម្មជាតិ ស្ថាបត្យកម្ម។ល។ ដើម្បីប្រែក្លាយមូលដ្ឋានរបស់យើង ទៅជាគោលដៅលេចធ្លោ ប្រកបដោយភាពទាក់ទាញ

ភ្ញៀវភិក្ខិយសារអញ្ជើញចូលរួមក្នុងកម្មវិធីអង្គការភិក្ខិយសារ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ នៅសណ្ឋាគារសុខា ខេត្តសៀមរាប

សកម្មភាពទស្សនាពិព័រណ៍ក្នុងកម្មវិធីវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ នៅសណ្ឋា ភារសុខា ខេត្តសៀមរាប

មានឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែង និងផ្តល់នូវភាពកក់ក្តៅ ដល់ភ្ញៀវទេសចរណ៍គ្រប់ជាតិសាសន៍។

អន្តរាគមន៍ទំនាក់ទំនងជាតិមេត្រី

ខ្ញុំជឿជាក់ថា អង្គវេទិកាជាតិនាពេលនេះ ពុំត្រឹមតែជួយ លើកកម្ពស់ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងចំណោមស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូពាក់ព័ន្ធចំណុះ ទេ ថែមទាំងផ្តល់ឱកាសដល់យើងទាំងអស់គ្នាពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរ ទស្សនៈដើម្បីស្វែងរកវិធីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានាសំដៅ ឆ្ពោះទៅសម្រេចគោលដៅនៃការគ្រប់គ្រងអភិវឌ្ឍសហគមន៍ ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ និងអេកូទេសចរណ៍ប្រកបដោយចីរភាព តាមអភិក្រម រដ្ឋ-ឯកជន-ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសហគមន៍ ដោយ ផ្សារភ្ជាប់ជាមួយក្រុមការងាររាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីត្រួតពិនិត្យ និងគាំទ្រការអនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដំណាក់កាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៦ នៃរដ្ឋសភា ប្រកបដោយភាពម្ចាស់ការទទួលខុសត្រូវក្នុងបុព្វហេតុចូលរួម ចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការបង្កើនល្បឿនដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ជាតិ អភិវឌ្ឍន៍តំបន់ជនបទ ការបង្កើនសក្តានុពលទេសចរណ៍ ធម្មជាតិ និងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជនឆ្លើយតបទៅ នឹងគោលនយោបាយជាតិអេកូទេសចរណ៍២០១៩-២០៣០។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អន្តរាគមន៍ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវជួយពិនិត្យ និង ផ្តល់យោបល់បន្ថែមទៀតឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ តើយើងត្រូវ មានទស្សនវិស័យ យុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការយ៉ាងណាដើម្បី បង្កើនសក្តានុពលវិស័យអេកូទេសចរណ៍ដើម្បីទាក់ទាញប្រជា ពលរដ្ឋក្នុងប្រទេសដើរកម្សាន្តដោយរីករាយ ក្នុងដំណាក់កាល ដែលប្រទេសជាតិយើងកំពុងទទួលរងវិបត្តិ និងក្រោយវិបត្តិ

កូវីដ-១៩ ឆ្លើយតបទៅនឹងទិសដៅដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបាន កំណត់ជាយូរមកហើយ អំពីការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍កម្ពុជា ថាជា “ទេសចរណ៍វប្បធម៌ និងធម្មជាតិ”។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសង្ឃឹមថាការពិភាក្សាផ្លាស់ប្តូរយោបល់ នាពេលនេះប្រាកដជានឹងទទួលបាននូវធាតុចូលថ្មីថែមទៀត ដើម្បីផលប្រយោជន៍សម្រាប់ប្រទេសជាតិ ប្រកបដោយបរិយា -ប័ន្នសម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នា ពិសេសផលប្រយោជន៍រួមដល់ ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិ-ទេសចរណ៍ និងវប្បធម៌ ដែលនឹងរួម ចំណែកសំខាន់ដល់ការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងសហ គមន៍មូលដ្ឋានជាមួយ។ ជាមួយនេះដែរ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា -ប្រមាញ់ និងនេសាទ សូមស្វាគមន៍ក្នុងកិច្ចសហការជំរុញការ គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យទេសចរណ៍ធម្មជាតិនេះដោយ ក្តីរីករាយ និងសូមជូនពរឱ្យអង្គអង្គវេទិកាជាតិ ប្រព្រឹត្តទៅដោយ ជោគជ័យ និងទទួលបាននូវលទ្ធផលជាផ្លែផ្កា ដោយផ្អែកលើ ទស្សនទាន “ប្រទេសច្រើន គោលដៅទេសចរណ៍តែមួយ” ដើម្បីបង្កើនសក្តានុពលទីផ្សារទេសចរណ៍ក្នុងប្រទេសយើងឱ្យ បានទូលំទូលាយប្រកបដោយភាពបរិស្ថាន។

ជាទីបញ្ចប់ ជាមួយនឹងការអបអរសាទរនូវសមិទ្ធផល ដែលអង្គវេទិកាជាតិ អេកូទេសចរណ៍លើកទី២ សម្រេចបាន ជាផ្លែផ្កាប្រកបដោយមោទនភាពនេះ ខ្ញុំសូមជូនពររបស់ប្រសើរ ចំពោះគណៈអធិបតី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកនាង កញ្ញា ភ្ញៀវភិក្ខិយសទាំងអស់ សូមប្រកបដោយដោយ សិរីសួស្តី ជ័យមង្គល វិបុលសុខ គ្រប់ប្រការ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាត ឡើយ។

សូមអរគុណ!

សុន្ទរកថា

ឯកឧត្តម វេង សាខុន

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្នុងឱកាសមិទ្ធិកិច្ចប្រជុំមូកសរុបសភាពការណ៍វិស័យជលផលប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅវិធានការឆ្នាំ២០២១

ថ្ងៃសុក្រ ៨រោច ខែមាយ ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស ២៥៦៤

ទីស្តីការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ, ថ្ងៃទី០៥ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១

- គណៈអធិបតី
- ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា
- ភ្ញៀវភ្នំកិត្តិយសជាតិ-អន្តរជាតិ សមាជិក-សមាជិកា នៃអង្គពិធីទាំងមូលជាទីមេត្រី!

ឯកឧត្តម វេង សាខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្នុងឱកាសមិទ្ធិកិច្ចប្រជុំមូកសរុបសភាពការណ៍វិស័យជលផលប្រចាំឆ្នាំ ២០២០ និងទិសដៅវិធានការឆ្នាំ២០២១

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមានកិត្តិយស និងសេចក្តីសោមនស្សរីករាយជាអនេក ដោយបានចូលរួមក្នុងពិធីបិទកិច្ចប្រជុំមូកសរុបសភាពការណ៍វិស័យជលផលប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅវិធានការឆ្នាំ២០២១ នាពេលនេះ និង សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះវត្តមានរបស់ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ដែលបានឆ្លៀតឱកាសអញ្ជើញចូលរួមក្នុងពិធីបិទកិច្ចប្រជុំដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ។ ជាមួយនេះដែរ ខ្ញុំសូមកោតសរសើរ និងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះការខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញភារកិច្ចប្រកបដោយស្មារតីយកចិត្តទុកដាក់ មិនខ្លាចឆ្លើយហាត់ និងការលះបង់ខ្ពស់របស់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការគ្រប់ជាន់ថ្នាក់នៃរដ្ឋបាលជលផល ដែលបានបំពេញភារកិច្ច

របស់ខ្លួនបានល្អប្រសើរក្នុងរយៈពេល ១ឆ្នាំកន្លងមកនេះ ដែលជាសក្តិភាពមួយ បង្ហាញឱ្យឃើញ នូវការចូលរួមចំណែកក្នុងបុព្វហេតុនៃការលើកកម្ពស់វិស័យជលផលនៅកម្ពុជាឱ្យមានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ប្រកបដោយមោទនភាព។

ប្រាកដណាស់ថា កិច្ចប្រជុំដែលបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេល២ថ្ងៃមកនេះ មិនត្រឹមតែជាឱកាសមួយសម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នាចូលរួមពិភាក្សាចែករំលែកទស្សនៈនិងផ្តល់នូវធាតុចូលជាគំនិតថ្មីៗលើលទ្ធផលការងារ កាលានុវត្តភាពនិងបញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗដែលយើងបានជួបប្រទះប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងជាឱកាស សម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នាបូកសរុបនិងវាយតម្លៃលើសមិទ្ធផល ដែលយើងសម្រេចបាន ក្នុងឆ្នាំកន្លងមក ព្រមទាំងរិះរកគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីកំណត់បណ្តាសកម្មភាពជាអាទិភាព ឈានឆ្ពោះទៅរក ការអភិវឌ្ឍវិស័យជលផលមួយឱ្យមានការរីកចម្រើនឆាប់រហ័សនិងប្រកបដោយចីរភាព។ ជាពិសេសនៅក្នុងបរិការណ៍មួយដែលប្រទេសជាតិយើងកំពុងខិតខំប្រឹងប្រែង ស្តារសេដ្ឋកិច្ច របស់ខ្លួនឡើងវិញក្រោយពីវិបត្តិនៃការរាតត្បាតដោយជំងឺកូវីដ-១៩។

អង្គពិធីទាំងមូល ជាទីមេត្រី!

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមរំលឹកជូនថា ដោយសារប្រទេសជាតិយើងមានសុខសន្តិភាព និងស្ថិរភាពនយោបាយក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងឈ្លាសវៃបំផុតរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** បាន

ឯកឧត្តម វេង សាខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ថ្លែងក្នុងទិវាការសម្រាប់កិច្ចប្រជុំប្រកួតប្រជែងការងារការណ៍វិស័យសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ ២០២០ និងទិវាអភិវឌ្ឍន៍ការងារឆ្នាំ២០២១

បង្កើតឱកាសមាសដែលពុំធ្លាប់មានដល់កម្ពុជា ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គមសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ឱ្យសម្រេចបានសមិទ្ធផល យ៉ាងធំធេងគួរជាទីមោទនៈ ក្នុងរយៈពេល ជាង២ទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ។ ដូច្នោះ សារៈសំខាន់របស់វិស័យកសិកម្មត្រូវបានស្តែងឱ្យឃើញ តាមរយៈក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាច្រើន ជាពិសេសយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលសុទ្ធតែឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញអំពីការជំរុញ និងការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្ម តាមរយៈការអនុវត្តកម្មវិធីអាទិភាពសំខាន់ៗទាំង៥ របស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដែលក្នុងនោះក៏មានកំណែទម្រង់ដីធ្លី ផលជល ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិផងដែរដែលជាកត្តាគន្លឹះ សម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជាការរួមចំណែកក្នុងការរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងកំណើនផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក ឆ្លើយតបទៅនឹងគោលនយោបាយកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល។

គោលបំណងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យផលជល គឺត្រូវបង្កើនការគ្រប់គ្រងធនធានផលជលឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងនិរន្តរភាព ដោយពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីផលជល បង្កើនផលវារីវប្បកម្មយ៉ាងតិច២០% ក្នុងមួយឆ្នាំ និងធ្វើឱ្យសហគមន៍នេសាទមានកម្រិតជីវភាពកាន់តែប្រសើរឡើង។ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងបរិបទវិបត្តិនៃការរីករាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩ វិស័យធំៗដែលជាចលករជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដូចជាវិស័យឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មមានការធ្លាក់ចុះ ប៉ុន្តែវិស័យកសិកម្មនៅតែជាវិស័យមួយដែលមានភាពបន្ស៊ាំទៅនឹងវិបត្តិនេះ និង

នៅមានសក្តានុពលធំធេង សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មនៅជនបទ។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាត្រូវច្បាមយកកាលានុភាពនៃវិស័យកសិកម្ម ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការស្តារសេដ្ឋកិច្ចជាតិឡើងវិញក្រោយវិបត្តិជំងឺកូវីដ-១៩។ ជាសក្ខីភាពផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់វិស័យផលជលបានកើនឡើងប្រមាណ៤,១% ធៀបនឹងឆ្នាំមុន ពោលគឺបានកើនពី៥ ៥៣៧ ប៊ីលានរៀល នៅឆ្នាំ២០១៩ ដល់ ៥ ៧៦៣ ប៊ីលានរៀលនៅឆ្នាំ២០២០។

ដោយឡែក តាមរយៈរបាយការណ៍របស់ ឯកឧត្តម **ពុំ សុផា** ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកជាប្រធានរដ្ឋបាលផលជល បានបង្ហាញឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ពីការងារដ៏លំបាកស្មុគស្មាញរបស់វិស័យផលជល និងការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ឯកឧត្តម លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា ទាំងអស់ក្នុងការជម្នះឧបសគ្គ នានា ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលដ៏ធំធេងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២០នេះ ហើយសង្ឃឹមថាក្នុងឆ្នាំ២០២១នឹងទទួលបានលទ្ធផលកាន់តែល្អប្រសើរថែមទៀត។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ខ្ញុំអាចសន្និដ្ឋានជារួមបានថា ការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិឱ្យមាននិរន្តរភាព គឺជាកិច្ចការមួយដែលមានលក្ខណៈលំបាកស្មុគស្មាញ មិនថាតែវិស័យផលជលទេ សូម្បីតែវិស័យព្រៃឈើក៏ដូចគ្នាដែរ។ បច្ចុប្បន្ននេះ យើងជ្រាបហើយថា បរិស្ថានធម្មជាតិតែងតែមានការប្រែប្រួល ចំនួនប្រជាជនក៏មានការកើនឡើងឥតឈប់ឈរពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ សកម្មភាពបណ្តាលមកពីកត្តាមនុស្សរួមផ្សំផងនោះ ពិតជាបានដាក់សម្ពាធយ៉ាងខ្លាំងទៅលើធនធានធម្មជាតិ។ ទន្ទឹមនឹងនេះយើងក៏ទទួលស្គាល់ថា ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្នែកផ្សេងៗទៀត ក៏បានជះឥទ្ធិពលជាអវិជ្ជមានមួយចំនួនដល់លំនឹងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីផលជលធម្មជាតិផងដែរ។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ជាមួយនឹងការប្រកាសចូលកាន់តំណែងរបស់ឯកឧត្តម **ពុំ សុផា** ជាប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកជាប្រធានរដ្ឋបាលផលជល ខ្ញុំសូមផ្តល់នូវមតិណែនាំ និងផ្តាំផ្ញើមួយចំនួន ដើម្បីជាធាតុចូលសម្រាប់ដោះស្រាយនូវបញ្ហាប្រឈមដែលអង្គប្រជុំបានលើកឡើងដើម្បីជាមូលដ្ឋានជូនថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់អនុវត្តបន្តដូចតទៅ៖

ទី១. ត្រូវបន្តសិក្សាពីវិធីសាស្ត្របង្កើនផលវារីវប្បកម្ម

ភ្ញៀវភ្នំភ្នំយសរអង្គើង្វប្រាសាទក្នុងឱកាសបិទកិច្ចប្រជុំប្រកបដោយសភាពការណ៍វិស័យសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅវិធានការឆ្នាំ២០២១

ឱ្យបានសកម្មថែមទៀតនៅក្នុងទូទាំងប្រទេសស្របតាមអនុសាសន៍ដ៏ថ្លៃថ្លារបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** ដែលបានលើកឡើងកាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២០ និងក្នុងឱកាសជួបសំណេះសំណាលជាមួយបងប្អូនវារីវប្បករនៅក្រោម «ដើមឈើចងចាំ» នៃមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ពូជព្រឹទ្ធិកសាបបាទី និងការក្រើនរំលឹកឱ្យយើងទាំងអស់គ្នាចងចាំអំពី «ការប្រែក្លាយខេត្តព្រៃវែងទៅជាអធិរាជត្រីអណ្តែង» កាលពីថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០ កន្លងមកនេះ។ ដូច្នេះត្រូវបង្កើនសមត្ថភាពបច្ចេកទេសវារីវប្បកម្មដល់មន្ត្រីជលផល និងប្រជាពលរដ្ឋទូទៅឱ្យបានកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ត្រូវលើកទឹកចិត្តដល់ផ្នែកឯកជនក្នុងការវិនិយោគ បង្កើតស្ថានីយ៍ ភ្ជាប់កូនត្រីពូជកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមត្រី រោងចក្រផលិតចំណីត្រី រោងចក្រកែច្នៃផល ផលិតផលផលផលដើម្បីកាត់បន្ថយការនាំចូល ព្រមទាំងការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសវារីវប្បកម្ម ដល់វារីវប្បករឱ្យបានទូលំទូលាយក្នុងទូទាំងប្រទេស សម្របសម្រួលក្នុងការបង្កើតបណ្តុំកសិករតាមប្រភេទត្រីនៅតាមបណ្តាខេត្តនីមួយៗ និងត្រូវជំរុញការស្រាវជ្រាវវារីវប្បកម្មទឹកសាប សមុទ្រ និងអភិវឌ្ឍន៍វារីវប្បកម្មខ្នាតតូច មធ្យម និងធំ ដោយមិនត្រូវមើលរំលងអំពីការប្រមូលស្ថិតិវារីវប្បកម្មក្នុងប្រទេសប្រកបដោយសុក្រិតភាពតាមអភិក្រម «រដ្ឋ-ឯកជន-ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសហគមន៍» ។

ទី២. ត្រូវពង្រឹងការទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផលឱ្យបានហ្មត់ចត់ និងខិតខំស្វែងរកដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការជួយជាមធ្យោបាយ ការងារបច្ចេកទេស ការសិក្សាស្រាវ

ជ្រាវ និងការឧបត្ថម្ភសម្ភារ ឬថវិកាបន្ថែមលើថវិកាជាតិដែលនៅមានកម្រិត។ ចំពោះការនេសាទសមុទ្រ ទូកនេសាទទាំងអស់ត្រូវជំរុញការចុះបញ្ជី និងត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្ម។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ត្រូវពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ ដោយត្រូវសហការជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី គណៈបញ្ជាការឯកភាពរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត និងស្ថាប័នតុលាការដើម្បីទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល ដែលកើតមាននៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។ ជាមួយគ្នានោះដែរ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយអំពីលិខិតគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនានា ដល់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យបានយល់ច្បាស់អំពីផលអវិជ្ជមាននៃការនេសាទល្មើសច្បាប់ និងត្រូវពង្រឹងវិន័យដល់មន្ត្រីឱ្យជៀសវាងការយូបយិតជាមួយជនល្មើស ទោះជាក្នុងរូបភាពណាក៏ដោយ។ ត្រូវបន្តជំរុញការកែសម្រួលច្បាប់ស្តីពីផលផល និងបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ ក្នុងបរិបទនៃតំបន់ភ្នំវប្បនីយកម្មដើម្បីពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ទន្ទឹមនឹងការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យផលផលទឹកសាប និងសមុទ្រឱ្យមាននិរន្តរភាព។

ទី៣. ត្រូវខិតខំសហការជាមួយគណៈបញ្ជាការឯកភាពខេត្ត និងស្រុក ជួយទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបការកាប់រាន ការដុត ការឈូសឆាយ និងការហ៊ុមព័ទ្ធទន្រ្ទានព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាងធ្វើជាកម្មសិទ្ធិក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវ។ ជាងនេះទៀត តំបន់ព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាងទាំងនោះ ត្រូវរៀបចំផែនទី និងបន្តបោះបង្គោលព្រំប្រទល់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ ហើយបន្តខិតខំផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាពលរដ្ឋអំពីសារៈសំខាន់នៃព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង និងការប្រើប្រាស់ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទគ្រួសារក្នុងតំបន់ដែននេសាទទឹកសាប និងសមុទ្រឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ត្រូវជំរុញការចុះបញ្ជីទូកនេសាទសមុទ្រដែលប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេសាទសិប្បកម្ម ដើម្បីធ្វើការប្រមូលថ្លៃឈ្នួលជូនរដ្ឋ។

ទី៤. ត្រូវបន្តខិតខំពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់សហគមន៍នេសាទ ឱ្យក្លាយជាសហគមន៍នេសាទ មានភាពម្ចាស់ការដំណើរការល្អ រឹងមាំ សកម្មក្នុងការគ្រប់គ្រង អភិរក្សធនធានជលផលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព មាននិរន្តរភាព និងមានមុខរបរចម្រុះចិញ្ចឹមជីវិតដើម្បីប្រែក្លាយជា «សហគមន៍នេសាទគំរូ និងគ្មានបទល្មើសជលផល» តាមរយៈការជំរុញកិច្ចសហការ

ភ្ញៀវភិក្ខិយសារអង្គការអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មក្នុងឱកាសបិទកិច្ចប្រជុំប្រកបដោយសុវត្ថិភាពការណ៍វិស័យសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅវិធានការឆ្នាំ២០២១

ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ គ្រប់គ្រង អភិវឌ្ឍន៍ និងអភិរក្សធនធានជលផលនៅថ្នាក់ក្រោម ជាតិ ដោយគាំទ្រ និងផ្តល់ឱកាសឱ្យសហគមន៍នេសាទមាន ប្រភពថវិកាសម្រាប់ដំណើរការសហគមន៍ប្រកបដោយនិរន្តរ ភាពតាមរយៈការធ្វើវារីវប្បកម្មចម្រុះក្នុងកន្លែងនេសាទសហ គមន៍ ស្រាវជ្រាវស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម ដើម្បីកំណត់សក្តានុ ពលភាពមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត ព្រមទាំងសម្របសម្រួលរៀបចំ និងជំរុញការអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងកន្លែងនេសាទសហគមន៍ ដោយត្រូវចុះបញ្ជីសហគមន៍នេសាទ ឱ្យបានត្រឹមត្រូវដើម្បីប្រែ ក្លាយសហគមន៍ទាំងនោះឱ្យទៅជាតំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិ ដ៏ស្រស់ត្រកាល ដើម្បីលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ ប្រជាជននេសាទនៅតាមសហគមន៍នេសាទមូលដ្ឋានឱ្យកាន់តែ ល្អប្រសើរឡើង។

ទី៥. ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ការពារកន្លែងអភិរក្សជល ផលឱ្យបានគង់វង្សល្អ ដោយបន្តបោះបង្គោលព្រំប្រទល់កន្លែង អភិរក្សជលផល សាងសង់ស្នាក់ការល្អាត ទម្លាក់ប្រអប់បេតុង ដើម្បីបង្កើនជម្រកត្រី រៀបចំក្រុមយាមការពារកន្លែងអភិរក្ស និងទប់ស្កាត់បទល្មើសដោយត្រូវសហការជាមួយសមត្ថកិច្ច ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ព្រមទាំងបន្តផ្សព្វផ្សាយពីផលប៉ះពាល់ដែល បណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ដី និងថ្នាំកសិកម្មផ្សេងៗ ដែល មិនសមស្របតាមបច្ចេកទេសនាំឱ្យវិនាសហិនហោចដល់ធន ធានជលផល និងត្រូវរៀបចំកន្លែងអភិរក្សឱ្យបានច្រើនកន្លែង ថែមទៀតទាំងទឹកសាប និងសមុទ្រ ព្រមទាំងដាក់វិធានការ មតស្រួចក្នុងទប់ស្កាត់ភ្លើងឆេះព្រៃលិចទឹកផងដែរ។ ជាមួយ នេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជំរុញការដាំព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោង

កាងឱ្យបានផុសផុលបន្ថែមទៀត ដើម្បីប្រែក្លាយកន្លែងដែល បាត់បង់ព្រៃទៅជាជម្រកវាសិត្តគ្រប់ប្រភេទដ៏ល្អស្រស់បំព្រង។ ម្យ៉ាងទៀត ត្រូវបន្តការសិក្សាតំបន់កោះ ឬតំបន់ផ្តាច់ ស្មៅ សមុទ្រ ដែលមានសក្តានុពលខ្ពស់ ដើម្បីបង្កើតជាតំបន់គ្រប់ គ្រងជលផលសមុទ្រ ក្នុងន័យការពារបរិស្ថានជលផលសមុទ្រ ឱ្យបានគង់វង្សល្អ និងទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរណ៍បរទេសមក ទស្សនាសមុទ្ររបស់យើងផងដែរ។ ត្រូវមានវិធានការតឹងរ៉ឹង បំផុតរាល់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ប្រភេទធនធានជលផលដែល កំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ដោយអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ អភិរក្ស និងបង្កើន ផលស្តុកឡើងវិញជាជំហានៗ។

ទី៦. ត្រូវបន្តជំរុញការអភិវឌ្ឍខ្សែច្រវាក់តម្លៃជលផល ឱ្យកាន់តែល្អប្រសើរបន្ថែមទៀត និងពង្រឹងសមត្ថភាព អង្គការ ជំនាញក្នុងការតាមដាន ត្រួតពិនិត្យគុណភាព សុវត្ថិភាពលើ ផល ផលិតផលជលផល តាមរយៈការខិតខំកសាងបទដ្ឋាន គតិយុត្ត និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលចាំបាច់ ពិសេសការយក ចិត្តទុកដាក់លើការកសាងសមត្ថភាពរបស់មន្ត្រីជំនាញ ដើម្បី អនុវត្តការងារឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក្នុងការទប់ស្កាត់ រាល់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើផល ផលិតផលជលផលដែលមិន ស្របច្បាប់ ខូចគុណភាព ឬមិនមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់អ្នក ប្រើប្រាស់ ព្រមទាំងយកចិត្តទុកដាក់ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ អ្នកពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងវិស័យឯកជនឱ្យកាន់តែយល់ច្បាស់ពី សារៈសំខាន់នៃការអនុវត្តតាមគោលការណ៍បច្ចេកទេសស្តីពី ការអនុវត្តអនាម័យល្អ (GHP) ការអនុវត្តផលិតកម្មល្អ (GMP) និងការអនុវត្តវារីវប្បកម្មល្អ (GAP) ក្នុងទិសដៅ លើកកម្ពស់ផលិតកម្មក្នុងស្រុកប្រកបដោយស្តង់ដារគុណភាព សុវត្ថិភាព ដើម្បីចូលរួមចំណែកការពារសុខភាពសាធារណៈ និងជំរុញការនាំចេញផល ផលិតផលជលផលកម្ពុជាទៅកាន់ ទីផ្សារអន្តរជាតិកាន់តែទូលំទូលាយ និងកាត់បន្ថយការនាំ ចូល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រដ្ឋបាលជលផលត្រូវសហការជាមួយ អង្គការជំនាញពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីដោះស្រាយនូវសំណូមពរដែល បានលើកឡើង។

អន្តរាគមន៍ទំនាក់ទំនងជាមួយមេត្រី

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំចង់ទាញអារម្មណ៍ពីសំណាក់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញាជ្រាបថា ការតែងតាំង និងការផ្ទេរសម្រួលភារកិច្ចមន្ត្រីរាជការគឺជា ដំណើរការប្រព្រឹត្តជាធម្មតា នៃការគ្រប់គ្រងនិងដឹកនាំរបស់

ភ្ញៀវភិក្ខុយសារអញ្ជើញចូលរួមក្នុងទិវាសមិទ្ធិកិច្ចប្រជុំបូកសរុបសភាពការណ៍វិស័យសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិវាអភិវឌ្ឍន៍ការ ឆ្នាំ២០២១

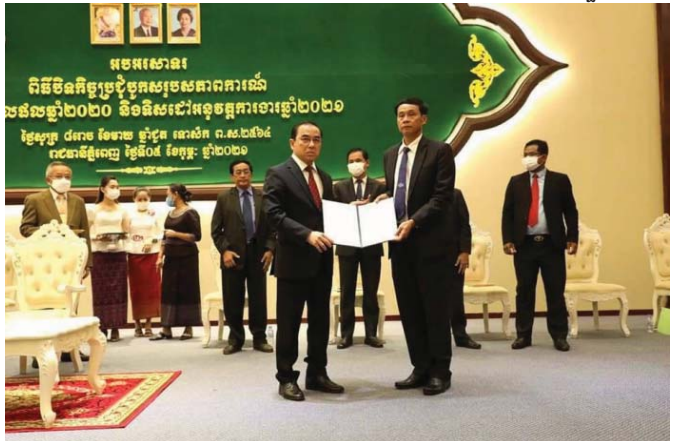
ក្រសួងស្ថានប័ន ដែលជាសេនាធិការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ស្របតាមតម្រូវការចាំបាច់ នៃកំណែទម្រង់ស្ថាប័ន ការរីកចម្រើននៃសមត្ថភាពមន្ត្រីរាជការបន្តវេន និងការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ចទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។ ការប្រកាសចូលកាន់តំណែងថ្នាក់ដឹកនាំនាពេលនេះ ពិតជាស្តែងចេញនូវការខិតខំប្រឹងប្រែង និងស្នាដៃ ដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានចំណាយទាំងកម្លាំងកាយ និងកម្លាំងចិត្តក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវ កន្លងមកផងដែរ។ បន្ថែមពីលើអនុសាសន៍ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ខ្ញុំសូមលើកនូវការណែនាំមួយចំនួនទៀតជូនអង្គពិធីក៍ដូចជាអង្គការជំនាញក្រោមឱវាទទាំងអស់ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តឱ្យបានសកម្មនូវចំណុចគន្លឹះដូចតទៅ៖

ទី១-ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវស្មារតីសាមគ្គីភាពឯកភាពផ្ទៃក្នុងខ្ពស់ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចព្រមទាំងប្រគល់ការងារតាមសមត្ថភាព និងទប់ស្កាត់រាល់សកម្មភាពបំបែកបំបាក់ផ្ទៃក្នុងក៏ដូចជាការគ្រប់គ្រងលើមន្ត្រីរាជការប្រកបដោយសមធម៌ និងយុត្តិធម៌។ ទន្ទឹមនឹងនេះត្រូវអនុវត្តឱ្យបានជាប្រចាំ និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវក្រមសីលធម៌មន្ត្រីរាជការ លើការគ្រប់គ្រងដឹកនាំក្នុងការបំពេញភារកិច្ច ដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី៥ មាត្រា៣៣ ដល់មាត្រា៣៨ ក្នុងច្បាប់ស្តីពីសហលន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ជាមួយគ្នានេះគឺមិនត្រូវយកតួនាទីរបស់ខ្លួនធ្វើជាខ្ពង់បង្អែក និងបក្សពួកខ្លួនណាមួយឡើយ។ មិនត្រូវលាបពណ៌គ្នាឯង ជាពិសេសមន្ត្រីនៅថ្នាក់ក្រោមបន្ទុករបស់ខ្លួន មិនមើលបំណាំគ្នា និងស្តាប់យោបល់ថ្នាក់ក្រោមបង្គាប់ ដោយអនុវត្តគោលការណ៍“សមូហ

ភាពដឹកនាំ បុគ្គលទទួលខុសត្រូវ”។ មិនត្រូវអនុវត្តទ្រឹស្តី ដុតឱ្យខ្លោច រោចឱ្យនៅនោះទេ ពោលគឺត្រូវជៀសវាងនូវការបំបែកបំបាក់ផ្ទៃក្នុង និងមិនកេងចំណេញយកផលប្រយោជន៍សម្រាប់បុគ្គលខ្លួន។

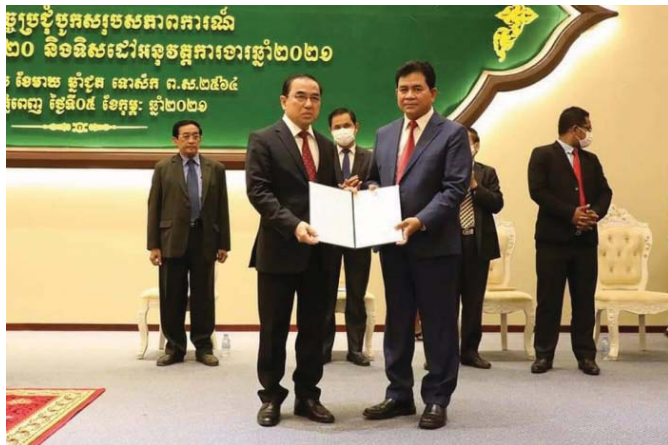
ទី២-ខ្ញុំសូមឱ្យឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា មន្ត្រីរាជការទាំងអស់ ត្រូវតែទទួលស្គាល់ និងចងចាំថា មិនត្រូវមានមោទនភាពខ្លួនឯងជ្រុលនោះទេ ថ្វីត្បិតតែយើងមានចំណេះដឹង បទពិសោធន៍ខ្លះៗក៏ដោយ ប៉ុន្តែកត្តាចាំបាច់មួយចំនួនទៀត ដែលសំខាន់និងមិនអាចខ្វះបាននោះគឺការយកចិត្តទុកដាក់ និងពុះពារជម្នះនូវឧបសគ្គការងារអំណត់អត់ធន់ ទន់ភ្លន់តែម៉ឺងម៉ាត់ និងរៀនសូត្រដកស្រង់បទពិសោធន៍ពីការងារ ដែលយើងធ្លាប់ជួបប្រទះ។ ជាពិសេសត្រូវខិតខំហាត់ពត់លត់ដំខ្លួនបន្ថែមទៀត ដើម្បីឱ្យក្លាយខ្លួនទៅជាអ្នកដឹកនាំដែលមានគំរូល្អ មានសាមគ្គីភាព ឯកភាពផ្ទៃក្នុងល្អ និងជាក្តីសង្ឃឹមជឿជាក់ប្រកបដោយភាពកក់ក្តៅដល់មន្ត្រីរាជការក្រោមឱវាទ។

ទី៣-ទាំងថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីរាជការទាំងអស់ ត្រូវខិតខំបំពេញការងារដោយគោរពឱ្យបាននូវគុណសម្បត្តិនៃឥរិយាបថរបស់មន្ត្រីរាជការតាមចំណុចគន្លឹះដូចជា៖ ១-ការផ្តល់សេវាសាធារណៈ គឺត្រូវមាន “ចរិកមហាជន” ដែលមានភាពប៊ុនប្រសព្វក្នុងការទំនាក់ទំនង ដើម្បីចែករំលែកនូវចំណេះដឹងបច្ចេកទេសថ្មីៗ និងបទពិសោធន៍ល្អៗ។ ២-ឆន្ទៈម្ចាស់ការ ៖ ត្រូវមានទឹកចិត្តស្រឡាញ់ការងារ មានគំនិតផ្តួចផ្តើម

ឯកឧត្តម **វេជ្ជ សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញប្រគល់សេចក្តីប្រកាសក្នុងទិវាសមិទ្ធិកិច្ចប្រជុំបូកសរុបសភាពការណ៍វិស័យសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិវាអភិវឌ្ឍន៍ការ ឆ្នាំ២០២១

ឯកឧត្តម វេង សាខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញប្រគល់សេចក្តីប្រកាស ក្នុងឱកាសបិទកិច្ចប្រជុំបូកសរុបសភាពការណ៍វិស័យជលផលប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅវិធានការ ឆ្នាំ២០២១

និងច្នៃប្រឌិត បំពេញកាតព្វកិច្ចក្នុងស្មារតីជាក្រុមមានស្មារតី ឈ្នួសឈ្នួលក្នុងការងារ និងជម្នះគ្រប់ឧបសគ្គ ។ ៣-ភក្តីភាព ចំពោះស្ថាប័ន ភក្តីភាពចំពោះវិជ្ជាជីវៈ និងភក្តីភាពចំពោះ ប្រជាជនដែលទទួលប្រើប្រាស់សេវាពីយើង និង៤-មនសិការ វិជ្ជាជីវៈ ៖ ត្រូវស្វិតស្វាញការងារជាមួយគ្នា និងសម្រេចលទ្ធ ផលការងារជាមួយគ្នាឱ្យបានត្រឹមត្រូវដើម្បីផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ ត្រូវបង្កើនសមត្ថភាពជំនាញ អភិវឌ្ឍវិជ្ជាជីវៈរបស់ ខ្លួនឱ្យទាន់សភាពការណ៍ ត្រូវគោរពពេលវេលាធ្វើការ ត្រូវ រក្សាការសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈ ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវកាតព្វកិច្ចលក្ខណ ការណ៍ គឺមិននិយាយឬសរសេរពីអ្វីដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ កិត្តិយស និងកិត្យានុភាពរបស់អង្គភាព ឬសមត្ថកិច្ចថ្នាក់ដឹក នាំរបស់ខ្លួន ពោលគឺត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការប្រតិបត្តិរបស់ ខ្លួនចំពោះភារកិច្ចដែលអង្គភាពប្រគល់ឱ្យ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា និងអង្គពិធីទាំងមូលនឹងយក អស់ស្មារតី កម្លាំងកាយចិត្តបន្តនូវកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងចូលរួម អនុវត្តឱ្យបានសកម្មថែមទៀត តាមចំណុចគន្លឹះទាំងឡាយ ដែលបានលើកឡើង ក៏ដូចជាការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ឯកឧត្តម **ពុំ សុខា** ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនក្នុងស្មារតីទទួល ខុសត្រូវ ព្រមទាំងចែករំលែកព័ត៌មាន ចំណេះដឹង និងបទ ពិសោធន៍នានាដែលទទួលបាននេះ ជូនដល់មន្ត្រីរាជការគ្រប់ លំដាប់ថ្នាក់ដើម្បីធ្វើការកែលម្អ និងអនុវត្តការងារឱ្យបានកាន់ តែល្អប្រសើរ សំដៅសម្រេចឱ្យបាននូវសមិទ្ធផលថ្មីៗ ថែម ទៀតសមស្របតាមចក្ខុវិស័យ ដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធ

សាស្ត្រ ចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីទ្រទ្រង់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ធានាសមធម៌ ធានា សន្តិសុខស្បៀង ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងជំរុញការអភិ វឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចនៅជនបទប្រកបដោយចីរភាព ក្នុងបរិបទនៃការ ប្រែប្រួលប្រកបដោយភាពវៃឆ្លាតនៃបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មទី៤ និងឌីជីថលភារូបនីយកម្ម។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចសហការ ល្អ និងការជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រគ្រប់បែបយ៉ាងពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ដែលបាន រួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការគ្រប់គ្រង អភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ ធនធានជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព ជាពិសេសការបង្ក្រាប បទល្មើសជលផលតាមគ្រប់រូបភាពឱ្យទទួលបានលទ្ធផលល្អ ប្រសើរ។

ជាទីបញ្ចប់ ជាមួយនឹងការប្រកាសបិទកិច្ចប្រជុំបូក សរុបសភាពការណ៍វិស័យជលផលប្រចាំឆ្នាំ២០២០ និងទិស ដៅវិធានការឆ្នាំ២០២១ ខ្ញុំសូមជូនពរឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញាទាំងអស់ សូមទទួលនូវពុទ្ធពរទាំង ៤ ប្រការគឺ **អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ** កុំបីឃ្លៀងឃ្លាត ឡើយ ។

សូមអរគុណ!

បច្ចេកទេសដំណាំកៅស៊ូលក្ខណៈគ្រួសារ

ដោយ ៖ អគ្គនាយកដ្ឋានកៅស៊ូ

បន្តពីទស្សនាវដ្តីកសិកម្មលេខ៧៦

២.៣ ចន្លោះរង (ខ្នាតដាំ) និងដង់ស៊ីតេ

ការជ្រើសរើសចន្លោះរងសម្រាប់ដាំកៅស៊ូ អាស្រ័យលើសណ្ឋានដីនៃចម្ការ និងលទ្ធភាពដែលអាចដាំដំណាំចន្លោះរងបាន។ ចន្លោះរងសម្រាប់ដាំកៅស៊ូមានដូចខាងក្រោម៖

សណ្ឋានដី	ចន្លោះរង	ចំនួនដើម/ហិកត
តំបន់ភ្នំ (ដាំជាថ្នាក់តាមនីវ៉ូដី)	៩.០ x ២,៥	៤៤៤
	៨,០ x ២,៥	៥០០
	១០,០ x ២,០	៥០០
	៨,០ x ៣.០	៤១៦
តំបន់រៀបស្មើ ឬចំណោកទាប	៥,០ x ៤,០	៥០០
	៦,០ x ៣,០	៥៥៥
	៧,០ x ៣.០	៤៧៦
វិធីដាំជួរក្លោះជាលក្ខណៈ	៣,០ x ២,៥ x ១៣	៥០០

នៅប្រទេសកម្ពុជាយើងគេនិយមអនុវត្តចន្លោះរងដាំដុះ ៦ម x ៣ម ស្មើនឹង៥៥៥ដើម/ហិកតា។

២.៤ ការបោះបង្គោលតម្រុយតំបន់ដីរាបស្មើ

រងកៅស៊ូ តែងតែត្រូវបានបោះពីទិសខាងកើត ទៅលិច ដើម្បីឱ្យកៅស៊ូ អាចទទួលបានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់។ ជំហានក្នុងការបោះបង្គោលតម្រុយមានដូចខាងក្រោម៖

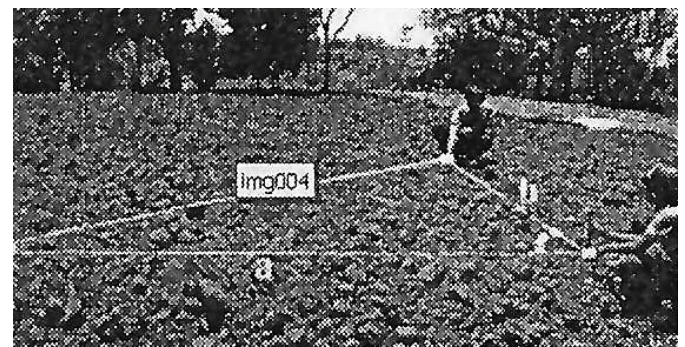
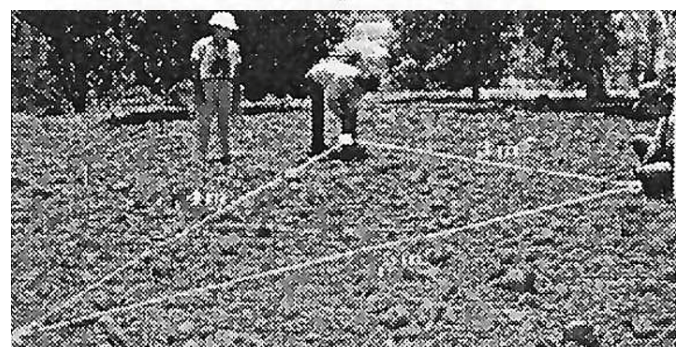
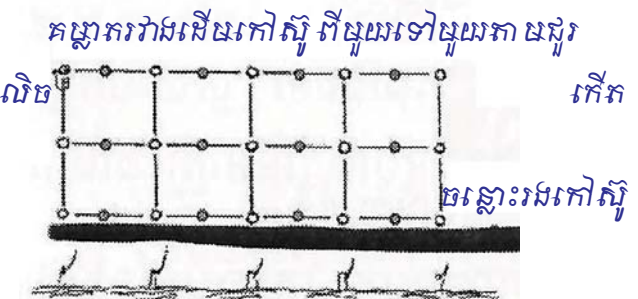
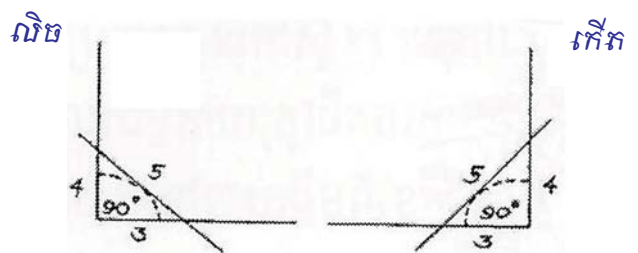
✔ បន្ទាប់ព្រំគោលលាតសន្ធឹង ពីទិសខាងកើតទៅខាងលិចត្រូវបានកំណត់ជាគោល

✔ វាស់ និងកំណត់មុំ ៩០ដឺក្រេ ដោយប្រើម៉ែត្រប្រវែង ៣ម៉ែត្រ ៤ម៉ែត្រ និង៥ម៉ែត្រ នៅចុងសងខាងនៃព្រំគោល

✔ ចន្លោះរង និងចន្លោះដើម ត្រូវវាស់តាមបន្ទាត់ ជាមុំ ៩០ដឺក្រេ

✔ ចន្លោះដើមនៃកូនកៅស៊ូ ត្រូវអនុវត្តតាមខ្សែបន្ទាត់មុំ ៩០ដឺក្រេ

✔ វាស់ប្រវែងចន្លោះដើមនីមួយៗក្នុងជួរតាមគំនូសប្រាងរហូតដល់បញ្ចប់ក្នុងចម្ការទាំងមូល។

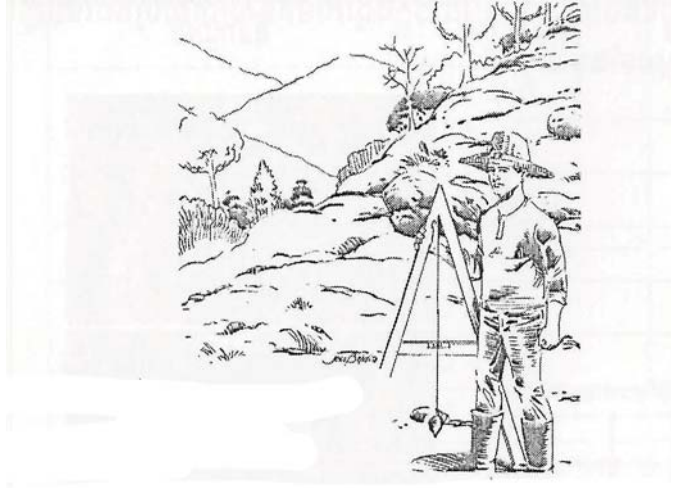

ការបោះបង្គោលតម្រុយតំបន់ដីរាបស្មើ

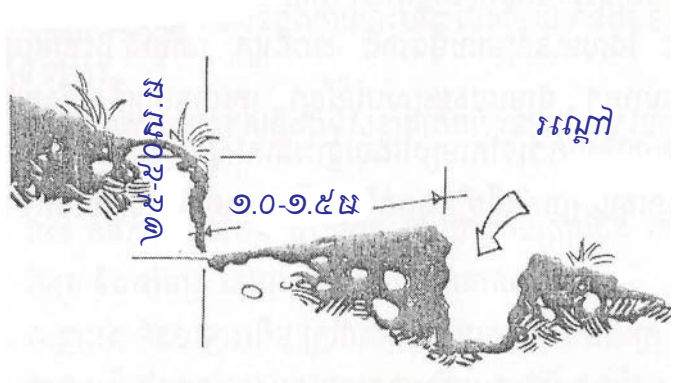
២.៥ ការបោះបង្គោលតម្រូវលើសណ្ឋានដីមានចំណោត

ការដាំដុះតាមវិធាន (ជាថ្នាក់ៗ) ត្រូវបានអនុវត្តនៅ តំបន់សណ្ឋានដីមានចំណោត មានជម្រាលមុំធំជាង ២០ ដឺក្រេ ដោយដាំដុះតាមបន្ទាត់កាត់ទទឹងចំណោត។ ជម្រាល សមស្របនៃវិធាន ត្រូវបានជ្រើសរើសដោយបែងចែកជម្រាល ជាថ្នាក់ៗទៅតាមប្រវែងចន្លោះរងកោស៊ី។ ឧបករណ៍ស្ទង់រាង អក្សរ A ត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ ដើម្បីកំណត់ទីតាំងវិធានតាម ជម្រាល។

ឧបករណ៍ស្ទង់រាងអក្សរ (A) សម្រាប់បោះបង្គោល នៅលើតំបន់ភ្នំ

បន្ទាប់ពីបានបង្កើតបន្ទាត់វិធាន លើជម្រាលរួចមក ត្រូវកាប់កន្លែងដែលត្រូវដាំឱ្យរាបស្មើ។ ផ្ទៃរាបស្មើគឺមានសារៈ សំខាន់សម្រាប់តំបន់ភ្នំ ព្រោះវាអាចទប់ស្កាត់ការហូរច្រោះដី និងងាយស្រួលក្នុងការចៀរជី។ ដើម្បីបង្កើតផ្ទៃរាបស្មើនៃ ជម្រាលគឺត្រូវកាប់ដីប្រវែងពី ១,០ ទៅ ១,៥ម ពីបង្គោល រណ្តៅដាំកូនកៅស៊ូទៅទីខ្ពស់នៃផ្ទៃជម្រាល និងកាប់ជម្រៅពី ២៥-៥០ ស.ម. ពីទីខ្ពស់នៃផ្ទៃជម្រាលទៅផ្ទៃរាបស្មើ។

ការបង្កើតផ្ទៃរាបស្មើដោយពង្រាបដី

២.៦ ការដឹករណ្តៅ

ទំហំរណ្តៅភាគច្រើនពីងផ្នែកទាំងស្រុងលើលក្ខខណ្ឌ ដី និងរុក្ខសម្ភារ (ប្រភេទកូនកៅស៊ូ)។ រណ្តៅដាំត្រូវមានទំហំ ៦០ស.ម x ៦០ស.ម x ៦០ស.ម។ តាមធម្មតាគេត្រូវដឹក រណ្តៅយ៉ាងតិច ១ខែ ឬ២ខែមុនពេលដាំ ដែលជាទូទៅការ ដឹករណ្តៅចាប់ផ្តើមពីខែមេសា។

២.៧ ការដាំដុះ

កូនកៅស៊ូដែលត្រូវយកទៅដាំត្រូវមានស្លឹក ១ដ៏ត្រ ពណ៌បៃតងក្រមៅ (ស្លឹកចាស់ល្អ)។ ការដាំដុះត្រូវធ្វើនៅ រដូវវស្សាចាប់ពីចុង ខែឧសភា ដល់ខែសីហា។ ការដាំដុះត្រូវ អនុវត្តជាបន្តបន្ទាប់ដូចខាងក្រោម៖

- ✓ កាយដីស្តារបាតរណ្តៅឱ្យបានជម្រៅយ៉ាងតិច ៥០ ស.ម (ដីស្រទាប់លើទុកផ្នែកម្ខាងដីស្រទាប់ក្រោមទុកទៅ ម្ខាង)
- ✓ ច្របល់ដីស្រទាប់លើជាមួយដី NPK ចំនួន ១០០ ក្រាមក្នុង១រណ្តៅ
- ✓ ប្រើកាំបិតមុតកាត់បាតចងកម្រាស់២ស.មពីបាតចង (ត្រូវជៀសវាងកុំឱ្យប៉ះភ្នែកបំបៅ)
- ✓ ដាក់កូនកៅស៊ូចំណុលរណ្តៅ ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងបែរភ្នែកបំបៅទៅទិសនិរតី
- ✓ ទុកភ្នែកបំបៅកម្ពស់ ២ស.ម (ប្រហែល ២ធ្នាប់ដៃ) ពីមាត់រណ្តៅ
- ✓ ប្រើកាំបិតមុតវះ ១/៣ ពីបាតចង ចាប់លាត់ពីក្រោម ឡើងលើដោយប្រុងប្រយ័ត្ន កុំឱ្យបែកដីចេញពីឬសបន្ទាប់ មកលុបដី ដែលបានលាយដីដាក់ចូលរណ្តៅរួចជាន់ឱ្យហាប់ ណែនល្អ
- ✓ វះ ២/៣ នៃចងដែលនៅសល់ ចាប់លាត់ចងដោយ ថ្មមៗចេញទាំងស្រុង ហើយប្រមូលចង និងបាតចងទុកមួយ ខែឡែក
- ✓ លុបបំបៅរណ្តៅ និងជាន់ឱ្យហាប់ណែនល្អ ដោយ កុំឱ្យប៉ះដីក្នុងចង និងធ្វើមាត់រណ្តៅជារាងបាតខ្លះ
- ✓ ដោតក្បាំងឬស្សីចំងាយប្រមាណ១៥ស.ម ទៅ ២០ ស.ម ពីខាងមុខភ្នែកបំបៅ
- ✓ ប្រមូលសំបកចង និងបាតចងចេញពីចម្ការ។

III. ការថែទាំកៅស៊ូមិនទាន់ផ្តល់ផល

៣.១ ការដាំជួស

កូនកៅស៊ូដែលងាប់ត្រូវដាំជួសឡើងវិញនៅឆ្នាំទី១ ឬឆ្នាំទី២បន្ទាប់ពីការដាំដំបូង។ កូនកៅស៊ូដែលល្អសម្រាប់ការដាំជួស គឺជាកូនស្គមដែលមានកម្ពស់ខ្ពស់ ឬកូនក្នុងថង់ដែលមានទំហំ និងអាយុប្រហាក់ប្រហែលគ្នាជាមួយកូនកៅស៊ូដែលបានដាំឆ្នាំដំបូង។ បច្ចុប្បន្ននេះគេនិយមយកកូនកៅស៊ូ១ ឬ២ ធំត្រូវសម្រាប់ធ្វើការដាំជួស។

៣.២ ការដាក់ដី

ការដាក់ដីត្រូវចាប់ផ្តើមតាំងពីកូនកៅស៊ូនៅតូច ដើម្បីឱ្យវាដុះលូតលាស់បានល្អ លប់លើស្មៅ និងរុក្ខជាតិចង្រៃផ្សេងៗទៀត។ បីឆ្នាំដំបូងនៃការដាំដុះកៅស៊ូជាដំណាក់កាលសំខាន់បំផុត ដែលត្រូវផ្តល់នូវសារធាតុចិញ្ចឹមឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការដាំដុះលូតលាស់របស់ដើមកៅស៊ូ។ បន្ទាប់ពីដំណាក់កាលនេះ ការដាក់ដីត្រូវមើលតាមរោគសញ្ញាកង្វះសារធាតុចិញ្ចឹមរបស់កូនកៅស៊ូ។

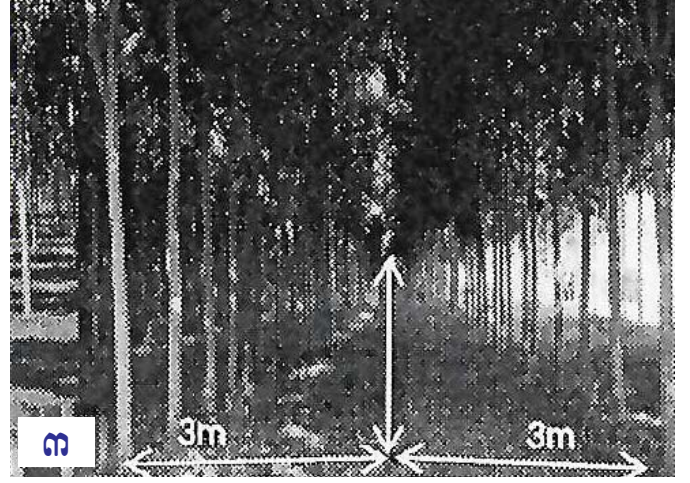
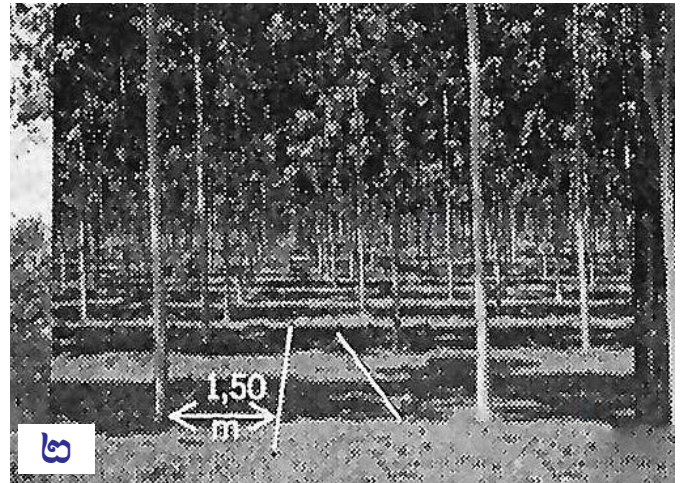
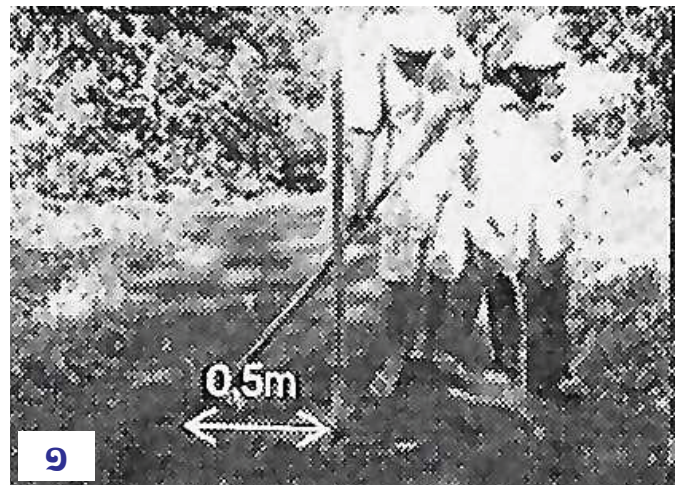
អនុសាសន៍ នៃការដាក់ដីកំណត់ដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវកៅស៊ូកម្ពុជាមានដូចខាងក្រោម៖

ឆ្នាំដាំ	បរិមាណដី (១៥ ១៥ ១៥ ក្រាម/ដើម/ឆ្នាំ)	ចម្ងាយពីគល់កៅស៊ូ (ម)	បរិមាណដីដាក់ ២ដង/ឆ្នាំ
ឆ្នាំទី១ (ឆ្នាំដាំ)	២០០	០.៣	១០០ក្រ/ដើម ដាក់នៅខែកញ្ញា-តុលា
ឆ្នាំទី២	២០០	០.៥	១០០ក្រ/ដើម ដាក់នៅខែឧសភា-កញ្ញា
ឆ្នាំទី៣	៣០០	១	១០០ក្រ/ដើម ដាក់នៅខែកញ្ញា-តុលា
ឆ្នាំទី៤	៤០០	០.៥	១០០ក្រ/ដើម ដាក់នៅខែកញ្ញា-តុលា
ឆ្នាំទី៥	៥០០	៣	១០០ក្រ/ដើម ដាក់នៅខែកញ្ញា-តុលា

វិធីសាស្ត្រនៃការដាក់ដី៖

- ✔ កូនកៅស៊ូអាយុ ១-២ ឆ្នាំ ដីត្រូវដាក់នៅជុំវិញគល់កៅស៊ូចម្ងាយប្រមាណពី ០,២ ទៅ ០,៥ម ពីដើមកៅស៊ូ។
- ✔ កូនកៅស៊ូអាយុ ៣ឆ្នាំ ការដាក់ដីត្រូវដាក់ចម្ងាយ ១ម ពីជួរកៅស៊ូ ដោយស្ទូតជាចង្កូរតាមចន្លោះរងកៅស៊ូ
- ✔ កូនកៅស៊ូអាយុ៤ឆ្នាំ ការដាក់ដីត្រូវដាក់ចម្ងាយ១,៥ម

ពីជួរកៅស៊ូ ដោយស្ទូតជាចង្កូរតាមចន្លោះរងកៅស៊ូ
 ✔ កូនកៅស៊ូអាយុ៥ឆ្នាំ ការដាក់ដីត្រូវដាក់ចម្ងាយ៣ម ពីជួរកៅស៊ូ ដោយស្ទូតជាចង្កូរតាមចន្លោះរងកៅស៊ូ។

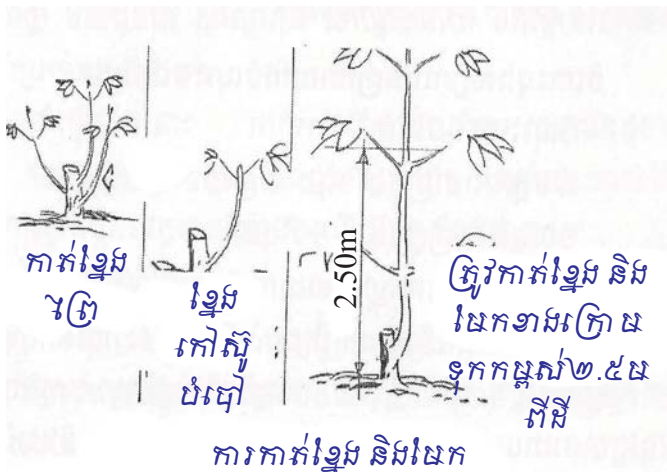
៣.៣ ការកាត់ខ្លែង

លទ្ធផលនៃការកាត់ខ្លែង គឺទទួលបានដើមត្រង់ល្អ មិនមានបែកបែក និងស្នាមពកនៅលើសំបកដែលមិនបង្កការលំបាក នៅពេលកៅស៊ូដល់ដំណាក់កាលចៀរជ័រ។ ការកាត់ខ្លែងដុះតាមដើមដោយប្រើកាំបិតមុត ដើម្បីកាត់ខ្លែងលើដើមកៅស៊ូហើយការកាត់ខ្លែងត្រូវកាត់រហូតកៅស៊ូមានកម្ពស់

រហូតដល់២,៥ម ទៅ ៣ម។ ការកាត់ខ្លែងត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- ✔ រយៈពេល២ខែដំបូងនៃឆ្នាំទី១ការកាត់ខ្លែងប្រព្រឹត្ត ៨ថ្ងៃទៅ១៥ថ្ងៃម្តង
- ✔ រយៈពេលចាប់ពី ៣ខែរហូតដល់ឆ្នាំទី២ ការកាត់ខ្លែងប្រព្រឹត្តទៅ១ខែម្តង
- ✔ កូនកៅស៊ូមានអាយុ ២ទៅ ៣ឆ្នាំ ការកាត់ខ្លែងប្រព្រឹត្តទៅ២ខែម្តង

៣.៤ ការគ្រប់គ្រងរុក្ខជាតិចង្រៃ

ការកម្ចាត់រុក្ខជាតិចង្រៃក្នុងចម្ការកៅស៊ូអាចគ្រប់គ្រងបានដោយការជម្រះតាមចន្លោះរងនីមួយៗ និងការជម្រះជារង្វង់ជុំវិញគល់ ឬការប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិចង្រៃ ចាប់ពីឆ្នាំទី២ ឡើងទៅ។ ការជម្រះស្មៅនៅតាមរងកៅស៊ូឱ្យបាន ១ម ពីគល់កៅស៊ូទាំងសងខាង។ ការជម្រះស្មៅប្រព្រឹត្តទៅនៅពេលកៅស៊ូដាំបាន៦ខែដំបូង។ ការជម្រះស្មៅត្រូវធ្វើឡើង ១៥ទៅ ២០ថ្ងៃម្តង ហើយការសម្អាតឱ្យបាន៤ ទៅ ៥ដងក្នុង ១ឆ្នាំ។ ចំពោះស្មៅតាមរងចន្លោះរងកៅស៊ូវិញ ត្រូវសម្អាតឱ្យបាន២ទៅ ៣ដងក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំ។ ចំពោះការប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិចង្រៃទាំងអស់គួរប្រើប្រភេទផូស្វាត (Glyphosate) លាយជាមួយ២,៤ដេ (2,4D) ។ តារាងវិធីប្រើប្រាស់ថ្នាំសម្លាប់រុក្ខជាតិចង្រៃដូចខាងក្រោម៖

រុក្ខជាតិចង្រៃ	ប្រភេទថ្នាំសម្លាប់ (ក្រ/ហិ.ត)	
	គីឡូផូស្វាត	២,៤ដេ
ស្មៅស្បូវ ^១	២៨០	៧២០
ស្មៅចង្រៃផ្សេងៗ	១៤៤០	៧២០

សំគាល់៖

១ស្បូវត្រូវកាត់វាឱ្យខ្លីពី ៣០ស.ម ទៅ ៤០ស.ម ក្នុងករណីស្បូវខ្ពស់ ហើយទុកវាចោលពី ៤ ទៅ ៥ថ្ងៃ ទើបបាញ់ថ្នាំសម្លាប់។ ចំពោះធុងសម្រាប់បាញ់ដោយដៃ ចំណុះ១៨លីត្រ៖

- ✔ ចំណុះធុង ១៨លីត្រ
- ✔ សមត្ថភាពបាញ់ក្នុង ១ធុង បាញ់បាន ០.៨ ហិកតា
- ✔ ១៣ធុងបាញ់ក្នុងផ្ទៃដី ១ហិកតា

ជាទូទៅការសម្អាតស្មៅតាមរងកៅស៊ូ គួរតែប្រើដោយចបនៅក្នុងឆ្នាំដាំ និងឆ្នាំទី១។ ក្នុងករណីចាំបាច់អាចប្រើប្រាស់ថ្នាំកម្ចាត់ស្មៅបាន ប៉ុន្តែត្រូវតែគ្របកូនកៅស៊ូឱ្យបានល្អ។ ចាប់ពីឆ្នាំទី២ ការប្រើប្រាស់ថ្នាំកម្ចាត់ស្មៅតាមរងកៅស៊ូអាចអនុវត្តបានដោយបាញ់រៀងរាល់ ៤ខែម្តងនៅក្នុងឆ្នាំទី២ និង៦ខែម្តងចាប់ពីឆ្នាំទី៣ឡើងទៅ។

៣.៥ ការដាំដំណាំចន្លោះរង (Intercrops)

ដំណាំចន្លោះរង គឺជាដំណាំដែលគេដាំលើដីទំនេរតាមចន្លោះរងដែលមានពីរ ឬច្រើនប្រភេទ ហើយដុះលូតលាស់ដំណាលគ្នានៅលើផ្ទៃតែមួយ។ ហើយវាបានផ្តល់នូវប្រភពធនធានជាម្ហូបអាហារ និងថវិកាសម្រាប់កសិករកៅស៊ូគ្រួសារក្នុងកំឡុងពេលកូនកៅស៊ូមិនទាន់ផ្តល់ផល។ គុណសម្បត្តិនៃដំណាំចន្លោះរងរួមមាន៖

- ✔ ការពារកុំឱ្យដុះរុក្ខជាតិចង្រៃ
- ✔ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលក្ខណៈរបស់ដី ព្រោះដំណាំចន្លោះរងខ្លះផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹមឱ្យដី ដូចជាពពួកសណ្តែក
- ✔ កាត់បន្ថយការហូរច្រោះដី
- ✔ ផ្តល់ការងារ និងប្រាក់ចំណូលបន្ថែមដល់កសិករ។

ក. ប្រភេទដំណាំចន្លោះរង

ប្រភេទដំណាំចន្លោះរង ដែលគេនិយមដាំក្នុងចម្ការកៅស៊ូចាប់ពីកៅស៊ូអាយុ ១ - ៣ឆ្នាំ មានដូចជា សណ្តែកដី សណ្តែកបាយ សណ្តែកសៀង ខ្នុរ ម្នាស់ និងដំណាំប្រចាំរដូវផ្សេងៗ។

ក្រៅពីដំណាំទាំងនោះ គេក៏អាចដាំដុះដំណាំរយៈពេលវែងដូចជា សាវម៉ាវ ចេក កាហ្វេ ក្រូចខ្ទិច ធុរេន និងដូងតៀ។ ប៉ុន្តែដំណាំរយៈពេលវែងតាមចន្លោះរងកៅស៊ូអាចអនុវត្តបានតែក្នុងជួរឆ្នោះតែប៉ុណ្ណោះ។

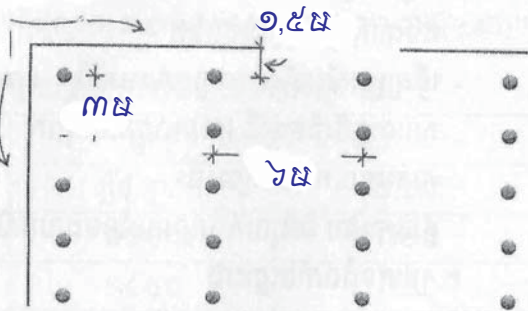
ខ. គំរូដំណាំចន្លោះរង

គំរូប្លង់ដំណាំចន្លោះរងក្នុងដំណាំកៅស៊ូ មានច្រើនប្រភេទទៅតាម ទំហំ ចន្លោះរងកៅស៊ូ និងប្រភេទដំណាំដែលគេចង់ដាំ។ ខាងក្រោមនេះជាប្រភេទគំរូប្លង់ដំណាំចន្លោះរងដែលធ្លាប់អនុវត្តកន្លងមក៖

១. ការដាំដំណាំចន្លោះរងតែមួយ

✔ ចន្លោះរងកៅស៊ូ ៦មx៣ម = ៥៥៥ដើម/ហិកតា

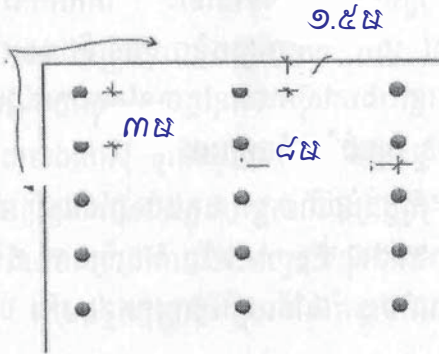
ផ្ទៃដីគោល

គំរូប្លង់ដំណាំចន្លោះរងកៅស៊ូ ៦មx៣ម

✔ ចន្លោះរងកៅស៊ូ ៨មx៣ម = ៤១៦ដើម/ហិកតា

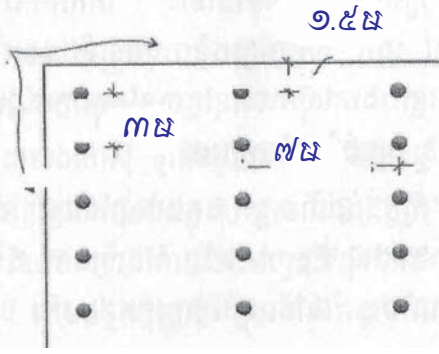
ផ្ទៃដីគោល

គំរូប្លង់ដំណាំចន្លោះរងកៅស៊ូ ៨មx៣ម

✔ ចន្លោះរងកៅស៊ូ ៧មx៣ម = ៤៧៦ដើម/ហិកតា

ផ្ទៃដីគោល

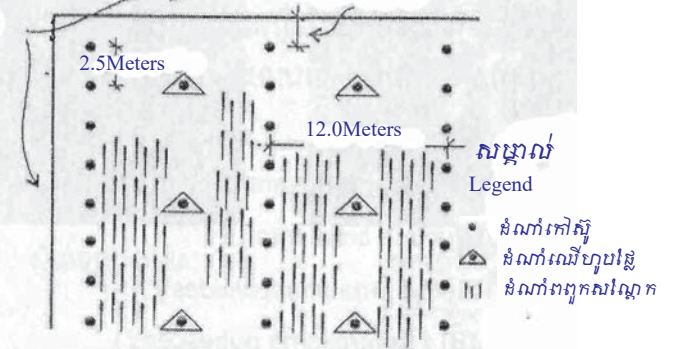
គំរូប្លង់ដំណាំចន្លោះរងកៅស៊ូ ៧មx៣ម

ជាទូទៅ គេនិយមដាំដំណាំចន្លោះរងនៅក្នុងចម្ការដែលមានចន្លោះរង ៦មx៣ម ប៉ុន្តែគេអាចជ្រើសរើសចន្លោះរងទំហំណាក៏បានដោយត្រូវមានចំនួនដើមកៅស៊ូមិនតិចជាង ៥០០ដើម/ហិកតា និងមិនលើសពី ៦០០ដើម/ហិកតា។

២. ការដាំដំណាំរយៈពេលវែង និងដំណាំផ្សេងៗ

ក. ចន្លោះរងកៅស៊ូ ១២មx២ម = ៤១៦ដើម/ហិកតា រងកៅស៊ូត្រូវតែបែរទៅរកទិសកើត-លិច

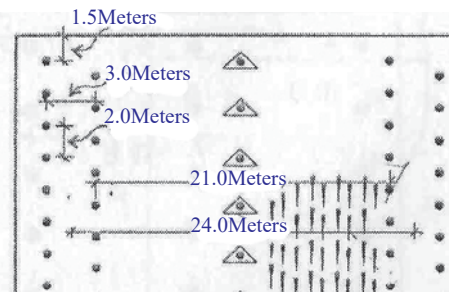
ផ្ទៃដីគោល

ដំណាំកៅស៊ូដាំជាមួយដំណាំរយៈពេលវែង

ខ. ចន្លោះរងកៅស៊ូ ២x៣x១៤ម (ជួរភ្លោះ) = ៤១៦ដើម/ហិកតា

រងកៅស៊ូត្រូវតែបែរទៅរកទិសកើត-លិច

ដំណាំកៅស៊ូដាំជាមួយដំណាំរយៈពេលវែង

៣.៦ ដំណាំគម្របដី (Cover Crops)

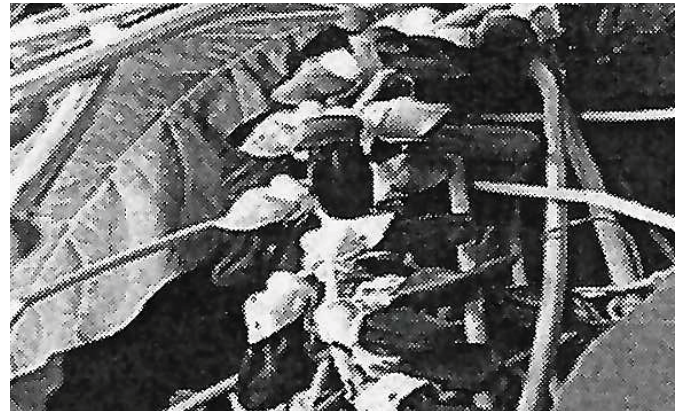
ក្រៅពីដំណាំចន្លោះរងដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ គេក៏អាចដាំដំណាំគម្របដីនៅចន្លោះរងកៅស៊ូបានដែរ។ ប្រភេទដំណាំគម្របដីដែលគេធ្លាប់បានដាំដុះកន្លងមកមានដូចជា៖

- ✔ ស្ទីលឡូសាំងតែស (Stylosanthes)
- ✔ មូគូណា (Mucuna Bracteata)
- ✔ ពូអេអាវីយ៉ា (Pueraria Phaseoloides)
- ✔ សង់ត្រូសេម៉ា (Centrosema Pubescens)
- ✔ ប្រាការីយ៉ា (Brachiaria Brizantha)
- ✔ កាឡូប៉ូយ៉ូម (Calopogonium mucunodites).

។ល។ ដំណាំគម្របដីផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាច្រើន៖

- ✔ កាត់បន្ថយការហូរព្រោះដី
- ✔ រក្សាសំណើមដី
- ✔ ផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹម
- ✔ ទប់ស្កាត់ការលូតលាស់រុក្ខជាតិចង្រៃ។

មូគូណា (Mucuna bracteata)

៣.៧ ការធ្វើឱ្យបែកមែក

កូនកៅស៊ូមួយចំនួនមានការបែកមែកយឺត និងដុះលូតទៅលើខ្ពស់ គ្មានមែក ជាហេតុធ្វើឱ្យដើមស្រឡះឡើងទៅលើ ដោយសារការពង្រឹងទំហំដើមយឺត។ ដើមកៅស៊ូទាំងនោះត្រូវបានជំរុញឱ្យបែកមែក ដើម្បីទទួលបានគម្របស្លឹកល្អ ហើយដើមកៅស៊ូដុះលូតលាស់ និងមានទម្រង់ល្អ។

ការជំរុញឱ្យបែកមែកត្រូវធ្វើនៅលើដើមកៅស៊ូដែលមានអាយុយ៉ាងតិច ១៨ខែ ដោយប្រើឧបករណ៍ កាត់សំបកជុំវិញដើម។ វិធីនេះ គឺដាក់ឧបករណ៍នៅលើដើមដែលមានកម្ពស់២,៥ម៉ែត្រពីដី រួចបង្វិលមួយជុំដើម ដើម្បីឱ្យឧបករណ៍អាចកាត់សំបកដល់សាច់ឈើ។ វិធីនេះអាចធ្វើឱ្យបែកមែកពី ៤-៥ម៉ែត្រ។ ក្រៅពីវិធីសាស្ត្រខាងលើ គេមានវិធីសាស្ត្រផ្សេងៗទៀតដើម្បីឱ្យដើមកៅស៊ូបែកមែក។ វិធីសាស្ត្រទាំងនោះមានដូចជា ការកាត់តួស្លឹកនៅផ្នែកខាងចុងចេញ និងការក្តោបកំពូលត្រួយដោយស្លឹក។ ការក្តោបកំពូលស្លឹកដែលក្តោបនឹងត្រូវស្រាយចេញក្រោយរយៈពេល ៣ ទៅ ៤អាទិត្យ បន្ទាប់មកជ្រើសរើសខ្លែងដែលដុះចេញល្អចំនួន ៥យ៉ាងច្រើន។

ពូអេអាវីយ៉ា (Pueraria phaseoloide)

ប្រាការីយ៉ា (Brachiaria brizantha)

ស្ទីលឡូសាំងតែស (Stylosanthes)

ការធ្វើឱ្យបែកមែក

សូមរងចាំអានបន្តនៅទស្សនាវដ្តីកសិកម្មលេខ៧៨

ចំណេះដឹងស្តីអំពី សុខភាពសត្វ

រៀបចំដោយ៖
អគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងជម្រកសត្វ

បន្តពីទស្សនាវដ្តីកសិកម្មប្រចាំត្រីមាសទី៤ ឆ្នាំ២០២០ លេខ៧៦

ពោត) និងខ្លាញ់(មានក្នុងកន្ទក់)។

ប្រូតេអ៊ីន: ប្រូតេអ៊ីន និងអាស៊ីត អាមីណូ ចាំបាច់ សម្រាប់ការលូតលាស់ និងផលិតស៊ីត។ ឧទាហរណ៍ ការចិញ្ចឹម មាន់សាច់ពាក់កណ្តាលពាណិជ្ជកម្ម ចាប់ពី២១ថ្ងៃត្រូវការប្រូតេអ៊ីន ១៩% និងមានយកស៊ីតត្រូវការ ១៦%ក្នុងចំណី។ តម្រូវការ ប្រូតេអ៊ីនជា បញ្ហាចម្បង ព្រោះកសិករមិនមានលទ្ធភាពទិញ ម្សៅត្រី ឬសណ្តែកសៀងបានទេ។ ដូច្នេះកសិករអាចរកជំនួស ដង្កូវ កណ្តៀរ ខ្យង (សម្រាប់ទា) និងសត្វល្អិតដែលសម្បូរ ប្រូតេអ៊ីនជំនួសវិញ។ ពន្លកស្មៅខ្លីៗ ជួយបំពេញបន្ថែមបញ្ហា កង្វះប្រូតេអ៊ីនបាន។

មេទឹកស្អីនអាស៊ីតអាមីណូ ចាំបាច់សម្រាប់បង្កើតរោង

លីស៊ីន វាអាស៊ីតអាមីណូ ចាំបាច់សម្រាប់ បង្កើតរោង

ត្រីកូន (ស្មៅទឹក) ចង្រ្កា និងណាយវា ផ្សេងៗ ផ្សេងៗ និងកន្ទុកដើម្បីផ្តល់ប្រូតេអ៊ីនបន្ថែម

វីតាមីន និងសារធាតុរ៉ែ

ជាតិកាល់ស្យូម (Ca) និងផូស្វ័រ (P) ក្នុងចំណីមាន កម្រិតទាបសម្រាប់មាន់ចិញ្ចឹមលែង។ កាល់ស្យូម និងផូស្វ័រ ងាយស្រួលផ្តល់ឱ្យសត្វតាមរយៈកំទេចសំបកខ្យងខ្មៅ (៣ទៅ៤ ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃសម្រាប់មេមាន់មួយក្បាល)។

១.៤ ស្លូកទឹក និងស្លូកចំណី

ដើម្បីជៀសវាងការខ្លះខ្លាយ និងងាយស្រួលដល់សត្វ ចំណីទឹកត្រូវដាក់ក្នុងស្លូកទឹក និងស្លូកចំណី នៅកន្លែងស្អាត។

- ✓ មេមាន់១០ក្បាល ត្រូវការផឹកទឹក៥លីត្រក្នុង១ថ្ងៃ
- ✓ មាន់សាច់ទម្ងន់១គីឡូក្រាម ៥០ក្បាលត្រូវការផឹក ទឹក ១០លីត្រក្នុង១ថ្ងៃ។

២. ជ្រូក

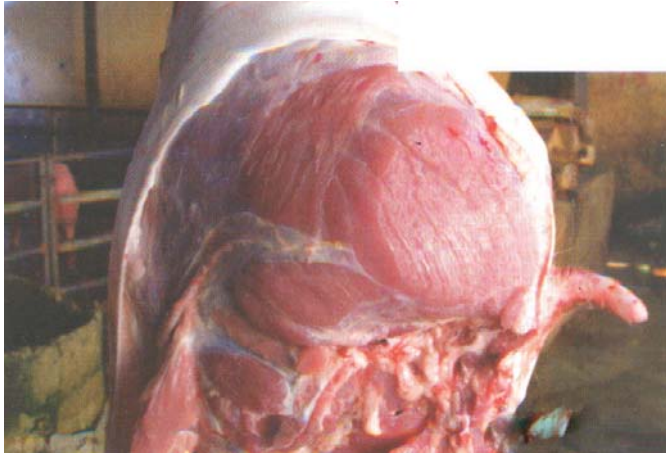
២.១ ការផ្តល់ចំណី

ក្នុងការចិញ្ចឹមជ្រូក ចំណីគឺមានការចំណាយប្រាក់ច្រើន ជាងការចំណាយផ្សេងៗ ជាការចាំបាច់ត្រូវដឹងពីតម្រូវការចំណី ដើម្បីបង្ការការខ្លះខាត និងលូតលាស់បានល្អ។

ចំពោះជ្រូកសាច់: គោលបំណងគឺផលិតសាច់ច្រើន និងមានខ្លាញ់តិច ហើយមានការលាតលាស់លឿន។ ការចិញ្ចឹម ជ្រូកសាច់ ត្រូវចែកជាដំណាក់កាល ហើយដំណាក់កាលនីមួយៗ

មានចំណីជាក់លាក់(ប្រូតេអ៊ីន និងថាមពល)។

ដំណាក់កាលទី១៖ កូនជ្រូកបន្ទាប់ពីផ្តាច់ដោះទម្ងន់ ៧ ទៅ១២គីឡូក្រាម ត្រូវការចំណីដែលមានសភាពទន់ និងសម្បូរដោយប្រូតេអ៊ីនងាយស្រួលក្នុងការរំលាយ(រយៈពេល ២អាទិត្យ)កូនជ្រូកកូនកាត់ ត្រូវការប្រូតេអ៊ីន២០%។ ដូច្នេះចំណីផ្សំសម្រាប់កូនជ្រូកផ្តាច់ដោះត្រូវមានឱជារស់ឆ្ងាញ់ និងមានវត្ថុធាតុដើមជាក់លាក់ (ជាតិទឹកដោះ និងប្រូតេអ៊ីនសណ្តែកសៀងពោត..) ងាយស្រួលរំលាយ ដើម្បីទាក់ទាញកូនជ្រូកស៊ីបានច្រើន និងធំធាត់លឿន។

ពេលផ្តាច់ដោះ ចំណីឆ្ងាញ់ទាក់ទាញកូនជ្រូកឱ្យស៊ីច្រើន

✓ **ដំណាក់កាលទី២៖** រយៈពេលនេះជ្រូកមានទម្ងន់ពី២៥ទៅ៣០គីឡូក្រាម (អាយុប្រហែល២ខែកន្លះ) កូនជ្រូកកូនកាត់ត្រូវការចំណីដែលមានប្រូតេអ៊ីន១៨%។

✓ **ដំណាក់កាលលូតលាស់៖** ពី ៣០ ទៅ ៦០គ.ក្រ (អាយុប្រហែល៤ខែកន្លះ)។ ជ្រូកកូនកាត់ត្រូវការប្រូតេអ៊ីន១៦%។

✓ **ដំណាក់កាលបំប៉ន៖** ពី៦០គីឡូក្រាមរហូតដល់

លក់មានទម្ងន់ពី ៨០ ទៅ ៩០គីឡូក្រាម (អាយុ៦ខែ)។ ជ្រូកកូនកាត់ត្រូវការប្រូតេអ៊ីន១៤%។

ចំពោះជ្រូកពូជ

មេជ្រូកដើម៖ ក្នុងកំឡុង ៣អាទិត្យដំបូង កសិករត្រូវផ្តល់ចំណីបន្ថែម(៥០០ក្រាមលើសពីពេលមុន) ព្រោះមេជ្រូកត្រូវការដើម្បីចិញ្ចឹមកូន។ ក្នុងកំឡុង៣អាទិត្យ មុនពេលកើតចាំបាច់ត្រូវបន្ថែមបរិមាណចំណី ៥០០ក្រាមក្នុងមួយថ្ងៃ។ ត្រូវផ្តល់ចំណីដែលជួយផលិតខ្លាញ់ ព្រោះមេជ្រូកត្រូវការថាមពលដើម្បីផលិតទឹកដោះក្នុងពេលបំបៅដោះ និងបម្រុងទុក។

មេជ្រូកបំបៅដោះ៖ មេជ្រូកត្រូវការថាមពល និងប្រូតេអ៊ីនច្រើនដើម្បីផលិតទឹកដោះ។ ចំណីត្រូវផ្តល់យ៉ាងតិច៣ដង ក្នុងមួយថ្ងៃ ដើម្បីជំរុញឱ្យស៊ីបានច្រើន។ បរិមាណចំណីត្រូវបន្ថែមចាប់ពីថ្ងៃទី១ប្រហែល១គីឡូក្រាមរហូតដល់១អាទិត្យបន្ទាប់ពីកើតកូន។ បរិមាណ ចំណីសរុបអាស្រ័យទៅនឹងចំនួនកូនជ្រូក។ ឧទាហរណ៍ មេជ្រូកមានកូន៦ក្បាលត្រូវការចំណី ៥គីឡូក្រាម និងមេជ្រូកមានកូន ១០ក្បាលត្រូវការចំណីយ៉ាងតិច ៦,៥គីឡូក្រាម។

មេជ្រូកស៊ីច្រើនពេលបំបៅដោះកូន និងត្រូវការប្រូតេអ៊ីនថែមទៀតដើម្បីផលិតទឹកដោះបានគ្រប់គ្រាន់

ជ្រូកបោះ៖ ត្រូវការផលិតទឹកកាម និងត្រូវផ្តល់ចំណីសម្រាប់មេជ្រូកដើមឱ្យស៊ី។ ត្រូវផ្តល់ចំណីបន្ថែមឱ្យបានទៀតទាត់ដែលមានវីតាមីន និងអាស៊ីតអាមីណូ។

២.២ ការផ្តល់ចំណី និងការលូតលាស់

ស្ថានភាពសុខភាព៖ ក្អកកំរើ រាកប៉ះពាល់ដល់ការលូតលាស់។ ពពួកមីក្រូប្លាស្មា(Mycoplasma) កាត់បន្ថយការលូតលាស់ប្រហែលជា២០%។

ពូជ៖ ការបង្កាត់ជ្រូកពូជក្នុងស្រុកជាមួយបាពូជឌុយរ៉ូក (Duroc) ឡាចរ៉ាយ (Largewhite) ឡេនដ្រាស ឬម៉ាក្ស ឡែនដ្រាស (Landrace or Maxter) បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដល់ ការលូតលាស់ និងប្រសិទ្ធភាពស៊ីចំណី។

ចំពោះជ្រូកក្នុងប្រទេស កម្ពុជា ក៏ដូចជា ក្នុងប្រទេស ផ្សេងទៀត ក៏មានការលូតលាស់ លឿនដូចជ្រូកកូនកាត់ដែរ

របបចំណីត្រឹមត្រូវមានឥទ្ធិពលលើការលូតលាស់ របស់ជ្រូកកូនកាត់

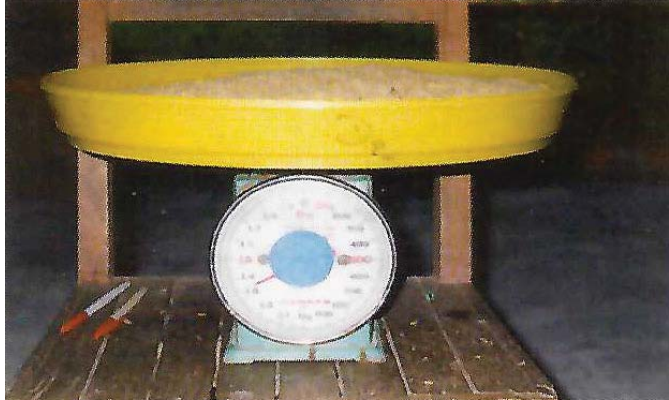
ចំណី៖ ប្រូតេអ៊ីនមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីផលិត សាច់ក្រហម។ ប្រសិនបើមានប្រូតេអ៊ីនទាបពេក និងថាមពលច្រើននោះជ្រូកធំលូតលាស់យឺត និងមានខ្លាញ់ច្រើន។ តែបើចំណីមានប្រូតេអ៊ីន និងថាមពលទាបជ្រូកនឹងស្គម។

កំណើនទម្ងន់ប្រចាំថ្ងៃ៖ គឺស្មើនឹង កំណើនទម្ងន់ជា ក្រាមរៀងរាល់ថ្ងៃ។ បើគណនាកំណើនទម្ងន់ប្រចាំថ្ងៃ ពីពេល ផ្តាច់ដោះរបូតដល់លក់ កសិករត្រូវធ្វើទម្ងន់របស់ជ្រូកនៅ ពេលផ្តាច់ដោះ។ ឧទាហរណ៍៖ កូនជ្រូកមានទម្ងន់៨គីឡូក្រាម ពេលផ្តាច់ដោះបន្ទាប់មក កសិករត្រូវធ្វើទម្ងន់ នៅពេលលក់។ បើជ្រូកមានទម្ងន់៨២គីឡូក្រាម ដូចនេះកំណើនទម្ងន់គឺ ៨២ -៨=៧៤គីឡូក្រាម ឬស្មើ៧៤០០០ក្រាម។ កសិករត្រូវគិតថា

តើត្រូវប្រើពេលប៉ុន្មានថ្ងៃ បន្ទាប់ពីផ្តាច់ដោះរបូតដល់ពេល លក់? ឧទាហរណ៍៖ គាត់បំប៉នកូនជ្រូកនៅអាយុ២៨ថ្ងៃ និង លក់នៅអាយុ៦ខែស្មើនឹង១៨០ថ្ងៃ។ ដូច្នេះមានរយៈពេល ១៥២ថ្ងៃ អាចគណនាកំណើនទម្ងន់ប្រចាំថ្ងៃ ដោយយក ៧៤០០០ក្រាមចែកនឹង១៥២ថ្ងៃ មានន័យថា កំណើនទម្ងន់ ប្រចាំថ្ងៃ ប្រហែល៤៨៧ក្រាម។

បើគាត់អាចបង្កើនទម្ងន់ជ្រូកដល់ ៥៥០ ក្រាមក្នុង មួយថ្ងៃ គាត់នឹងអាចលក់ជ្រូកនៅទម្ងន់៨២គីឡូក្រាម នៅ រយៈពេល១៣៤ថ្ងៃ ដោយជំនួសឱ្យការលក់នៅអាយុ ១៥២ ថ្ងៃវិញ។

ការគណនាកំណើនប្រចាំថ្ងៃ និងបរិមាណស៊ីចំណី ដើម្បីសិរិកបានលាមក ចាំបាច់ត្រូវធ្វើជ្រូក និងចំណី

បរិមាណស៊ីចំណី: ដើម្បីផលិតបានសាច់ ត្រូវ គណនាបរិមាណចំណីដែលបានស៊ីចូល។ កសិករ ត្រូវឆ្លឹង ទម្ងន់កូនជ្រូកនៅពេលផ្តាច់ដោះ និងពេលលក់ ដោយបាន គណនារួច គឺកំណើនទម្ងន់ស្មើនឹង៧៤គីឡូក្រាម។ កសិករ គណនាបរិមាណចំណីដែលបានផ្តល់ឱ្យវាក្នុងកំឡុងពេលនេះ ឧទាហរណ៍: ២៦០គីឡូក្រាម ដូច្នេះចំណីចំនួន២៦០គ.ក្រ ផលិតបានជ្រូកទម្ងន់៧៤គីឡូក្រាម នោះបរិមាណស៊ីចំណី ដើម្បីផលិតបានសាច់គឺ២៦០ចែកនឹង ៧៤ស្មើនឹង៣,៥គ.ក្រ ប្រសិនបើកសិករបង្កើនការគ្រប់គ្រង មានពូជល្អ ចំណីល្អ សុខភាពល្អ គាត់អាចទទួលបានបរិមាណស៊ីចំណីត្រឹម ៣ គ.ក្រ ដើម្បីផលិតបានសាច់ នេះមានន័យថា ដើម្បីបានជ្រូក ទម្ងន់៨២គីឡូក្រាម គាត់ចំណាយចំណីត្រឹមតែ ២២២គ.ក្រ នោះគាត់ចំណេញបានលុយច្រើនជាងមុន។

~ កសិដ្ឋានចិញ្ចឹមជ្រូកកូនកាត់ខ្នាតតូច ទិន្នផល រំពឹងទុកគួរតែ:

- អាយុផ្តាច់ដោះ: ២៨ថ្ងៃ ទម្ងន់ ៨គីឡូក្រាម
- ទម្ងន់បន្ទាប់ពីដំណាក់កាលទី១ (ប្រើចំណីបំប៉ន រយៈពេល២អាទិត្យ:១២គីឡូក្រាម
- អាយុ២ខែកន្លះ ទម្ងន់២៥គីឡូក្រាម
- អាយុ៤ខែកន្លះ ទម្ងន់៦០គីឡូក្រាម
- អាយុប្រហែល៦ខែ ទម្ងន់៨០គីឡូក្រាម
- កម្រាស់ខ្នាញ់: ១៥មីល្លីម៉ែត្រ
- អត្រាងាប់ ក្រោយពេលផ្តាច់ដោះ: រហូតដល់លក់ ត្រូវតែតិចជាង ៥%។

២.៣ ការលូតលាស់ និងប្រព័ន្ធផ្តល់ចំណី

កសិករផ្តល់ចំណីប្រភេទផ្សេងៗគ្នា អាស្រ័យនឹងចំនួន សត្វ និងថវិកាដែលមាន។

ចំណីឧស្សាហកម្ម: កំណើនទម្ងន់ប្រចាំថ្ងៃ (ADG) ប្រហាក់ប្រហែល ៧០០ក្រាមមានន័យថាជ្រូកលូតលាស់ជា មធ្យម គឺ៧០០ក្រាមរៀងរាល់ថ្ងៃ ពីទម្ងន់៣០គីឡូក្រាម រហូត ដល់ពេលលក់ មានទម្ងន់ប្រហែល៨០គីឡូក្រាម។

ចំណីផ្សំតាមផ្ទះ: (កាកសំណល់ផ្ទះបាយ ជាមួយ បាយ និងកន្ទក់) នោះកំណើនទម្ងន់ប្រចាំថ្ងៃ អាចប្រហាក់ ប្រហែលនឹង៣០០ក្រាម។

~ ចំណីផ្សំតាមផ្ទះជាមួយម្សៅត្រី(១០%) កំណើន

ទម្ងន់ប្រចាំថ្ងៃអាចប្រហាក់ប្រហែលនឹង៤៥០ក្រាម។

~ ចំណីផ្សំតាមផ្ទះជាមួយសារធាតុផ្សំដែលមាន ជាតិវីតាមីនអ៊ី និងអាស៊ីតអាមីណូលីស៊ីន កំណើនទម្ងន់ ប្រចាំថ្ងៃអាចប្រហាក់ប្រហែលនឹង៦០០ក្រាម។ បទពិសោធន៍ នេះបង្ហាញថា ក្នុងលក្ខខណ្ឌដូចគ្នា ពូជជ្រូកដូចគ្នានោះការ លូតលាស់ពាក់ព័ន្ធ នឹងរបបចំណីអាហារ។ ត្រូវមានតុល្យភាព របបចំណី នោះការលូតលាស់នឹងលឿន។ ការចំណាយក្នុង ការផ្តល់ចំណីល្អ ធ្វើឱ្យចំណេញច្រើនសម្រាប់កសិករពេល គាត់ចិញ្ចឹមជ្រូកកូនកាត់ដែលមានសុខភាពល្អ។

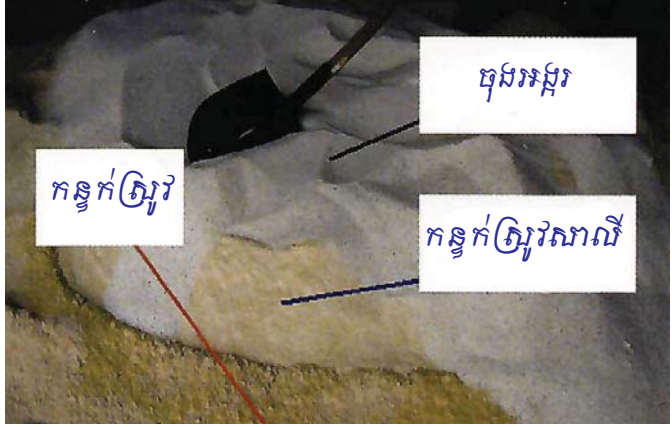
២.៤ វត្ថុធាតុដើម និងសារធាតុបន្ថែមក្នុងចំណីជ្រូក

~ ប្រូតេអ៊ីនមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីផលិតសាច់ដុំ។ វត្ថុធាតុដើមមានបរិមាណប្រូតេអ៊ីនផ្សេងៗគ្នា:

- ~ ម្សៅត្រី មានប្រូតេអ៊ីន ពី៤០ទៅ៦៥%
- ~ សណ្តែកសៀង មានប្រូតេអ៊ីន៤០%
- ~ កន្ទក់ស្រូវសាលី មានប្រូតេអ៊ីន ១២ទៅ១៤%
- ~ កន្ទក់ មានប្រូតេអ៊ីន ៩ទៅ១២%
- ~ ពោត មានប្រូតេអ៊ីន ៩%
- ~ ស្រូវ មានប្រូតេអ៊ីន៦%
- ~ ដំឡូងមី មានប្រូតេអ៊ីនត្រឹមតែ២%

ពោត និងត្រីត្រៀម

➡ អាស៊ីតអាមីណូដែលចាំបាច់:

មានអាស៊ីតអាមីណូសំខាន់ៗចំនួន៨ ហើយ៤ចាំបាច់សម្រាប់ការលូតលាស់:

- លីស៊ីន (Lysine): ចាំបាច់បំផុត
- មេត្យូនីន (Methionin): ជាទូទៅមានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងវត្ថុធាតុដើម
- ត្រេអូនីន (Threonin): សំខាន់ បន្ទាប់ពីលីស៊ីន
- ទ្រីបតូផាន (Tryptophan): សារធាតុនេះមានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងស្រូវ

ថាមពលសម្រាប់ជ្រូក:

- សណ្តែកសៀង និងកន្ទក់ ផ្តល់ថាមពលច្រើនព្រោះវាផ្ទុកជាតិប្រេង។
- ស្រូវ ដំឡូងមី ពោត ផ្តល់ថាមពល ព្រោះវាមានជាតិម្សៅ។

សណ្តែកសៀងមានខ្លាញ់២០%ត្រូវការចម្អិនរយៈពេល២០ នាទីព្រោះវាមានផ្ទុកសារធាតុពុល

វីតាមីន និងវី:

វីតាមីន និងវី គឺមិនមានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់ការលូតលាស់របស់ជ្រូកទេ។ ចាំបាច់ត្រូវទិញផលិតផលដែលហៅថាប្រេមីច (premix) ដែលផ្តល់នូវសារធាតុចាំបាច់ដូចជា វីតាមីន អា ដេ អី បេ (Vitamin A,D,E,B)... និងសារធាតុវី ដូចជា ដែក សង្កសី ម៉ាញ៉េស្យូម.....។ ត្រូវលាយវាជាមួយរបបចំណីរៀងរាល់ថ្ងៃ។ ឧទាហរណ៍: រូបមន្តចំណីជ្រូក ពី៣០ ទៅ ៩០គីឡូក្រាមគឺ:

- ពោត ៣៥%
- ចុងអង្ករ ១០%
- កន្ទក់ ៤០%
- សណ្តែកសៀង (ចំអិន) ១០%

- ម្សៅត្រី ៤%
- ប្រេមីច (premix) ១%។

ស្បែកស្នូក និងឃោនកើតអង្កែរ ដោយសារការចិញ្ចឹមឱ្យស្លឹកន្ទក់សិទ្ធិ និងកម្រះសារធាតុសង្កសី

ឃោនទឹកគ្រប់គ្រាន់ និងសុវត្ថិភាពពណ្តជាចំណុចចាប់ផ្តើមក្នុងការចិញ្ចឹមជ្រូក

ទឹក:

ទឹកជាសារធាតុចិញ្ចឹមសម្រាប់ជ្រូកដើម្បីឱ្យមានការលូតលាស់ល្អ។ បរមាណូទឹកជាមធ្យមគឺ:

- មេដើម ៣០លីត្រក្នុង១ថ្ងៃ
- មេបំបៅដោះ ៤៥លីត្រក្នុង១ថ្ងៃ
- ការលាតលាស់ និងបំប៉នគឺ ១៥%នៃទម្ងន់របស់វាគឺស្មើនឹងទឹក១,៥លីត្រ សម្រាប់ជ្រូក១០គីឡូក្រាម។

៣. គោ ក្របី

៣.១ បច្ចេកទេសផ្តល់ចំណី

ការប្រឈមក្នុងការផ្តល់ចំណីដល់គោក្របីមានរយៈពេល ៦ខែក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយរួមផ្សំតម្រូវការកំលាំងពលកម្មផងដែរ។

ការរកស្មៅ:

- តាមវាលស្រែ

- ~ ផ្ទៃដីគ្មានដំណាំ និងភ្លឺស្រែ
- ~ ជុំវិញស្រែ
- ~ ចិញ្ចឹមផ្លូវ
- ~ ផ្ទៃដីវាលស្មៅធម្មជាតិ ឬព្រៃ

ប្តូរដំណើរការធ្វើការងារអ្វីស្រួលបាន

ការស្វែងរកស្មៅនៅតាមទីវាល
 ការផ្តល់ចំណីដាក់ក្នុងទ្រុងនៅឯផ្ទះ៖

- ~ ដោយកាត់ និងប្រមូលស្មៅ
- ~ ចំបើង

ការផ្តល់ដំណាំ

៣.២ តម្រូវការរបស់គោក្របី

សរីរៈវិទ្យានៃការរំលាយអាហាររបស់គោ ក្របីបង្ហាញថាចំណីមានសារធាតុចិញ្ចឹមពីរប្រភេទ៖

- ~ សារធាតុចិញ្ចឹមសម្រាប់មីក្រុបក្នុងពោះធំ ដើម្បីផលិតប្រូតេអ៊ីន និងថាមពល
- ~ សារធាតុចិញ្ចឹមសម្រាប់គោ ក្របីស្រូបដោយផ្ទាល់តម្រូវការរបស់គោ ក្របីផ្លាស់ប្តូរអាស្រ័យដោយ៖
- ~ ស្ថានភាពរបស់គោ៖ ផឹម បំបៅដោះ ធ្វើការនៅស្រែ ឬបំប៉ន
- ~ ទម្ងន់រាងកាយ៖ គោទម្ងន់១៥០គីឡូក្រាមត្រូវការចំណីតិចជាងគោទម្ងន់៣០០គីឡូក្រាម។

ទឹក៖

- ~ កង្វះទឹក ធ្វើឱ្យកាត់បន្ថយការស៊ីចំណី។ មេគោទម្ងន់២៥០គីឡូក្រាម ត្រូវការទឹកប្រហែល ៣៥លីត្រ ប៉ុន្តែបរិមាណនេះនឹងកើនឡើងច្រើនប្រសិនបើ៖
- ~ សីតុណ្ហភាពខ្ពស់
- ~ មេគោផលិតទឹកដោះ
- ~ គោ ក្របី ធ្វើការអូសទាញ គោ ក្របីចិញ្ចឹមដោយឱ្យស៊ីចំបើង

បរិមាណចំណី៖

- មិនអាចប្រើប្រាស់សារធាតុចិញ្ចឹមក្នុងចំណី ប្រសិនបើវាមិនបានស៊ីគ្រប់គ្រាន់។
- ~ ចំណីមានគុណភាពទាប សត្វស៊ីមិនគ្រប់គ្រាន់ និងមិនទទួលបានសារធាតុចិញ្ចឹមបានត្រឹមត្រូវ។
- ✓ ប្រសិនបើចំណីផ្ទុកសារធាតុចិញ្ចឹមទាប បើទោះជាគោស៊ីរហូតដល់ពេញពោះ ក៏វាមិនអាចទទួលបានសារធាតុចិញ្ចឹមគ្រប់គ្រាន់ដែរ។

គោស្តីចំបើងវៃកម្ពុជា

ថាមពល:

ថាមពលត្រូវការចាំបាច់ដូចជា:

✓ ការទ្រទ្រង់ (ការថែទាំ) ដើម្បីទ្រទ្រង់មុខងាររាងកាយ (ការរំលាយអាហារដកដង្ហើម កំដៅ...)

➡ មេដើម: ត្រូវការថាមពលច្រើននៅមួយខែមុនពេលកើត និងពេលកូនក្នុងពោះរីកចម្រើនលឿន។

➡ ការបំបៅដោះ: កង្វះថាមពលមានឥទ្ធិពលដល់ការផលិតទឹកដោះ។ មេគោត្រូវប្រើប្រាស់សារធាតុបម្រុងរបស់ខ្លួនធ្វើឱ្យវាចុះស្គម។

បង្កើតរបបចំណីថាមពលបង្កើនការផលិតទឹកដោះ កូនគោល្អកាលណាស៊ីចំណីគ្រប់គ្រាន់ក្នុងពេលកូនរស់ វាទទួលបាន (ស្រូវក្រូច)

➡ ការបំប៉ន: ថាមពលដែលនៅសល់ អាចប្រើដើម្បីកើនទម្ងន់

✓ ការអូសទាញ ការភ្ជួររាស់ សត្វត្រូវការថាមពលខ្លាំង ប្រសិនបើគោមិនបានស៊ីចំណីគ្រប់គ្រាន់ក្នុងពេលភ្ជួររាស់ វានឹងបាក់កំលាំង និងធ្វើការយឺត។

ថាមពល ត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈ:

✓ ជាតិសរសៃ (សែលុយឡូស) ចំណីសត្វ និងចំបើង

មានជាតិសរសៃច្រើន

- ✓ ម្សៅ មានច្រើនក្នុងម៉ែមជំឡូងមី ពោត និងកន្ទក់
- ✓ ខ្លាញ់ មានក្នុងកន្ទក់ស្រូវ។

ប្រូតេអ៊ីន:

ការផ្តល់ប្រូតេអ៊ីនដល់សត្វទំពាររៀងមានពីរប្រភេទ:

➡ ប្រូតេអ៊ីនមានដើមកំណើតពីរុក្ខជាតិ: ដូចជា រុក្ខជាតិខ្លីៗ ស្លឹកឈើ ស្មៅស្ងួត មានប្រូតេអ៊ីន ៧% ស្តេចស្មៅ មានប្រូតេអ៊ីន៨% ស្លឹកកន្ទុំចេតមានប្រូតេអ៊ីន១៨% និងស្លឹកជំឡូងមីមានប្រូតេអ៊ីន២៤%។

ស៊ីដកន្ទុំចេត

ស្លឹកជំឡូង

➡ មីក្រូសរីរាង្គក្នុងពោះធំ: បានជួយរំលាយ និងផ្តល់ជាប្រូតេអ៊ីនដល់គោ។ គោអាចប្រើជាតិអ៊ុយរ៉េផងដែរដែលវាបំប្លែងជាអាម៉ូញាក់ដើម្បីទៅចិញ្ចឹមមីក្រូសរីរាង្គ។ អ៊ុយរ៉េជាសារធាតុផលិតប្រូតេអ៊ីន ដែលមានចំពោះតែសត្វទំពាររៀងប៉ុណ្ណោះ។

តម្រូវការរបស់សត្វប្រែប្រួល:

សម្រាប់ការទ្រទ្រង់: ចំណី (ប្រូតេអ៊ីននៅមាន៧%)

គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់តម្រូវការប្រូតេអ៊ីនរបស់មេគោ។

សម្រាប់បំបៅដោះ: ទឹកដោះមានប្រូតេអ៊ីនខ្ពស់។ ប្រូតេអ៊ីនមួយផ្នែកបានមកពីចំណី និងមួយផ្នែកផ្សេងទៀត បានមកពីសាច់ដុំរបស់គោ ដូចនេះវាធ្វើឱ្យគោចុះស្គម ប្រសិន បើផ្តល់តែស្មៅ និងចំបើង។

កំឡុងពេលដើម: ក្នុងពេលដើម កូនគោលូតលាស់ ពិសេសខែចុងក្រោយ ដូចនេះយើងត្រូវបន្ថែមប្រូតេអ៊ីនក្នុង ចំណីក្នុងកំឡុងពេលនេះ ដោយផ្តល់ចំណីផ្សំ ឬកន្ទក់ ឬចំបើង ផ្តាច់ដោយអ៊ុយរ៉េ (ដែលមានប្រូតេអ៊ីន ៧-១២%) តែចំបើង មានប្រូតេអ៊ីន ២១៤%។

ការផ្លាស់ប្តូរពណ៌រោង ជ្រុះរោង ជាសញ្ញានៃការកង្វះ សារធាតុរ៉ែ ជាពិសេសសារធាតុស្រូមី និងទង់ដែក

ស្រអាប និងបញ្ហាបន្តពូជ។ កសិករគួរដាក់នំគោដែលមាន ជាតិរ៉ែឱ្យវាលិទ្ធក្រែងរាល់ថ្ងៃដើម្បីទទួលបានជាតិរ៉ែគ្រប់គ្រាន់។

វីតាមីន:
វីតាមីនចាំបាច់ ដើម្បីប្រើប្រាស់សារធាតុផ្សេងៗទៀត ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

✔ **វីតាមីនអា (Vitamin A)** សំខាន់ជាងគេបំផុត សម្រាប់គោ។ សម្រាប់ការលូតលាស់ បន្តពូជ ទ្រទ្រង់ស្បែក និងការលូតលាស់ឆ្អឹង។ ចំណី និងស្លឹកឈើដែលមានគុណភាព ផ្តល់បរិមាណវីតាមីនអា គ្រប់គ្រាន់ ប៉ុន្តែចំបើងមិនមានទេ។

≈ ក្រុមវីតាមីនបេ (Vitamin B) ត្រូវបានសំយោគ ក្នុងពោះធំ។

៣.៣ ការរៀបចំចំណីបន្ថែម
នៅក្នុងពេលបំបៅដោះ ពេលសត្វធ្វើការបាក់កំលាំង ឬពេលគោស្គម ការផ្តល់ចំណីតែមួយមុខ នោះមិនមានគុណ ភាពគ្រប់គ្រាន់នោះទេ។ កសិករអាចរកស្មៅដែលមានគុណ ភាពខ្ពស់មានដូចជាស្តេចស្មៅ ហ្គីណៀរ ណាពៀ និងស្លឹករុក្ខ ជាតិដូចជា រលួស កន្ទំថេត។

- រូបមន្តនៃការផលិតចំណីផ្សំ:**
- ≈ កន្ទក់ស្រូវ ១២គីឡូក្រាម
  - ≈ មើមដំឡូងមីស្លូតចំណិតតូចៗ ៧គីឡូក្រាម
  - ≈ ម្សៅស្លឹកដំឡូងមីស្លូត ៣គីឡូក្រាម
  - ≈ អ៊ុយរ៉េ ០,៣គីឡូក្រាម
  - ≈ អំបិល ០,២៥គីឡូក្រាម
  - ≈ ស្ករត្នោត ០,២៥គីឡូក្រាម

សូមរងចាំអានបន្តនៅទស្សនាវដ្តីកសិកម្ម លេខ ៧៨

គោគ្មានសាច់ដុំបញ្ជាក់ថា កង្វះប្រូតេអ៊ីន

ការលូតលាស់: សាច់ដុំមានប្រូតេអ៊ីន លើសពី៥០% ដូចនេះ ការលូតលាស់ត្រូវការប្រូតេអ៊ីន យ៉ាងច្រើន។

ការភ្ជួររាស់: ចំណីតែមួយមុខ គោមិនអាចស៊ីគ្រប់ គ្រាន់ដើម្បីបំពេញថាមពល និងប្រូតេអ៊ីន ដែលបានបាត់បង់ ក្នុងពេលធ្វើការក្នុងពេលធ្វើការក្នុងស្រែទេ។ ដូច្នេះត្រូវផ្តល់ ចំណីផ្សំបន្ថែមដើម្បីកុំឱ្យគោចុះស្គម។

សារធាតុរ៉ែ:

សារធាតុរ៉ែមានតិចតួចក្នុងចំណីគោ ប៉ុន្តែគោត្រូវការ សារធាតុរ៉ែនេះច្រើន សម្រាប់ទ្រទ្រង់ លូតលាស់ និងការ ផលិត។ សារធាតុរ៉ែ ម៉ាក្រូចំនួន៧ប្រភេទ រួមមាន: កាល់ស្យូម ផូស្វ័រ ម៉ាញ៉េស្យូម សូដ្យូម ប៉ូតាស្យូម ក្លរ និងស្ថាន់ដ័រ(Ca,P, Mg,Na,K,Cl,S) សារធាតុរ៉ែចំនួន ១៨ ដែលចាំបាច់មាន: ដែក ទង់ដែង កូបាល់ ស្ត្រុងស៊ី អ៊ុយ៉ុត ម៉ង់កាណែស សេលី ស្យូម...(Fe,Cu,Co,Zn,I,Mn,Se...) សមាសភាពរ៉ែក្នុងរុក្ខជាតិ និងក្នុងដីអាចមានផលប៉ះពាល់ដល់គោ។ ឧទាហរណ៍:ពេល គោខ្វះជាតិរ៉ែ យើងអាចសង្កេតឃើញរោគសញ្ញាមានពណ៌

បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមបង្ក

កសិករ ព្រំ វ៉ាត នៅភូមិព្រៃសំបួរ សង្កាត់អង្គរបូរី ក្រុងអង្គរបូរី ខេត្តតាកែវ

ដោយ៖ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះ រៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងចងក្រង នូវរាល់បទពិសោធន៍ជោគជ័យ លើការងារ និងមុខរបរផ្សេងៗ របស់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ ក៏ដូចជាអង្គការពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ និងដៃគូពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលមិនទាន់ទទួលបានជោគជ័យ ដើម្បីជាចំណេះដឹងបន្ថែមសម្រាប់ធ្វើការអភិវឌ្ឍ លើមុខរបររបស់ខ្លួន ឱ្យទទួលបានជោគជ័យដូចទៅនឹងប្រជាកសិករ ឬអង្គការពាក់ព័ន្ធខាងលើផងដែរ។

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះដែរ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានលើកយកបទពិសោធន៍ជោគជ័យរបស់កសិករ ព្រំ វ៉ាត ជាម្ចាស់កសិដ្ឋានភ្នាស់ និងចិញ្ចឹមបង្ក ខ្នាតមធ្យមមួយកន្លែង ស្ថិតនៅភូមិព្រៃសំបួរ សង្កាត់អង្គរបូរី ក្រុងអង្គរបូរី ខេត្តតាកែវ ជាកសិករដែលកំពុងទទួលបានភាពជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមបង្ក មកបង្ហាញជូនដូចខាងក្រោម៖

១. ស្ថានភាពទូទៅ

ខេត្តតាកែវ ជាពិសេសនៅក្នុងស្រុកអង្គរបូរី ដែលពីមុនបង្កសំបួរណាស់ក្នុងធម្មជាតិ ព្រោះខេត្តតាកែវនៅជិតសមុទ្រ មានទឹកជោរជោរ ហើយបង្កអាចពងកូន នៅក្នុងទឹកភ្លាវ ធ្វើឱ្យបង្កសកបានល្អ មានសាច់រឹង សំបួរចំណីធម្មជាតិពិសេសពេលមានទឹកជោរជោរ ធ្វើឱ្យមានកំហាប់សារធាតុអំបិល ធ្វើឱ្យបង្កមានភាពបន្ស៊ាំទៅនឹងលក្ខណៈជីវសាស្ត្ររបស់វា ទើបធ្វើឱ្យបង្កលូតលាស់បានល្អ។ ចំណីធម្មជាតិដែលមាននៅក្នុងស្រះមានដូចជា៖ ត្រី ខ្យង និងសត្វល្អិតតូចៗ

ជាប្រភពចំណី ធ្វើឱ្យបង្កមានរសជាតិឆ្ងាញ់។ នៅក្នុងខេត្តតាកែវ ប្រជាកសិករចិញ្ចឹមបង្កមាន៣ស្រុកគឺ បុរីជលសា អង្គរបូរី និងស្រុកកោះអណ្តែត ដោយសារបច្ចុប្បន្នមានគ្រោះរាំងស្ងួត និងមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ធ្វើឱ្យធនធានធម្មជាតិមានការថយចុះមួយចំនួន។

យោងលើស្ថានភាពខាងលើនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលជាពិសេសក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានជំរុញឱ្យមានការចិញ្ចឹមបង្ក ដើម្បីបំពេញតម្រូវការក្នុងស្រុកក៏ដូចជាការនាំចេញទៅក្រៅប្រទេស ហើយជាលទ្ធផល យើងសង្កេតឃើញមានការកើនឡើងនូវចំនួនប្រជាកសិករបានចាប់យកមុខរបរនេះ។

ចាប់តាំងឆ្នាំ២០២០ រហូតដល់ឆ្នាំ២០២១ នេះ មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ កំពុងជំរុញគម្រោងពង្រីកការចិញ្ចឹមបង្ក ឱ្យមានការរីកសាយជាច្រើនកន្លែងបន្ថែមទៀត និងជំរុញការធ្វើពិសោធន៍ ការចិញ្ចឹមបង្កក្នុងស្រះ និងក្នុងស្រែផងដែរ ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដល់ប្រជាកសិករដទៃទៀតកុំឱ្យទុកនៅទំនេរ។

២. អំពីប្រភព

កសិករ ព្រំ វ៉ាត មានទីលំនៅក្នុងភូមិព្រៃសំបួរ សង្កាត់អង្គរបូរី ក្រុងអង្គរបូរី ខេត្តតាកែវ បានចាប់យកមុខរបរចិញ្ចឹមត្រី និងចិញ្ចឹមបង្ក តាំងពីឆ្នាំ២០០៦មកម្ល៉េះ គាត់ជាកសិករក្រីក្រម្នាក់ កាលដើមឡើយមានដីតែ ១០អាប៉ុណ្ណោះ ដោយមានមន្ត្រីជំនាញមកពីមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តតាកែវ តែងចុះមកបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលពីបច្ចេកទេស

ភ្នាក់ងារកូនត្រីបង្កង និងចិញ្ចឹមបង្កងគាត់ក៏ចាប់ផ្តើមមុខរបរភ្នាក់ងារ កូនត្រី បង្កង និងចិញ្ចឹមត្រី បង្កង នៅក្នុងទំហំដី១០អាណោះ បន្ទាប់ពីការចិញ្ចឹមតិចៗក៏ទៅជាធំបន្តិចម្តងៗ ហើយគាត់ក៏ ទទួលបានជោគជ័យរហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ដោយ ការព្យាយាមខិតខំរកលុយបានពី ការភ្នាក់ងារត្រី បង្កង និងចិញ្ចឹម បង្កង មកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះគាត់បានទិញដីពង្រីកកសិដ្ឋាន របស់គាត់បានចំនួន៤ហិកតាកន្លះ។ ដោយមានការយកចិត្ត ទុកដាក់ និងចង់ចេះពីបច្ចេកទេស និងតែងធ្វើតាមបច្ចេកទេស ភ្នាក់ងារត្រី បង្កង និងចិញ្ចឹមបង្កង ពីមន្ត្រីជំនាញរដ្ឋបាលជលផល តាកែវ តាមរយៈការចូលរួមក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ធ្វើឱ្យមុខ របរបស់ចេះតែទទួលបានផ្លែផ្កា ជារៀងរហូតមក។

បច្ចុប្បន្នគាត់មានស្រះចំនួន៥ ស្រះក្នុងនោះមានស្រះ មួយទំហំ ១.៣ ហិកតា និងមួយទៀតមានទំហំជាង១០០០ ម៉ែត្រការ៉េ។

ស្រះចិញ្ចឹមបង្កងកសិករ ព្រំវ៉ាត ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន

៣. បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម

កសិករ ព្រំវ៉ាត លោកបានរៀបរាប់ប្រាប់ថា ដើម្បីចិញ្ចឹម បង្កងទទួលបានជោគជ័យ ត្រូវមានការគិតដល់ការងារមួយ ចំនួនដូចជា៖

ក. ការជ្រើសរើសទីតាំងស្រះ

ដើម្បីចិញ្ចឹមបង្កងទឹកសាបទទួលបានលទ្ធផលល្អ ស្រះគួរមានទីតាំងស្ថិតនៅជិតផ្ទះ ងាយស្រួលនៅក្នុងការគ្រប់ គ្រង និងស្ថិតនៅទីវាលស្រឡះ គ្មានដើមឈើ ឬរុក្ខជាតិផ្សេងៗ ដុះព័ទ្ធជុំវិញ ស្ថិតនៅទីវាលទំនាប តែមិនលិចទឹកនៅរដូវវស្សា និងស្រះគួរមានទីតាំងស្ថិតនៅលើដីមានគុណភាពល្អ ពោល គឺជាល្បាយដីឥដ្ឋ ដែលអាចរក្សាទឹកបានយូរ លើសពី៥ខែ។ ត្រូវរៀបចំស្រះមុនពេលដាក់កូនបង្កងចិញ្ចឹមដូចជា ត្រូវបូម ទឹកពង្រឹងចេញពីស្រះ ដើម្បីចាប់ចេញឱ្យអស់ នូវរាល់ពពួក

សត្វចង្រៃផ្សេងៗដូចជា៖ កង្កែប អន្ទង់ ពស់ ក្តាម ជាពិសេស ត្រីកាច ស្ពានរកកំបាតស្រះ ដោយរក្សាជម្រៅចន្លោះពី ៥ ទៅ ១០សង់ទីម៉ែត្រ បាចកំបោរ បន្ទាប់ពីបានបូមទឹកពង្រឹងចេញ ពីស្រះ និងស្ពានរកកំបាតស្រះរួច នូវបរិមាណចន្លោះពី ៥ ទៅ ១០គីឡូក្រាម ក្នុង១០០ម៉ែត្រការ៉េស្រះ រួចហាលថ្ងៃរយៈពេល ពី ២ ទៅ៣ថ្ងៃ បញ្ចូលទឹកចូលស្រះ ជម្រៅចន្លោះពី២០ទៅ ៣០សង់ទីម៉ែត្រ ដោយមានតម្រងប្រោះទឹក ការពារសត្វល្អិត ចង្រៃផ្សេងៗ ឬត្រីកាចចូលទៅក្នុងស្រះ បញ្ចូលល្បាយទឹកដី លាមកសត្វ នូវបរិមាណពី ២៥ ទៅ ៣០គីឡូក្រាមក្នុង ១០០ ម៉ែត្រការ៉េ រួចហាលថ្ងៃរយៈពេលពី ២ ទៅ ៣ថ្ងៃ បញ្ចូលទឹក បំពេញបន្ថែមបង្រប់ជម្រៅចន្លោះពី ១ទៅ ១.៥ម៉ែត្រ។

ការសង្កេតស្រះ

ការធ្វើឱ្យទឹកស្រះថ្លា និងស្អាត

ខ. ពូជ

កសិករ ព្រំវ៉ាត បានរៀបរាប់ប្រាប់បន្តទៀតថា ត្រូវ ជ្រើសរើសកូនបង្កងពូជដែលមានសុខភាពល្អ តាមរយៈការ សង្កេតមើលលើពុកមាត់របស់វាមានលក្ខណៈស្របគ្នា។ តែ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើសង្កេតឃើញថា ពុកមាត់របស់វាមាន

រាងលក្ខណៈដូចអក្សរ V) នោះសបញ្ជាក់ឱ្យឃើញថាកូន បង្កងមានសុខភាពមិនល្អ ពោលគឺមានសុខភាពខ្សោយ។ និងម្យ៉ាងទៀត យើងអាចសង្កេតលើសកម្មភាពរបស់វា ដូច ជាការហែលមានលក្ខណៈរហ័សរហួន លើផ្ទៃទឹកផ្នែកខាង លើនៅពេលយើងផ្តាច់ចរន្តខ្យល់អុកស៊ីហ្សែនម្តងៗ នោះស បញ្ជាក់ថា កូនបង្កងមានសុខភាពល្អ។ ក្រៅពីនេះយើងអាច ធ្វើការកត់សម្គាល់ផងដែរ លើដងខ្លួនកូនបង្កងដែលមាន សុខភាពល្អ តែងតែមានពណ៌ខៀវថ្លា តែចំពោះកូនបង្កង មានសុខភាពមិនល្អវិញ ឬមានជំងឺ គឺដងខ្លួនរបស់វាតែងតែ មានពណ៌សស្រអាប់ ហើយសំបកគម្របថ្កាស់របស់វាមាន ពណ៌ខ្មៅ។

ចំណីផ្សំ ជាប្រភេទចំណីផ្សំឡើងពីសមាសធាតុផ្សេងៗ ឬ ពីវត្ថុធាតុដើមមានស្រាប់ អាចរកបានតាមមូលដ្ឋានដូចជា ម្សៅត្រី កន្ទក់ ចុងអង្ក ពោត សណ្តែកសៀង និងគ្រាប់ធញ្ញ ជាតិផ្សេងៗទៀត។ល។ ចំណីគ្រាប់ ជាប្រភេទចំណីផលិត ចេញពីរោងចក្រ អាចធានាបានទាំងបរិមាណសារធាតុបំប៉ន និងគុណភាព ងាយស្រួលប្រើប្រាស់នៅក្នុងការផ្តល់ឱ្យបង្កង ស៊ី និងចិញ្ចឹមបង្កង តែមានតម្លៃខ្ពស់លើទីផ្សារ។

ការផ្លែសរើសកូនបង្កងពូជសើម្បីដាក់ចិញ្ចឹម ក. ចំណី

កសិករ ត្រីវ៉ាត បានឱ្យដឹងដែរថា ចំណីសម្រាប់ចិញ្ចឹម បង្កងនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះរួមមានបីប្រភេទ គឺចំណីស្រស់ ចំណីផ្សំ និងចំណីគ្រាប់ ឬចំណីផលិតចេញពីរោងចក្រ។ ចំណីស្រស់រួមមានដូចជា ត្រីល្អិត កំពឹស ក្តាម ខ្យង ។ល។

ម្សៅត្រី កន្ទក់ ចុងអង្ក ពោត សណ្តែកសៀង និង គ្រាប់ធញ្ញជាតិ ជាចំណីផ្សំសម្រាប់បង្កង

ចំណីផ្សំសម្រាប់ចិញ្ចឹមពីរោងចក្រ

កំពឹស ក្តាម ជាចំណីសម្រាប់បង្កង

ចំពោះការផ្តល់ចំណី កសិករ ត្រីវ៉ាត បានបន្តប្រាប់ថា អាស្រ័យលើលក្ខណៈជីវសាស្ត្របង្កង តែងតែមានសកម្ម ភាពសកនៅពេលយប់ ដូច្នេះយើងត្រូវផ្តល់ចំណីបង្កងចំនួន ពីរដងក្នុងមួយថ្ងៃគឺនៅពេលព្រឹក និងពេលរសៀលមេឃ ត្រជាក់។

៤. ការប្រមូលផល

កសិករ ព្រំវ៉ាត បានឱ្យដឹងដែរថា ជាទូទៅ បង្កងចិញ្ចឹម ក្នុងរយៈពេលចន្លោះពី ៤ ទៅ ៥ខែ អាចមានទម្ងន់ជាមធ្យម ចន្លោះពី ៣០ ទៅ ៥០ ក្រាមក្នុង ១ក្បាល ដែលជាទំហំសម ស្រប អាចប្រមូលផលយកទៅលក់លើទីផ្សារបាន។ ចំពោះ បង្កងរបស់គាត់ ក្នុងមួយថ្ងៃអាចប្រមូលផលយកទៅលក់បាន ពី ៤០ ទៅ ៥០ គ.ក្រ ឥឡូវគាត់ប្រមូលផលបាន ជិតមួយ តោនហើយ នៅសល់ស្រះខ្លះមិនទាន់បានប្រមូលផល។

ហើយចំពោះទីផ្សារវិញគាត់បានប្រាប់ថាសម្រាប់ពេល បច្ចុប្បន្ន គាត់បានលក់ជាបង្កងសាច់ ពី៣ ទៅ ៤តោនក្នុងមួយ ឆ្នាំ ហើយនៅក្នុងការលក់នេះដែរ ត្រូវមានបែងចែកទៅតាម ចំណាត់ថ្នាក់ ដោយបង្កងចំណាត់ថ្នាក់លេខ១ ១ គ.ក្រ តម្លៃ ២០ដុល្លារ និងបង្កងចំណាត់ថ្នាក់លេខ២ ១ គ.ក្រ តម្លៃ១៥ ដុល្លារ រីឯអតិថិជនជាកម្លាំងទិញ ភាគច្រើនមកពីរាជធានីភ្នំពេញ ហើយសម្រាប់កូនបង្កងពូជវិញ គាត់បានលក់ជូនទៅគ្រប់ បណ្តា រាជធានី-ខេត្ត ទាំង២៥ នៃប្រទេសកម្ពុជា ហើយមាន រយៈពេលពេញមួយឆ្នាំតែម្តង កូនបង្កងមានតម្លៃចន្លោះពី ២៥០រៀល ទៅ ៣០០រៀល ក្នុងមួយក្បាល។ កូនបង្កងអាយុ កាល១ខែ មានទំហំប្រហែល២លី ដោយមានធានាជីកជញ្ជូន ដល់គោលដៅ និងផ្តល់បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមបង្កង ជូនអតិថិជន ដោយមិនគិតថ្លៃ។

ការប្រមូលផលកូនបង្កងលក់ឱ្យអ្នកចិញ្ចឹម

៥. សំណូមពរ

កសិករ ព្រំ វ៉ាត បានសំណូមពរថា សុំបងប្អូនប្រជា កសិករទាំងអស់ ដែលមានដីទំនេរ សូមកុំទុកចោលសូមធ្វើ ស្រូវផង ចិញ្ចឹមបង្កងផង ធ្វើរបៀបកសិកម្មចម្រុះ លើកស្ទឹងស្រែ ជុំវិញស្រះពេលទឹកឡើងយើងចិញ្ចឹមបង្កង ពេលទឹកស្រក់យើង ប្រមូលផលបង្កងវិញ ហើយធ្វើស្រូវបន្ត។ ដោយសារការចិញ្ចឹម បង្កងនេះ ទទួលបានប្រាក់ចំណេញច្រើន សូមឱ្យបងប្អូនប្រជា កសិករទូទាំងប្រទេសបង្វែរមកចិញ្ចឹមបង្កងនេះវិញ ដោយសារ បង្កងមានតម្លៃថ្លៃជាងត្រី យើងអាចចិញ្ចឹមបង្កងក្នុងស្រែបាន ដោយជីកប្រឡាយព័ទ្ធជុំវិញស្រែ នៅពេលដែលប្រមូលផល យើងអាចប្រមូលផលបង្កងផង និងស្រូវផង។ សូមបងប្អូនងាក មកចាប់មុខរបរចិញ្ចឹមបង្កងវិញព្រោះវាមានតម្លៃថ្លៃហើយងាយ ស្រួលចិញ្ចឹម។

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតសូមទំនាក់ទំនងមក៖

- 📞 មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តតាកែវ
- 📞 កសិករ ព្រំ វ៉ាត មានទីលំនៅភូមិព្រៃសំបូរ សង្កាត់អង្គរបូរី ក្រុងអង្គរបូរី ខេត្តតាកែវ
- 📞 ទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទលេខ៖ ០៩២ ២៥៣៧៨៥ ០៨៨ ៨៧៤៥៦៨៦

ការប្រមូលផលបង្កងសាច់

បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើមុខរបរចិញ្ចឹមទា

កសិករ ស្មូត សុផល នៅភូមិស្រែននោង ឃុំស្រែននោង ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ

ដោយ៖ នាយកដ្ឋានវប្បធម៌កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះ រៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងចងក្រងនូវរាល់បទពិសោធន៍ជោគជ័យលើការងារ និងមុខរបរផ្សេងៗរបស់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ ក៏ដូចជាស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបន្តដល់ប្រជាកសិករ សហគមន៍ និងដៃគូពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែលមិនទាន់ទទួលបានជោគជ័យ ដើម្បីជាចំណេះដឹងបន្ថែមសម្រាប់ធ្វើការអភិវឌ្ឍលើមុខរបររបស់ខ្លួនឱ្យទទួលបានភាពជោគជ័យដូចទៅនឹងប្រជាកសិករ និងអង្គការពាក់ព័ន្ធខាងលើដែរ។

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានកសិកម្មនេះដែរ នាយកដ្ឋានវប្បធម៌កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានលើកយកបទពិសោធន៍ជោគជ័យរបស់កសិករ **ស្មូត សុផល** មានទីលំនៅភូមិស្រែននោង ឃុំស្រែននោង ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ ជាកសិករដែលកំពុងទទួលបានភាពជោគជ័យ លើការងារចិញ្ចឹមទាភ្ជាស់ពង និងកូនទាល់កមកបង្ហាញជូនដូចខាងក្រោម៖

១. ស្ថានភាពទូទៅ

ខេត្តតាកែវ ជាខេត្តមួយដែលមានលក្ខណៈអំណោយផលល្អ លើការងារចិញ្ចឹមសត្វ ពិសេសបក្សី ក្នុងចំណោម ២៥ រាជធានី-ខេត្ត ហើយក៏មានបទពិសោធន៍ច្រើនជាងគេ បើនិយាយពីការចិញ្ចឹមទា ហើយមានចំនួនបក្សីក៏ច្រើនជាងគេដែរ រហូតដល់ទៅជាងបីលានក្បាល ចំពោះការចែកចាយបក្សីទៅកន្លែងផ្សេងៗមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ។ មូលហេតុដែលខេត្តតាកែវ មានប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើន បានចាប់យកមុខរបរចិញ្ចឹមទា ជាមុខរបរចម្បង សម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារ ដោយសារការចិញ្ចឹមទា មានការចំណាយតិច ហើយអាចដាក់ចិញ្ចឹមប្រដេញតាមដំណាក់ៗ។

ប្រភពពងទា ដែលបាននាំចេញពីខេត្តតាកែវ អ្នកទទួលទានភាគច្រើនសរសើរថាមានរស់ជាតិឆ្ងាញ់ នេះដោយសារប្រជាកសិករជាអ្នកផលិតម្នាក់ៗពោរពេញទៅដោយបទពិសោធន៍ ប្រើប្រាស់ចំណីធម្មជាតិ ហើយមានបច្ចេកទេសនៃការភ្ជាស់ត្រឹមត្រូវ មានទ្បភ្ជាស់ពងទាសម្រាប់ចែកចាយទៅក្នុងពេញ ហើយប្រភពនៃពងទាកូនដែលបានធ្វើការចែកចាយទៅតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្តប្រហែលជា៦៥ទៅ៧០ភាគរយគឺចេញពីភូមិស្រែននោង ឃុំស្រែននោងនេះតែម្តង។

ការចែកចាយពងទា និងកូនទាទៅភាគ ឧបណ្តា រាជធានី-ខេត្ត

២- អំពីប្រភព

កសិករ ស្ងួត សុផល បានចាប់ផ្តើមចិញ្ចឹមទា ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០០ ដោយចិញ្ចឹមផងដឹកឱ្យគេផង ហើយប្រមូលកូនទាគេ យកទៅលក់ផង ដោយសារការស្រឡាញ់មុខរបរ និងចង់ធ្វើឱ្យមុខរបរមួយនេះមានការរីកចម្រើនជាងមុនក៏មានគំនិតចង់ភ្ជាស់ពងទាល់។ បន្ទាប់ពីបានគិតរួច ក៏ចាប់ផ្តើមភ្ជាស់ពងទានេះ នៅឆ្នាំ២០០៧ ។ ដោយសារការដឹកពងទាកូនឱ្យគេជារៀងរាល់ថ្ងៃ តែងមើលឃើញ ការភ្ជាស់ ការចិញ្ចឹមរបស់គេមានការរីកចម្រើន ពេលនោះ កសិករ ស្ងួត សុផល ក៏មានគំនិតមួយចង់ភ្ជាស់ពងទាល់កូនបន្ថែមមួយទៀត។ ការភ្ជាស់ពងទាមុនដំបូងរបស់គាត់ គឺមានតែ១០០០ពងទេក្រោយមកចេះតែកើនទៅៗ រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះការដាក់ភ្ជាស់រយៈពេល៤ថ្ងៃប្រហែល៤០០០០ពង ហើយអាចរកទីផ្សារបានច្រើន គឺទូទាំង២៥ រាជធានី-ខេត្ត ។

ចំណូលគាត់ច្រើន បានពីការភ្ជាស់កូនទាល់ ហើយសម្រាប់មុខរបររបស់គាត់ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គាត់ភ្ជាស់ពងយកកូនលក់ផង លក់ពងទាកូនផង និងលក់ពងទាសាបផង។

ការរៀបចំពងទាសម្រាប់លក់

៣. បច្ចេកទេស

កសិករ ស្ងួត សុផល បានរៀបរាប់ប្រាប់ពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមខ្លះៗថា ដើម្បីចិញ្ចឹមទាបានជោគជ័យ ត្រូវគិតទៅលើកត្តាមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

កត្តាពូជ៖ ត្រូវជ្រើសរើសប្រភេទពូជទាកន្លាស់ មិនជាន់ឈាម មិនរើសចំណី ធន់ទ្រាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុពងច្រើន។ ចំពោះទាមេ ធំលឿន ចំពុះតូច ដកកវែង រោមភ្លឺថ្លា ក្បាលតូច តូចធ្លាក់ ពូកែស៊ីចំណី ជម្រុះស្លាបរហ័ស។

ការភ្ជាស់កូនទាសម្រាប់លក់

កូនទាពូជដែលបានសម្រិតសម្រាំង

ការភ្ជាស់ពងទាកូនសម្រាប់លក់

កត្តាទ្រុឌ៖ ទ្រុឌសម្រាប់កូនទា ត្រូវសង់លើដីទួល ដីខ្សាច់ សង់បែរឱ្យចំនឹងពន្លឺព្រះអាទិត្យ ក្រាលអង្កាមដើម្បីកុំឱ្យមានសំណើមខ្លាំង ហ៊ុំព័ទ្ធដោយលូសសំណាញ់ ឬបន្ទះឫស្សីស្តើងៗ ពេលយប់ត្រូវដាក់ភ្លើង សូឡា ឬអំពូលម៉ែត្រ បំបែកកូនទាជាក្រុមៗ ពី១០០ ទៅ ២៥០ ក្បាល។ ទ្រុឌសម្រាប់មេទាពង ពេលថ្ងៃត្រូវដាក់ក្រោមម្លប់ឈើ ដែលបានហ៊ុំព័ទ្ធដោយឫស្សី ឬស្បែកមុង ស្ថិតក្បែរមាត់ទឹក ពេលយប់ត្រូវដាក់ក្នុងរោង ដើម្បីការពារពីបាត់បង់ដោយប្រការផ្សេងៗ ទាពង

១០០ក្បាល ត្រូវការផ្ទៃដី២៤ម^២។ ទ្រុងទាយកសាច់ ការរៀបចំដូចទៅនឹងទ្រុងចិញ្ចឹមមេទាពង និងទ្រុងចិញ្ចឹមកូនទាដែរ ក៏ប៉ុន្តែពេលទាអាយុ៣០-៣៥ថ្ងៃឡើងទៅ ពេលថ្ងៃអាចឱ្យវា នៅក្រោមម្លប់ និងពេលយប់អាចឱ្យនៅលើទីវាល ឬក្រោម ម្លប់ឈើ ពិសេសកន្លែងមានសុវត្ថិភាព។

ប្រភេទទ្រុងសម្រាប់កូនទា

ប្រភេទទ្រុងសម្រាប់ទាមេពងទ្រូសណាញ់រុំវិញដួងឈើ

ប្រភេទទ្រុងសម្រាប់ទាមេពងទ្រូសណាញ់រុំវិញ ដួងឈើមានប្រភពទឹក

កត្តាចំណី៖ កូនទាអាយុ១-៣ ថ្ងៃ មានដូចជាអង្ករ ឬ គ្រាប់ពោត កិនរួចស្ងោឱ្យឆ្អិន ចាក់ទឹក លាយឱ្យខាប់ច្របាច់ ឱ្យសព្វ ទុកឱ្យត្រជាក់ទើបឱ្យទាស៊ី ម៉ោង១០យប់ និងពេល ថ្ងៃ ៣ដង។ ផឹកទឹកស្អាត ឬយកទឹក ៥០-៦០លីត្រ បុកជា មួយស្លឹកខ្លឹម ១គីឡូក្រាម លាយទឹកឬលាយក្នុងចំណីឱ្យស៊ី។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ចំណីដល់កូនទានេះដែរ កសិករ ស្មុត សុផល បានរៀបរាប់ប្រាប់បន្ថែមទៀតថា ៣ថ្ងៃដំបូង មិន ត្រូវឱ្យស៊ីចំណីជាតិសាច់ ឬលេងទឹកឡើយ។ កូនទាអាយុ៤- ១០ថ្ងៃ ត្រូវបង្កាត់ឱ្យចេះស៊ីបាយ លាយជាមួយបន្លែ និងចំណី ដែលមានសារធាតុខ្លាញ់ខ្លះ រួចអាចឱ្យវាចុះលេងទឹករយៈពេល ៥-១០នាទី។ កូនទាអាយុ១១-១៦ថ្ងៃ ត្រូវឱ្យស៊ីអង្ករសម្រូប ឬពោត (មិនបាច់ចម្អិន) ត្រាំទឹកឱ្យទន់ (ចំពោះស្រូវត្រូវស្ងោរ ឱ្យទន់) បើលាយកន្ទុកបានកាន់តែប្រសើរ ក្នុងមួយថ្ងៃត្រូវឱ្យ ស៊ី១ទៅ២ដង រួចលែងឱ្យចេញស៊ីតាមវាលស្រែ តែត្រូវតាម ឃ្លាលជាប់ជាប្រចាំ។ កូនទាអាយុ៣០ថ្ងៃ អាចលែងឱ្យស៊ីតាម វាលស្រែ ជាប្លង ដោយមានការឃ្លាលជាប់ជាប្រចាំ។ ចំណី មេពង មាន ៣ប្រភេទ ១.ចំណីជាតិសាច់ មានដូចជា ខ្យង ក្តាម កូនត្រី កំពិស ឈ្លឹង ជន្លេន ២.ចំណីជាតិម្សៅមានដូចជា ស្រូវ ពោត មើមថ្លុង និង៣ចំណីរុក្ខជាតិ មានដូចជា ស្លឹកស្មៅ ស្លែ សារាយ។ល។ ចំពោះស្រូវត្រូវត្រាំទឹក២យប់ រួចស្រង់ ដាក់លើគោតទុក១-២យប់ឱ្យដុះចេញពន្លកទើបឱ្យស៊ី។ ចំណី ទាសាច់ កូនទាអាយុ១-៣០ ថ្ងៃឱ្យស៊ីដូចកូនទាពង និងមេទា ដែរ កូនទាអាយុលើសពី៣០ថ្ងៃ អាចលែងឱ្យស៊ីតាមវាល ដោយមានអ្នកនៅចាំមើល ឬឃ្លាល។

កត្តាថែទាំ៖ ចំពោះកូនទាពេលកើតភ្លាម មិនត្រូវដាក់ ចំណីឱ្យស៊ីភ្លាមទេ រងចាំរហូតដល់ ៤-៥ ម៉ោងចាំដាក់ ។ ត្រូវ ចែកកូនទាជាក្រុមៗ ក្នុងក្រុមអាចពី១០០-២៥០ក្បាល កុំឱ្យ វានៅផ្គុំគ្នា ព្រោះអាចជាន់គ្នាងាប់ កន្លែងចិញ្ចឹមត្រូវមានពន្លឺ គ្រប់គ្រាន់។ ចំពោះមេទា មិនត្រូវធ្វើអ្វីដែលជាការបំភ័យ កុំ ដេញឱ្យវាឡើងចំណោទ ឬចុះចំណោទពេកទេ ទាខ្លាចភាព អូអរ សម្លេងភ្លេង ដីភក់ ដីបែកក្រហែង និងវាលស្មៅខ្ពស់ ហើយក្រាស់ ពិសេសសត្វឆ្កែ។ ត្រូវផ្លាស់ប្តូរទ្រុង១សប្តាហ៍ ម្តង សម្អាតទ្រុងជាប្រចាំ រយៈពេល៣ ខែទើបអាចដាក់ កន្លែងចាស់បាន។ ត្រូវមានទឹកស្អាតជាប្រចាំសម្រាប់ផឹក។ និងចំពោះទាសាច់ ត្រូវមានការថែទាំដូចមេពងដែរ រយៈពេល ២ខែអាចមានទម្ងន់១.២-១.៥គ.ក្រ អាចលក់បាន។

៤. ខ័ណ្ឌ

ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាដំបៅ កសិករ **ស្រួត សុផល** បានឱ្យដឹងថា កូនទាពេលដែលដាក់ចិញ្ចឹមពេលខ្លះអាចងាប់ បណ្តាលមកពីកត្តាជាច្រើន ដូចជាពូជ ពេលទិញកូនមិនបានជ្រើសរើសត្រឹមត្រូវ ទាមានសុខភាពមិនល្អ ។ ជាទូទៅការចិញ្ចឹមជាលើកដំបូង ភាគច្រើនទិញពូជពីគេ ក្នុងចន្លោះពេលញាស់ពី ៤-៥ ម៉ោងដំបូងកូនទាមិនត្រូវការផ្តល់ចំណីទេ ព្រោះប្រដាប់រំលាយអាហារនៅខ្សោយ បើមានការផ្តល់ចំណីក្នុងអំឡុងពេលនេះ ពីកន្លែងផលិតកូនមក ពេលអ្នកយកទៅដាក់ចិញ្ចឹមកូនអាចខ្សោយ ឬងាប់បាន ម្យ៉ាងទៀតនៅក្នុងចន្លោះពេលញាស់ រួច ៤-៥ ម៉ោងនេះ ពុំចាំបាច់មានការព្រួយបារម្ភពីការផ្តល់ចំណីឡើយព្រោះអំឡុងពេលនេះកូនសត្វមានសារធាតុបំរុងសម្រាប់ចិញ្ចឹមខ្លួនវាហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀតការខ្វះកំដៅ អាចធ្វើឱ្យកូនទាចុះខ្សោយដែរ ត្រូវមានចំណីផ្តល់សារធាតុប្រូតេអ៊ីនខ្ពស់ ដើម្បីផ្តល់កំដៅនៅក្នុងខ្លួនឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ក្រោយញាស់២៤ម៉ោង។ ចំណុចមួយទៀតទាពាក់អាវកាក់ច្រើនតែឈឺ ដោយសារបរិស្ថាននៅជុំវិញសត្វមិនល្អ ដូច្នេះត្រូវមានការចាក់វ៉ាក់សាំងអាសន្នរោគ ប៉េស្ត អុត និងជំងឺផ្សេងៗទៀតដល់វា។

ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការកសិករ **ស្រួត សុផល** បានឱ្យដឹងដែរថា ការចិញ្ចឹមទាតែងតែមានហានិភ័យបន្តិចបន្តួចជៀសមិនផុត ដូច្នេះដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ត្រូវមានការយកចិត្តទុកដាក់ រាល់ពេលមានការចុះណែនាំពីរបៀបចិញ្ចឹម របៀបធ្វើអនាម័យ របៀបចាក់វ៉ាក់សាំង និងរបៀបថែរក្សាពីសំណាក់មន្ត្រីពេទ្យសត្វខេត្ត ពេទ្យសត្វស្រុក ទើបការចិញ្ចឹមអាចទទួលបានជោគជ័យហើយជៀសផុតពីហានិភ័យទាំងនេះ។

៥. ទិដ្ឋភាព

ការភ្ជាស់ពងទានៅឃុំស្រែននោងទាំងអ្នកចិញ្ចឹម អ្នកភ្ជាស់ពង និងអ្នកប្រមូលទិញផលិតផលពង ទៅលក់នៅតាមទីផ្សារមានជាង ៥០គ្រួសារ។ ដោយមានការសហការគ្នាជាមួយមន្ទីរពាណិជ្ជកម្ម មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានប្រមូលប្រមូលអ្នកភ្ជាស់ពង អ្នកចិញ្ចឹម អ្នកប្រមូលទិញផលិតផលពង ដើម្បីចងក្រងជាសមាគមក្នុងគោលបំណងពង្រីកអាជីវកម្មឱ្យមានការរីកចម្រើនធំជាងមុន ជាលទ្ធផលក្រោយបានបង្កើតសហគមន៍រួចមក មានអតិផរនបញ្ហាទិញច្រើន និងមានទំនុកចិត្តលើសមាគមឃុំស្រែននោង ហើយមានការបញ្ហាទិញកាន់តែច្រើនឡើងៗ ដែលធ្វើឱ្យកសិករ

ស្រួត សុផល និងកសិករផ្សេងទៀត នៅក្នុងសហគមន៍ឃុំស្រែននោងទាំងមូលមានជីវភាពកាន់តែប្រសើរឡើង។

ទិដ្ឋភាពរស់នៅនៅឃ្លានប្រជាសហគមន៍ឃុំស្រែននោង

កសិករ **ស្រួត សុផល** បានឱ្យដឹងទៀតថាសហគមន៍នេះ មានលទ្ធភាពផលិតស៊ុតក្នុងមួយថ្ងៃប្រហែល១៥ម៉ឺនគ្រាប់ អាចចែកចាយទៅតាមបណ្តាភាពធានី-ខេត្ត ពិសេសអ្នកដែលបញ្ជាទិញពង នៅភ្នំពេញទាំងពងទាកូន ពងទាសាប និងមានការចែកចាយកូនទាផងដែរ ភាគច្រើនកូនទាដែលយកទៅចិញ្ចឹមនោះ គឺចេញពីឃុំស្រែននោងនេះ ការផលិតពងទានៅទីនេះមិនមានការចម្ងាយទេ ហើយតម្លៃពងទាក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន១គ្រាប់ចាប់ពី ៣០០ ទៅ ៤០០រៀល។

ការចែកចាយកូនទាទៅភា ឧបណ្ណា រាជធានី-ខេត្ត

សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិតសូមទំនាក់ទំនងមក៖

- ☛ មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ខេត្តតាកែវ
- ☛ កសិករ **ស្រួត សុផល** មានទីលំនៅភូមិ ឃុំស្រែននោង ស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ

☎ ទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទលេខ៖ ០១២ ២៥៥ ០៤១

ពិធីសាស្ត្រ

ឯកសារយោង៖ គេហទំព័រ
Khmer Note & Brightside

ដោយលោក **ឃ្យឿង ឃ្យឿងតិច** ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយ និងទំនាក់ទំនងសាធារណៈ
នៃរដ្ឋបាលព្រៃឈើ

វិធីសាស្ត្រក្នុងការយករួចខ្លួនពីការដេញប្រហារ ពីសត្វសាហាវទាំង១២ដែលអ្នកគួរតែចងចាំ

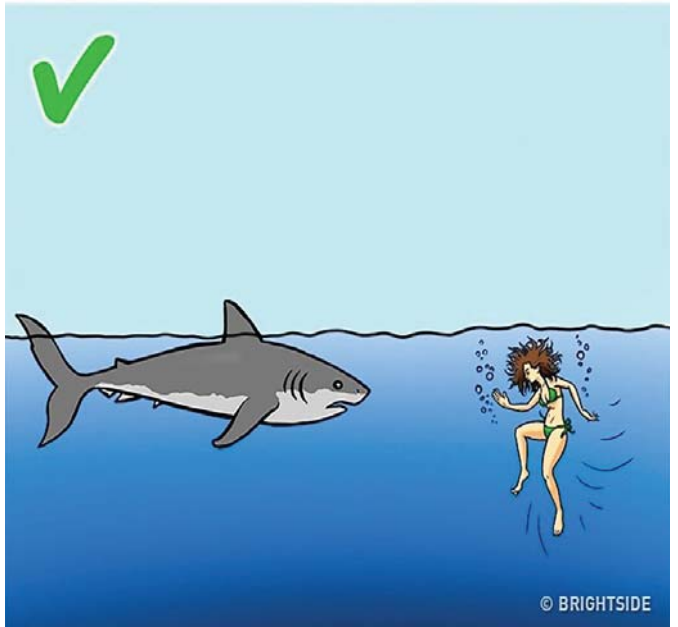
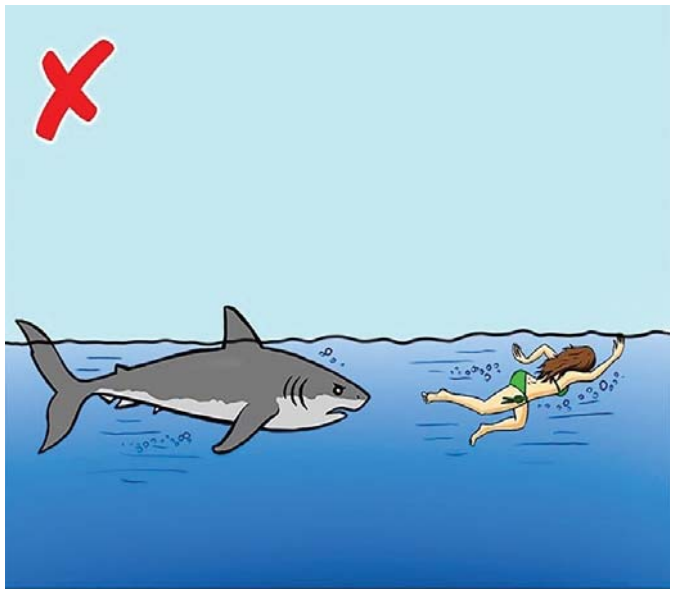
យើងសង្ឃឹមថាអ្នកនឹងមិនជួបសត្វតោដែលស្រែក
ឃ្លានហើយមិនត្រូវរត់ចេញពីសត្វមាសឬហែលចេញពី ក្រពើ
ឬក៏សត្វសាហាវផ្សេងៗទៀត ប៉ុន្តែប្រសិនបើវាកើតឡើងមែន
នោះ ជាការសំខាន់បំផុតដែលយើងចាំបាច់ត្រូវតែដឹងអំពីវិ
ឃាបចររបស់សត្វទាំងនោះ ដើម្បីរកវិធីសាស្ត្រសមស្របឱ្យបាន
ត្រឹមត្រូវក្នុងការគេចខ្លួនឱ្យរួចជីវិត។

ខាងក្រោមនេះជាវិធីសាស្ត្រខ្លះៗមួយចំនួនដែលអ្នកគួរ
តែយល់ដឹង និងចងចាំដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈជាមុនក្នុងការជួយ
សង្គ្រោះជីវិតរបស់អ្នក ប្រសិនបើអ្នកជួបហេតុការណ៍អាក្រក់
ទាំងនោះ។

១. ត្រីឆ្លាម

រឿងដែលអ្នកគួរតែយល់ដឹងនោះគឺ ក្នុងចំណោមត្រី
ឆ្លាម ១៥០ប្រភេទក្នុងសមុទ្រ គឺមានត្រីមតែ ២០ប្រភេទប៉ុណ្ណោះ
ដែលប្រហារមនុស្សជាចំណីរបស់វា ហើយអ្វីដែលគួរឱ្យអ្នក
បារម្ភនោះគឺ ប្រសិនបើត្រីឆ្លាមមានបំណងដេញប្រហារអ្នកហើយ
គឺអ្នកពិបាកនឹងរត់គេចផុតពីវាណាស់។ ហេតុនេះ ដើម្បីជា
ជំនួយខ្លះៗក្នុងការការពារខ្លួនពីការតាមប្រហាររបស់ត្រីឆ្លាម
អ្នកគួរតែយល់ដឹងនូវចំនុចមួយចំនួន។ អ្នកគួរតែចៀសវាង
បណ្តោយឱ្យឈាមហូរ ឬក៏បន្ទោរបង់នៅក្នុងទឹក ដែលជាប្រភព
អាចឱ្យវាតាមរកអ្នកយ៉ាងងាយតាមរយៈការហិតក្លិន ទោះបីជា
ស្ថិតក្នុងចម្ងាយច្រើនគឺឡូក្រាមក៏ដោយ។ ប្រសិនបើអ្នកជួប
ត្រីឆ្លាមភ្លាមៗ សូមកុំព្យាយាមហែលគេចបែរខ្នងពីវាដោយ
ភ័យខ្លាច ដែលកាន់ធ្វើឱ្យខ្លួនកាន់តែគ្រោះថ្នាក់។ វិធីល្អអ្នកគួរ
តែហែលយឺតៗ ហើយក្នុងករណីដែលអ្នកគ្មានផ្លូវគេច សូម

ព្យាយាមវាយប្រហារ ទៅលើគ្រាប់ភ្នែក និងស្រែករបស់វាដែល
ជាចំនុចខ្សោយរបស់ត្រីឆ្លាម។

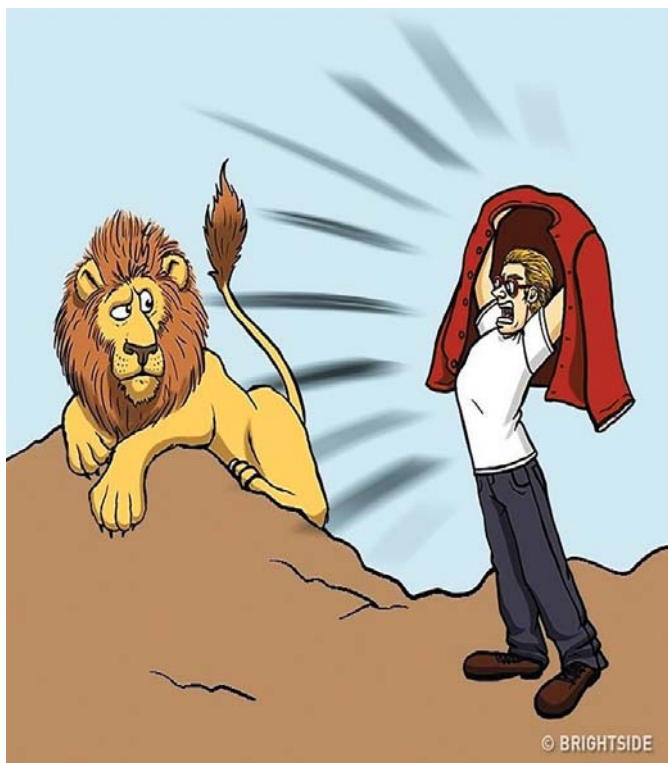

២. កង់គូរ

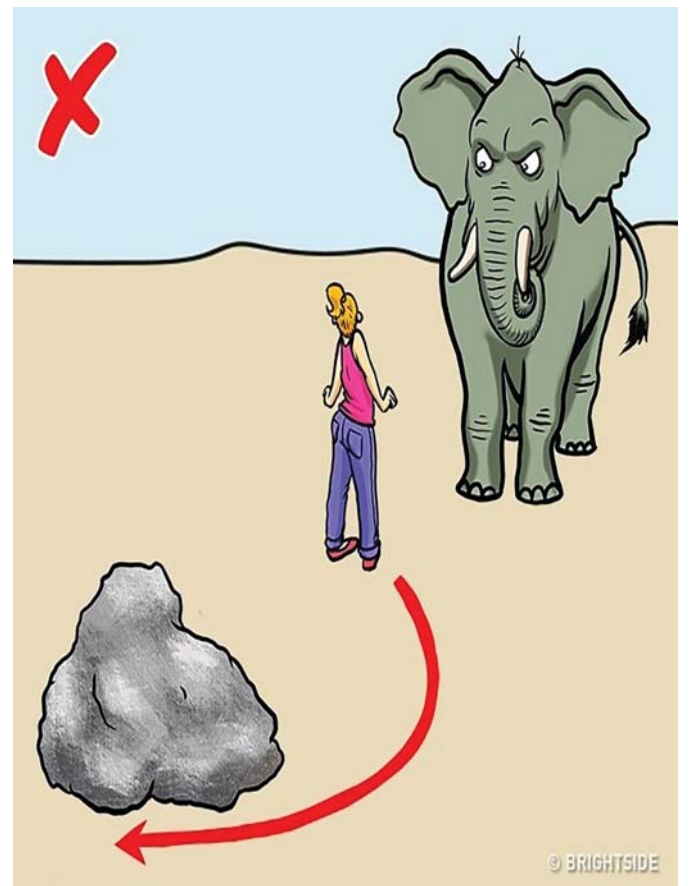
សត្វកង់គូរ នឹងដេញប្រហារអ្នកនៅពេលដែលអ្នក ឈ្លានពានទឹកដីវាតែប៉ុណ្ណោះ។ ក្នុងករណីនេះ អ្នកគួរតែព្យាយាមក្អក ឬបង្ហាញអាការៈធ្វើដូចជាមនុស្សឈឺ និងគេចយឺតៗ។ សូមកុំព្យាយាមបែរខ្នងរត់គេចពីវា ព្រោះសត្វកង់គូរអាចហាក់លោតបានក្នុងចម្ងាយឆ្ងាយ ហើយតាមទាន់ អ្នកក្នុងរយៈពេលខ្លីតែប៉ុណ្ណោះ។

៣. តោ

ប្រសិនបើអ្នកជួយនឹងសត្វតោ សូមកុំព្យាយាមរត់គេច។ អ្នកត្រូវព្យាយាមសម្លឹងមើលទៅក្នុងភ្នែករបស់វា និងព្យាយាមធ្វើយ៉ាងណាឱ្យខ្លួនរបស់អ្នកមានទំហំធំ ដូចជាការលើកដៃ ឬត្រដាងអារក្រៅ។ ការធ្វើបែបនេះនឹងធ្វើឱ្យវាខ្សោយជាងអ្នក ហើយវាចៀសវាងមិនប្រយុទ្ធជាមួយទេ។ អ្នកអាចជ្រើសរើសយកការនិយាយជាមួយវា ដោយប្រើសម្លេងធំ ខ្លាំងៗ និងជឿជាក់ ដែលបញ្ជាក់ថាអ្នកមិនខ្លាចវាឡើយ។ ចំណុចនេះពិតជាពិបាកធ្វើណាស់ ព្រោះថាមនុស្សគ្រប់រូបបើជួបហេតុការណ៍នេះ ច្បាស់ជាក៏យព្រលឹងចុងសក់បាត់ទៅហើយ...។

៤. ដំរី

ដំរីជាសត្វមួយប្រភេទដែលមានភាពវៃយឆ្លាត និងជាសត្វរួសរាយ។ ពួកវាដេញប្រហារលុះត្រាតែវាគិតថាអ្នកបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់កូនរបស់វាតែប៉ុណ្ណោះ ដែលភាគច្រើនគឺដំរីញីតែម្តង។ ប្រសិនបើអ្នកជួបហេតុការណ៍នេះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើកាយវិការរបស់វា។ ប្រសិនបើភ្នែក និងត្រចៀករបស់វាបះទៅក្រោយនោះមានន័យថាវាកំពុងតែខឹងនឹងអ្នក។ ក្នុងពេលដែលវាចាប់ផ្តើមវាយប្រហារ សូមកុំរត់គេចត្រង់ៗ ជំនួសដោយការរត់ ត្រូវព្យាយាមរករបស់អ្វីមួយដែលអាចធ្វើជាខែលបាំងចន្លោះខ្លួនអ្នក និងសត្វដំរី ដែលអាចជាដើមឈើ ឬដំបូងៗជាដើម។

៥. រមាស

៦. ជំរិទឹក

រមាសជាសត្វដែលមានការសម្លឹងអន់បំផុត ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យវាឆាប់ភ័យ និងធ្វើការវាយប្រហារតបតទៅវិញ។ រមាសអាចបង្កើនល្បឿនជាង ៦០ គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ព្រមទាំងពិបាកនឹងរត់គេចពីវាបំផុត។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏មានវិធីខ្លះអាចជួយសង្គ្រោះបានដែរ។ វិធីតែមួយដែលអាចរត់គេចពីសត្វរមាសបានគឺមានតែលាក់ខ្លួនក្រោយដើមឈើតែប៉ុណ្ណោះ ដែលជាឧបសគ្គតែមួយគត់របស់រមាស។ អ្នកក៏អាចជ្រើសរើសយកការលាក់ខ្លួនក្នុងគម្កោតព្រៃ ឬស្មៅក្រាស់ៗបានដែរ ព្រោះភ្នែកវាអន់តូចៗព្រឹមៗ។

សត្វប្រភេទនេះ មើលទៅហាក់ស្អាតស្អួតណាស់ តែទោះជាយ៉ាងណាក្តី អត្រានៃមនុស្សស្លាប់ដោយសារវាគឺខ្ពស់ជាងក្រពើទៅទៀត។ ទោះវាមានទម្ងន់ធ្ងន់ តែល្បឿនរបស់ជំរិទឹកអាចរត់បានរហូតដល់ ៣០គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឯណោះ ហើយវាថែមទាំងឆាប់ខឹងទៀតផង។ ប្រសិនបើស្ថិតក្នុងអាកាសធាតុក្តៅ កុំព្យាយាមចូលទៅក្នុងរូងឈើ។ ក្នុងកំឡុងពេលគ្រោះរាំងស្ងួត ទឹកស្រក ជំរិទឹក តែងតែលាក់ខ្លួននៅក្នុងស្មៅខ្ពស់ៗ។ ដើម្បីកុំឱ្យជំរិទឹកដេញប្រហារ អ្នកគួរតែឡើងលើដើមឈើ ថ្នង់ឬកន្លែងស្រួចៗ ហើយរង់ចាំនៅទីនោះរហូតដល់វាចាកចេញ។

៧.គោ

៨.សារ៉ាយរមាស់

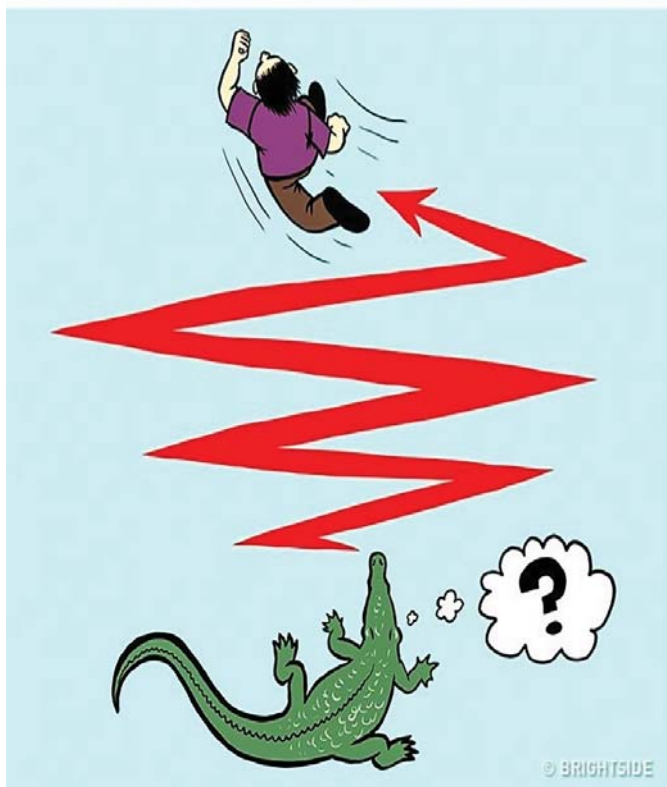
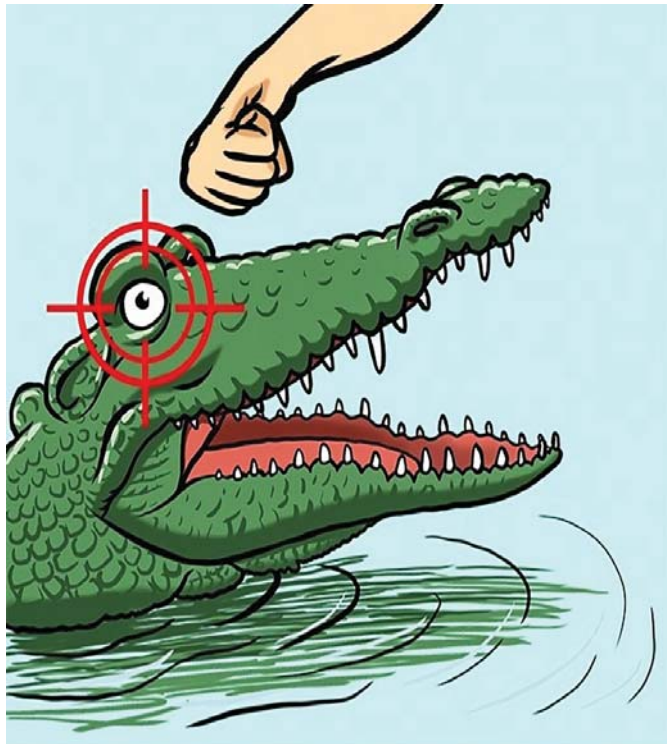

ទោះជាយ៉ាងណាក្តី សត្វគោមិនមែនត្រឹមតែដេញប្រហារអ្វីដែលមានពណ៌ក្រហម (ប្រពណ៌ផ្សេងទៀត) នោះទេ តែវាប្រតិកម្មនឹងចលនាផងដែរ។ ហេតុនេះហើយបានជាគោតែងតែបោលទៅរកជល់អ្នក ដូច្នោះអ្នកត្រូវឈរឱ្យស្ងៀមស្ងាត់។ អ្នកគួរតែប្រើមួក អាវយឺត ឬក៏សម្លៀកបំពាក់ផ្សេងៗទៀតជានុយ ដោយរង់ចាំគោមកដល់ជិតដល់ អ្នកត្រូវគប់របស់ទាំងនោះចេញពីអ្នកជានុយបញ្ឆោតវា ហើយវានឹងរត់ទៅតាមរបស់នោះជាមិនខាន។

ព្រួយរបស់សារ៉ាយរមាស់គឺវែង និងអាចធ្វើឱ្យយើងចុកចាប់។ ដើម្បីទាញវាចេញ អ្នកអាចយកទឹកនោមចាក់ទៅលើព្រួយវា ហើយលាងខ្លួនដោយទឹកអំបិល។ ការប្រើទឹកសាបលាងនឹងធ្វើឱ្យស្ថានភាពឈឺចាប់កាន់តែធ្ងន់ធ្ងរ។ ប្រើជំន្លៀសដើម្បីចាប់យកផ្នែករបស់វាដែលនៅសេសសល់ ចេញឱ្យអស់ព្រមទាំងលាបក្រែមព្យាបាល។

៩.សត្វក្រពើ

១០.ពស់

ក្រពើជាសត្វមួយដែលមានថ្នាំរឹងមាំបំផុត។ ប្រសិនបើអ្នកត្រូវវាយប្រហារ គឺពិតជាមានការពិបាកក្នុងការរត់គេចណាស់។ វិធីល្អគឺត្រូវវាយចំភ្នែក និងបំពង់ក ដែលជាចំណុចខ្សោយរបស់វា ដើម្បីជាឱកាសគេចខ្លួនរបស់អ្នក។ ប្រសិនបើនៅលើគោកវាដេញតាមអ្នកនោះ ត្រូវរត់បត់បែន ព្រមទាំងស្រែកខ្លាំងៗ។ តែក្នុងករណីនៅក្នុងទឹក សូមកុំព្យាយាមបញ្ចេញសម្លេង ហើយហែលគេចខ្លួនដោយស្ងាត់ៗបំផុត។

ពស់ភាគច្រើនគ្មានគ្រោះថ្នាក់ និងគ្មានពិសទេ។ មនុស្សប្រមាណជាង៨០% ដែលត្រូវពស់ចឹកគឺដោយសារ តែពួកគេព្យាយាមចាប់វា ឬប៉ះពាល់វា។ ប្រសិនបើអ្នកចាប់អារម្មណ៍ថា ត្រូវពស់តាម សូមប៉ះអ្វីឱ្យញ័រៗ នោះវានឹងចាកចេញពីអ្នក។ ប្រសិនបើអ្នកត្រូវពស់ចឹក សូមកុំព្យាយាមបិត ពិសចេញពីមុខរបួសដូចដែលយើងឃើញនៅក្នុងខ្សែភាពយន្តឱ្យសោះ។ វាជាការល្អប្រសើរគឺលាងមុខរបួសជាមួយនឹងទឹកម៉ាស៊ីន រុំរបួសរឹតក្របសរសៃឈាម និងទៅរកការសង្គ្រោះបន្ទាន់ពីគ្រូពេទ្យ។

១១. ស្វាធំ (Gorillas)

១២. ពពួកឃ្មុំ

ស្វាធំ ត្រូវបានហៅថា ជាស្តេចព្រៃ ដោយសារតែវា តែងតែការពារបងប្អូន និងតំបន់រស់នៅរបស់វា។ ស្វានេះនឹង មិនវាយប្រហារអ្នកទេ ប្រសិនបើអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ តែក្នុងករណី ដែលត្រូវប្រមាញ់ពីវាវិញនោះ អ្នកគួរតែអង្គុយចុះ ធ្វើខ្លួនឱ្យ តូចបំផុត។ ព្យាយាមនិយាយឱ្យរហ័ស និងគេចពីខ្សែភ្នែករបស់វា។ អ្នកអាចរមៀលដូចជាបាល់ ធ្វើខ្លួនឱ្យមើលទៅទន់ខ្សោយបំផុត ព្រោះស្វាធំជាសត្វដែលមានអំនួត វានឹងមិនធ្វើបាបអ្នកទន់ខ្សោយ ជាងវានោះទេ។

ពពួកឃ្មុំនឹងការពារសំបុករបស់វា ហើយវានឹងទិចអ្នក បើទោះបីជាអ្នកគ្រាន់តែដើរកាត់ក៏ដោយ។ ពណ៌ស្រគាំគឺទាក់ ទាញសត្វឃ្មុំជាពិសេស។ ដូច្នេះបើអ្នកពាក់អាវខ្មៅងងឹតនោះ ឱកាសនៃការផ្តើរដោយសត្វឃ្មុំកាន់តែខ្ពស់។ ប្រសិនបើអ្នក ត្រូវឃ្មុំដេញតាម ត្រូវព្យាយាមពន្លឺក្នុងកន្លែងងងឹត។ កង្វះពន្លឺ ធ្វើឱ្យវារង្វេងបានយ៉ាងងាយ។

ពពួកឃ្មុំមានច្រើនប្រភេទ ឃ្មុំខ្លះទិចគ្រាន់តែឈឺហើម ឯខ្លះទៀត ដូចជាឱម៉ាល់ជាដើម វាពិសខ្លាំងណាស់ បើទិចច្រើន អាចគ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិតផង។

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

របាយការណ៍
ស្តីពី
សភាពការណ៍កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ប្រចាំត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២១ និងទិសដៅអនុវត្តបន្ត

I- សភាពការណ៍រួម

នៅក្នុងត្រីមាសទី១នេះ ការងារបង្កបង្កើនផលដំណាំរដូវប្រាំងមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ជាពិសេសស្រូវរដូវប្រាំងសម្រេចបាន ៦៤៩ ៥៣៩ហិ.ត ស្មើនឹង១៤១,៤៥% នៃផែនការចំនួន ៤៥៩ ២០០ហិ.ត។ វិធានការជំរុញផលិតកម្មដំណាំ ការចិញ្ចឹមសត្វ និងវារីវប្បកម្មត្រូវបានដាក់ចេញ និងអនុវត្តយ៉ាងសកម្មដើម្បីជួយដល់កសិករ។ រីឯការចូលរួមទប់ស្កាត់បទល្មើស ជាពិសេសបទល្មើសព្រៃឈើ បទល្មើសជលផល បទល្មើសចលនាសត្វដោយខុសច្បាប់ត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្រោមភារកិច្ចសហការជាមួយគណៈកម្មការអន្តរក្រសួង។ ចំណែកឯការចុះធ្វើអធិការកិច្ចដី-ថ្នាំកសិកម្ម ការជំរុញការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មតាមគ្រប់រូបភាពបានប្រព្រឹត្តទៅក្រោមភារកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងល្អប្រសើរជាមួយក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងសហគមន៍កសិកម្មទៅតាមភារកិច្ចក្នុងស្មារតីទទួលខុសត្រូវ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗក្នុងត្រីមាសទី១នេះ គឺបានរៀបចំកិច្ចប្រជុំការងារចាំបាច់តាមរយៈការប្រជុំពីចម្ងាយរួមទាំងការបន្តរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនានាផងដែរ។ ចំពោះលទ្ធផល និងសកម្មភាពការងារតាមផ្នែកផ្សេងៗ ឆ្លើយតបទៅនឹងការអនុវត្តផែនការប្រចាំឆ្នាំ២០២១ រួមទាំងការចូលរួមអនុវត្តកំណែទម្រង់ស៊ីជម្រៅ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលដែលសម្រេចបានក្នុងឆ្នាំ២០២១នេះ មានដូចតទៅ៖

II- លទ្ធផលសម្រេចបានតាមបណ្តាវដ្តីក

១ លទ្ធផលវដ្តីកដាំដុះ

១.១ ផលិតកម្មដំណាំស្រូវរដូវប្រាំង

- ផ្ទៃដីភ្ជួររាស់សម្រេចបានចំនួន ៦៤៩ ៥៦៦ហិ.ត ក្នុងនោះភ្ជួររាស់ដោយគោ-ក្របីមានចំនួន ៤ ២៥៧ហិ.ត ស្មើនឹង០,៦៦% និងដោយគ្រឿងយន្តចំនួន ៦៤៥ ៣០៩ហិ.ត ស្មើនឹង៩៩,៣៤%
- ផ្ទៃដីសាបសម្រេចបានចំនួន ២៦ហិ.ត
- ផ្ទៃដីស្ទឹង និងព្រោះសម្រេចបានចំនួន ៦៤៩ ៥៣៩ហិ.ត ស្មើនឹង១៤១,៤៥% នៃផែនការចំនួន ៤៥៩ ២០០ហិ.ត លើសឆ្នាំមុន ៣៣ ៣៧៥ហិ.ត។

១.២ ល្បឿនការងារប្រមូលផលស្រូវប្រាំង

-ការប្រមូលផលស្រូវប្រាំងបានចំនួន ៥៣៥ ៣៦៩ហិ.ត ដោយទទួលបានបរិមាណផលសរុបចំនួន ២ ៣៩៦ ៧០៣តោន និងទទួលបានផលគិតជាមធ្យម ៤,៤៧៧តោន/ហិ.ត។

១.៣ ដំណាំសាកវប្បកម្ម និងដំណាំឧស្សាហកម្មរដូវប្រាំង

-ដំណាំសាកវប្បកម្មអនុវត្តបានសរុបចំនួន ៣៨ ៣៧៤ហិ.ត ស្មើនឹង១០២,៨៥% នៃផែនការចំនួន ៣៧ ៣១២ហិ.ត លើសឆ្នាំមុន ៧៤៨ហិ.ត

-ដំណាំឧស្សាហកម្មអនុវត្តបានសរុបចំនួន ១០០ ៩២៧ហិ.ត ស្មើនឹង១១៩,០៦% នៃផែនការចំនួន ៨៤ ៧៧០ហិ.ត លើសឆ្នាំមុន ២១ ៦៥៣ហិ.ត។

១.៤ ការនាំចេញផលិតផលកសិកម្ម

១.៤.១ ការនាំចេញអង្ករ

បរិមាណនាំចេញអង្ករបានចំនួន ១៥៣ ៦៨៨តោន មានការថយចុះចំនួន ៧៧ ២៦០តោន (-៣៣,៤៥%) តិចជាង បរិមាណនាំចេញក្នុងរយៈពេល៣ខែឆ្នាំ២០២០ មានចំនួន ២៣០ ៩៤៨តោន។ ការនាំចេញទៅកាន់ទិសដៅចំនួន ៤១ប្រទេស ក្នុងនោះប្រទេសចិនឈរលំដាប់ទី១ មានចំនួន ៨៥ ៣៧០តោន ប្រទេសបារាំងឈរលំដាប់ទី២ មានចំនួន ១៦ ០៦៦តោន ប្រទេសម៉ាឡេស៊ីឈរលំដាប់ទី៣ មានចំនួន ១០ ៧៩៦តោន ប្រទេសហ្គាបុងឈរលំដាប់ទី៤ មានចំនួន ៩ ០៥២តោន ប្រទេសណេដឺឡែនឈរលំដាប់ទី៥ មានចំនួន ៤ ៤៦៧តោន ប្រទេសអូស្ត្រាលីឈរលំដាប់ទី៦ មានចំនួន ៣ ០៣៤តោន ចក្រភពអង់គ្លេសឈរលំដាប់ទី៧ មានចំនួន ២ ៩៩៧តោន ប្រទេសអេស្ប៉ាញឈរលំដាប់ទី៨ មានចំនួន ២ ៦៩០តោន ប្រទេសអាឡឺម៉ង់ឈរលំដាប់ទី៩ មានចំនួន ២ ២២៥តោន និងប្រទេសបែលហ្ស៊ិកឈរលំដាប់ទី១០ មានចំនួន ២ ០៨៧តោន។ ហើយបច្ចុប្បន្នក្រុមហ៊ុនបាននាំចេញអង្ករមានចំនួន ៥១ក្រុមហ៊ុន។

១.៤.២ ការនាំចេញកសិផលផ្សេងៗ

បរិមាណនាំចេញផ្លែចេកស្រស់ចំនួន ១១៩ ៧៣៨,៥៨តោន ទៅកាន់ប្រទេសចិន វៀតណាម សិង្ហបុរី និងប្រទេស ជប៉ុន ។ ផ្លែស្វាយស្រស់ចំនួន ១០២ ៧១៤,២១តោន ទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម ថៃ កូរ៉េ សិង្ហបុរី ហុងកុង និងគុយវ៉ែត។ គ្រាប់ពោតចំនួន ១០៨ ៩៧៨,៩៧តោន ទៅកាន់តៃវ៉ាន់ ប្រទេសកូរ៉េ ថៃ វៀតណាម និងប្រទេសបង់ក្លាដេស។ គ្រាប់ ស្វាយចន្ទីចំនួន ៤៥០ ៨៧៧,៦១តោន ទៅកាន់ប្រទេសវៀតណាម ចិន ថៃ ឡាវ ជប៉ុន និងប្រទេសអារ៉ាប់។ ម្រេចចំនួន ១ ១១៧,១៩តោន ទៅកាន់ប្រទេសស៊ុយអែត ជប៉ុន បែលហ្ស៊ិក អាមេរិក កូរ៉េ បារាំង វៀតណាម ប៊ូឡូញ អាឡឺម៉ង់ រុស្ស៊ី ឆេក និងតៃវ៉ាន់។ ម្ទេសស្រស់ចំនួន ៤៥ ៤៩៧,១២តោន ទៅកាន់ប្រទេសថៃ។

២ ផ្នែកផលិតកម្មកៅស៊ូ

២.១ ផ្ទៃដីកៅស៊ូ

- ផ្ទៃដីកៅស៊ូសរុបចំនួន ៤០៤ ១១៨ហិ.ត ក្នុងនោះ ផ្ទៃដីចៀរជ័រចំនួន ២៩២ ៤៩៧ហិ.ត ស្មើនឹង៧២% និង ផ្ទៃដីថែទាំចំនួន ១១១ ៦២១ហិ.ត ស្មើនឹង២៨%។

២.២ ផលិតកម្មកៅស៊ូ

- ផលិតផលជ័រកៅស៊ូសម្រេចបានចំនួន ៤៧ ៤១២តោន បានកើនឡើងចំនួន ៤ ៩៦៤តោន ស្មើនឹង១២% ធៀប ត្រីមាសទី១ឆ្នាំ២០២០។

២.៣ ការនាំចេញកៅស៊ូ

- បរិមាណជ័រកៅស៊ូបញ្ជូនលក់សម្រេចបានចំនួន ៤៥ ៩៦៥តោន បានកើនឡើងចំនួន ៤ ៤៧២តោន ស្មើនឹង ១១% ធៀបត្រីមាសទី១ឆ្នាំ២០២០។

២.៤ តម្លៃកៅស៊ូ

- តម្លៃជ័រកៅស៊ូលក់មធ្យមក្នុងខែមីនាគឺ ១ ៦២៩ដុល្លារ/តោន បានកើនឡើងចំនួន ៦៨ដុល្លារ/តោនស្មើនឹង៤,៣៣% ធៀបខែមុន និងបានកើនឡើងចំនួន ២១៨ដុល្លារ/តោនស្មើនឹង១៥% ធៀបខែមីនា ឆ្នាំ២០២០។

- តម្លៃជ័រកៅស៊ូលក់មធ្យមក្នុងត្រីមាសទី១គឺ ១ ៥៨៤ដុល្លារ/តោន បានកើនឡើងចំនួន ១៦២ដុល្លារ/តោន ស្មើនឹង ១១% ធៀបត្រីមាសទី១ឆ្នាំ២០២០។

- តម្លៃប្រមូលទិញជ័រកៅស៊ូគ្រួសារចម្ការក្នុងខែមីនាគឺទឹកជ័រ (DRC 100%) មានការប្រែប្រួលពី ៥ ៥៧៥ដុល្លារ/គ.ក្រ ដល់ ៥ ៨៥០ដុល្លារ/គ.ក្រ និងជ័រកក (DRC50%) មានការប្រែប្រួលពី ២ ១៥០ដុល្លារ/គ.ក្រ ដល់ ២ ៧៥០ដុល្លារ/គ.ក្រ។

៣ ផ្នែកចំរុះឈើ

៣.១ ការចារចំរុះឈើ

- បាននិងកំពុងពិនិត្យ ផ្ទៀងផ្ទាត់ និងវាយតម្លៃតម្របព្រៃឈើឆ្នាំ២០២១ និងទាញយករូបភាពផ្កាយរណប (Landsat8) ឆ្នាំ២០២១ ចំនួន ១០ផ្ទាំង និងរូបភាពផ្កាយរណប Sentinel-2 ចំនួន ១០ផ្ទាំង និងចុះប្រមូលព័ត៌មាននៅទីវាលជាកំសែង តាមចំណុចនិយាមកាដែលបានធ្វើការចាត់ថ្នាក់រួចតាមរូបភាពផ្កាយរណបដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ និងវាយតម្លៃតម្រិតជ្រៅជាក់ក្នុង ខេត្តកំពង់ធំចំនួន ១០២ចំណុច និងខេត្តពោធិ៍សាត់ចំនួន ៤២ចំណុច

- បានចេញសេចក្តីប្រកាសស្តីពីការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងតំបន់ព្រៃសហគមន៍ចំនួន ៤កន្លែងមានផ្ទៃដីសរុប ទំហំ ៣ ៣៦៦,៨៦ហិ.ត

- ផ្តល់ប័ណ្ណសម្គាល់សិទ្ធិប្រើប្រាស់រណារយន្តចំនួន ៧៥គ្រឿង និងយានយន្តចំនួន ១០១គ្រឿងជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន ៥ក្រុមហ៊ុន
- ផ្តល់លិខិតបើកផ្លូវដឹកជញ្ជូនផលអនុផលព្រៃឈើជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន ៧ក្រុមហ៊ុន និងអ្នកស្នើសុំចំនួន ១នាក់ មានឈើប៊ុំបមូលចំនួន ៥ ៦៣៨ម^៣ ឈើអារចំនួន ១ ៥២៧ម^៣ ឈើជ្រុងចំនួន ៤ម^៣ កូនឈើចំនួន ៦៩ ៨៤៤ដើម បង្គោលរបងចំនួន ៣៥ដើម បង្គោលក្រាក់ចំនួន ៤០ដើម អុសចម្រុះចំនួន ២៥ ៩២៥ស្បែក ជីវិកចំនួន ១០០តោន ធ្យូងចំនួន ៣ ០០០គ.ក្រ ឬស្សីចំនួន ៩៦តោន គ្រឿងសង្ហារឹម និងផលអនុផលព្រៃឈើមួយចំនួនទៀត។

៣.២ ការងារអភិរក្សសត្វព្រៃ

- បានសហការជាមួយមន្ត្រីមន្ទីរឃុំស្ថានខេត្តស្ទឹងត្រែង និងអង្គការ FFI ដើម្បីចុះប្រមូលលាមកសត្វដំរីក្នុងដែន ជម្រកសត្វព្រៃ (ព្រៃឡង់) ខេត្តស្ទឹងត្រែង ដែនជម្រកសត្វព្រៃឆែប និងដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រះរាជស្ថិតក្នុងស្រុកជាំក្សាន្ត និង ស្រុកឆែប ខេត្តព្រះវិហារ ដោយប្រមូលបានសំណាកលាមកដំរីចំនួន ១៤៩សំណាក ត្រូវចម្រាញ់ទាញយក DNA នៅសាកល វិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ដើម្បីកំណត់ពីចំនួនដំរី និងចម្រុះភាពនៃសេនេទិចក្រុមដំរីនៅក្នុងតំបន់សិក្សា
- បានសហការជាមួយអង្គការ FFI ដើម្បីចុះពិនិត្យម៉ាស៊ីនចតស្វ័យប្រវត្តិចំនួន ១២គ្រឿងនៅតំបន់ជួរភ្នំក្រវាញ ខេត្តកោះកុង ចតជាប់សត្វដំរីព្រៃចំនួន ២៨ក្បាល ប្រើសចំនួន ១១ក្បាល ឈ្នួសចំនួន ៩ក្បាល ស្វាត្រាសចំនួន ៣២ក្បាល ប្រម៉ាចំនួន ១ក្បាល និងជ្រូកព្រៃចំនួន ៨ក្បាល និងចុះសិក្សាអំពីជម្លោះរវាងសត្វដំរីព្រៃ និងប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋានចំនួន ៦ករណី កើតឡើងក្នុងស្រុកកំពង់សិលា ខេត្តព្រះសីហនុ និងស្រុកភ្នំស្រួច ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- បានចេញលិខិតអនុញ្ញាតថែរក្សាសត្វព្រៃជាលក្ខណៈគ្រួសារចំនួន ៥២ច្បាប់ ក្នុងនោះ ៥១ច្បាប់សម្រាប់ការ ថែរក្សាសត្វព្រៃចៀកកាំ និង១ច្បាប់សម្រាប់ការថែរក្សាសត្វឃ្មុំ ស្ថិតនៅខេត្តកោះកុង កំពត តាកែវ ពោធិ៍សាត់ កណ្តាល សៀមរាប និងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។

៣.៣ កសិដ្ឋានចិញ្ចឹម បង្កាត់ពូជស្វាត្រាម និងការសង្គ្រោះសត្វព្រៃ

- ក្រុមហ៊ុនចំនួន៧កំពុងដំណើរការកសិដ្ឋានស្រាវជ្រាវ ចិញ្ចឹម និងបង្កាត់ពូជសត្វស្វាត្រាមយកកូននាំចេញចំនួន ៨ទីតាំងស្ថិតនៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកំពង់ធំ សៀមរាប កំពង់ចាម កំពង់ស្ពឺ ពោធិ៍សាត់ និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំងមានសត្វ ស្វាត្រាមសរុបចំនួន ៧៣ ៧៥៥ក្បាល ក្នុងនោះកូនកើតក្នុងខែចំនួន ១៥ ៣៥៨ក្បាល ដឹកជញ្ជូនក្នុងស្រុកចំនួន ៧០០ក្បាល និងនាំចេញទៅក្រៅប្រទេសចំនួន ៤ ៨៦៨ក្បាល
- នៅខ្សាច់សួនសត្វ និងមជ្ឈមណ្ឌលសង្គ្រោះសត្វព្រៃភ្នំតាម៉ៅមានសត្វព្រៃសរុបចំនួន ១ ៧០៤ក្បាល (បក្សី ចំនួន ៥៨ប្រភេទ ចំនឹកសត្វចំនួន ៤៥ប្រភេទ និងល្អិតចំនួន ១៦ប្រភេទ) សង្គ្រោះសត្វថ្មីចំនួន ២៧៤ក្បាល ព្យាបាលសត្វ ព្រៃរបួសឈើចំនួន ១០៨ក្បាល ស្តារលទ្ធភាពជីវសាស្ត្រសត្វព្រៃ និងដោះលែងទៅព្រៃធម្មជាតិវិញនូវសត្វព្រៃគ្រប់ប្រភេទ ចំនួន ១៤៩ក្បាល
- គម្រោងអភិរក្សក្រពើកម្ពុជាក្នុងកិច្ចសហការជាមួយអង្គការ FFI ក្រុមល្អិតចំនួន ៣០នាក់ បានចុះល្អិតនៅ តំបន់ដែនជម្រកក្រពើសំខាន់ៗចំនួន ៥គឺ៖ អាវ៉ែង ឆាយរាប តំបន់ស្តារក្រពើស្ទឹងដាច់ ស្ទឹងខៀវ(ខេត្តកោះកុង) និង អូរសោម (ខេត្តពោធិ៍សាត់) អង្កេតតាមដានប្រចាំឆ្នាំនៅស្ទឹងខៀវ ស្ទឹងអាវ៉ែង ស្ទឹងដាច់ក្នុងខេត្តកោះកុង និងបឹងវាលវែង ខេត្តពោធិ៍សាត់ រកឃើញក្រពើភ្នំចំនួន ៩ក្បាល លាមកក្រពើចំនួន ១១២ដុំ និងស្នាមដានក្រពើចំនួន ១៥កន្លែង
- បានបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមមាន់ចំនួន ១វគ្គក្នុងខេត្តពោធិ៍សាត់ មានអ្នកចូលរួមចំនួន ១១នាក់ (ស្រី៩នាក់)
- បានជួសជុលផ្លូវដោយក្រាលក្រូសក្រហមសរុបប្រវែង ១៦ ៤៦៣ម៉ែត្រ និងកាប់ផ្តារអនាម័យព្រៃទំហំ ២,៦០ហិ.ត នៅតំបន់សួនសត្វ។

៣.៤ ការងារដាំដើមឈើ

- បានដឹកប្រឡាយក្នុងឆ្នាំ២០២១ ប្រវែង ២០០ម៉ែត្រនៅខេត្តកំពង់ធំ និងឈូសឆាយដីទំហំ ១០ហិ.ត នៅក្នុង ស្ថានីយផ្សព្វផ្សាយនិងស្តារព្រៃឈើអន្លង់ថ្ម ខេត្តកំពង់ធំ
- បានចុះសិក្សា និងពិនិត្យទីតាំងសម្រាប់បង្កើតស្ថានីយផ្សព្វផ្សាយ និងស្តារព្រៃឈើក្នុងខេត្តប៉ៃលិនលើទីតាំង ដីចម្ការម៉ែសាក់របស់រដ្ឋទំហំ ២០០ ហិ.ត
- បាននិងកំពុងថែទាំចម្ការឈើសរុប ៨២២ហិ.ត ក្នុងនោះចម្ការពូជឈើទំហំ ៩៤ហិ.ត ឡូត៍បង្ហាញកសិ-រុក្ខកម្ម ៤៤ហិ.ត ចម្ការឈើដាំទំហំ ៦៥៤ហិ.ត និងចម្ការរុក្ខទិវា ៩ កក្កដា សរុបទំហំ ៣០ហិ.ត នៅខេត្តកំពត កណ្តាល សៀមរាប ព្រះសីហនុ ស្វាយរៀង កំពង់ធំ និងខេត្តក្រចេះ ដោយសម្អាតស្លឹកឈើ ស្មៅ និងការពារភ្លើងឆេះព្រៃ

- បានបណ្តុះកូនឈើគ្រប់ប្រភេទចំនួន ១៣៨ ៦៦២ដើម ក្នុងនោះបណ្តុះកូនឈើដោយខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើ រាជធានី-ខេត្តចំនួន ៣០ ៩៦២ដើម និងថ្នាលបណ្តុះកូនឈើចំនួន ៦ចំនួន ១០១ ៧០០ដើម។ ចែកចាយកូនឈើសម្រាប់ ដាំអាស្រ័យផលចំនួន ៦ ៧៨៨ដើម ខណ្ឌរដ្ឋបាលព្រៃឈើរាជធានី-ខេត្តចំនួន ៦ ៧៨៨ដើម និងថ្នាលបណ្តុះកូនឈើ ទទួលថវិកាពីនាយកដ្ឋាន (ថវិការដ្ឋ) ចំនួន ៥ ០០០ដើម។

៣.៥ ការងារលើកសិកម្ម និងវិវាទ

- សំណុំរឿងបទល្មើសព្រៃឈើ សត្វព្រៃ និងកាប់រានដីព្រៃសរុបចំនួន ១៦៤ករណី (ព្រៃឈើចំនួន ១៤០ករណី សត្វព្រៃចំនួន ៨ករណី និងកាប់រានដីព្រៃចំនួន ១៦ករណី)

- វត្តតាងនៃបទល្មើសព្រៃឈើបានចាប់ឃាត់ និងដកហូតរួមមានឈើមូល-ជ្រុងចំនួន ២៥ម^៣ គ្រាប់ក្រញូងចំនួន ០,៣២៤ម^៣ និង៨៦០គ.ក្រ ឈើអារសរុបចំនួន ២៤៩ម^៣ ផ្ទៃដីព្រៃឈើកាប់រានទំហំ ៤០៨ហ.ត។

៣.៦ ការងារឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម

- បានចុះពិនិត្យសំណើសុំបង្កើតរោងសន្និធិលក់ចែកចាយផលអនុផលព្រៃឈើប្រភេទធំ (ច្រកចេញចូលតែមួយ) ចំនួន ៦នៅខេត្តបាត់ដំបង បន្ទាយមានជ័យ មណ្ឌលគិរី ព្រៃវែង កំពង់ស្ពឺ និងខេត្តកណ្តាល និង សំណើសុំពន្យារសុពលភាព រោងសន្និធិលក់ចែកចាយផលអនុផលព្រៃឈើប្រភេទធំ (ច្រកចេញចូលតែមួយ) ចំនួន ៦នៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តស្វាយរៀង ព្រៃវែង រតនគិរី កំពង់ធំ និងខេត្តកណ្តាល

- ក្រុមហ៊ុនចំនួន ៦បាននាំចេញផលិតផលរានទេវតា ឈើកែច្នៃ និងជ័រទឹក ទៅក្រៅប្រទេសចំនួន ៣៨៧ម^៣ និងជ័រទឹកចំនួន ១២៨តោន

- ក្រុមហ៊ុនចំនួន ២បាននាំចូលឈើកែច្នៃមានបរិមាណចំនួន ៤០០ម^៣

- បានផ្តល់ទិដ្ឋាការអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន ៤មានឈើកែច្នៃចំនួន ៥៥ម^៣ ឬស្សីកែច្នៃចំនួន ២៥តោន និងជ័រទឹកចំនួន ១០៨តោន

- បានផ្តល់ទិដ្ឋាការអាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូលជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន ១មានឈើកែច្នៃចំនួន ៦០០ម^៣ ។

៣.៧ ការងារចំណូលព្រៃឈើ

- បានចំណូលពីថ្លៃសួយសារផលអនុផលព្រៃឈើចំនួន ១ ៩៤៨ ១៤៣ ៤៥៧រៀល និង៧៥៦ ៣៥៨,០៣ដុល្លារ។

៤ ផ្នែកផលិតកម្មសត្វ និងសុខភាពសត្វ

៤.១ ការងារផលិតកម្មសត្វ៖ បាននិងកំពុងពង្រឹងការងារផលិតកម្មសត្វតាមរយៈការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល លើជំនាញបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមសត្វ ចុះតាមដានស្ថានភាពចិញ្ចឹមសត្វ ណែនាំបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមដលកសិករចិញ្ចឹមសត្វជា លក្ខណៈគ្រួសារនៅតាមបណ្តាខេត្ត និងបន្តរៀបចំកែសម្រួលឯកសារបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមគោ ជ្រូក មាន់ជាលក្ខណៈគ្រួសារ ព្រមទាំងតាមដានស្ថានភាពតម្លៃសត្វពីបណ្តារាជធានី-ខេត្តរៀងរាល់សប្តាហ៍។ ក្រៅពីនេះ អង្គការជំនាញកំពុងបន្តអនុវត្ត៖ (ក) ការងារកែលម្អពូជតាមរយៈការចុះអប់រំផ្សព្វផ្សាយពីការជ្រើសរើសពូជសត្វប្រកបដោយគុណភាព (ខ) ការលើកកម្ពស់ ការយល់ដឹងខ្ពស់លើការប្រើប្រាស់ចំណីសត្វ និងចំណីផ្សេងៗប្រកបដោយគុណភាព និងសុវត្ថិភាព ព្រមទាំងបន្តផ្សព្វផ្សាយ អំពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការដាំដំណាំចំណីសត្វ ការធ្វើស្តុនដំណាំចំណីសត្វ ការផ្តល់ពូជស្មៅដល់កសិករ និងភ្នាក់ងារសុខភាព សត្វភូមិ និងចុះពិនិត្យនិងកែសម្រួលឡដីវឌ្ឍន៍ដែលបានសាងសង់រួចហើយ ដែលមានបញ្ហាបច្ចេកទេសនៅតាមខេត្ត គោលដៅ។

៤.២ ការងារសុខភាពសត្វ

- លទ្ធផលត្រួតពិនិត្យនិងបង្ក្រាបបទល្មើសសត្វនិងផលិតផលមានដើមកំណើតពីសត្វ៖ បទល្មើសសត្វនិងផលិតផលមានដើមកំណើតពីសត្វត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងបង្ក្រាបយ៉ាងសកម្មដោយក្រុមអន្តរាគមន៍របស់អគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វនិងផលិតកម្មសត្វ និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្តចំនួន ១៤ករណី។ រាជធានី-ខេត្តចំនួន ២៥ បាននិងកំពុងអនុវត្តដីវឌ្ឍន៍សុវត្ថិភាពដោយបានបាញ់ថ្នាំវិវាបមេរោគចំនួន ៥១ ៤៧៧លើក នៅតាមកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វទឹកនៃង ចិញ្ចឹមសត្វ សត្តយាតដ្ឋាន ទឹកនៃងលក់បក្សី និងកន្លែងផ្ទះជើសត្វ។
- ការងារផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស
  - ពិនិត្យ និងកែសម្រួលលើឯកសារជំងឺបេស្តជ្រូកអាហ្វ្រិក (ASF) ចូលរួមផ្សព្វផ្សាយ និងទប់ស្កាត់ជំងឺផ្តាសាយ បក្សីនៅឃុំនិរន្ទ ស្រុកឯកភ្នំ ខេត្តបាត់ដំបង និងចុះផ្សព្វផ្សាយជំងឺឆ្លងសត្វនៅតាមបណ្តាខេត្តចំនួន៤។

• ការងារនីតិកម្ម និងវិវាទ

- កំពុងប្រជុំពិភាក្សាផ្ទៃក្នុងនាយកដ្ឋានលើសេចក្តីព្រាងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសត្តយាតដ្ឋាន ការធ្វើអាជីវកម្ម ពិយាតសត្វ ទឹកនៃកែច្នៃបឋមផលិតផលសត្វ និងសេចក្តីព្រាងប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីគំរូសំណុំលិខិតដោះស្រាយបទ ល្មើសសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ។

៤.៣ ការងារស្រាវជ្រាវ

• ការងារស្រាវជ្រាវផលិតកម្ម៖ បច្ចុប្បន្ននេះនៅស្ថានីយពិសោធន៍ពូជគោភ្នំតាម៉ៅមានគោសរុបចំនួន ១០៤ក្បាល។

• ការងារស្រាវជ្រាវសុខភាពសត្វ៖ ក្នុងគោលបំណងត្រួតពិនិត្យ និងទប់ស្កាត់ការឆ្លងរាលដាលជំងឺឆ្លងសត្វបាន ទាន់ពេលវេលា អង្គការជំនាញតែងតែបានយកចិត្តទុកដាក់តាមដានស្រាវជ្រាវជំងឺសត្វតាមរយៈការចុះអង្កេតតាមដាននិង យកវត្ថុវិភាគនៅតាមកន្លែងដែលមានសត្វឈឺ និងងាប់ ឬនៅតាមសត្តយាតដ្ឋានសរុបចំនួន ៤ ២៦៩វត្តវិភាគ ដើម្បីធ្វើការ វិភាគរកប្រភេទមេរោគបង្កជំងឺ ជាពិសេសមេរោគជំងឺផ្តាសាយបក្សី និងជំងឺប៊ែស្តូប្រូកអាហ្វ្រិក (ASF)។ ជំងឺផ្តាសាយបក្សី មានផ្ទះចំនួន១កន្លែងនៅភូមិព្រែកតាច្រែង ឃុំព្រៃងនរិន្ទ ស្រុកឯកភ្នំ ខេត្តបាត់ដំបងកាលពីថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០២១។ ជំងឺប៊ែស្តូប្រូកអាហ្វ្រិក (ASF) បានរកឃើញតាមរយៈការលូតនាំជ្រូកចូលពីប្រទេសថៃ ចំនួន ២ករណី ពីថ្ងៃទី២៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២១ និងថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២១ នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងត្រូវមន្ត្រីជំនាញសហការជាមួយសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ សម្រេចដុតកម្ទេចចោលតាមវិធានការបណ្តាញ។

៥ ផ្នែកជលផល

៥.១ អាជីវកម្មនេសាទ

៥.១.១ នេសាទទឹកសាប

- ងាយត្រីអនុវត្តបានចំនួន ១ ៣១០តោន ស្មើនឹង១០,៩២% នៃផែនការចំនួន ១២ ០០០តោន ប្រៀបធៀប ត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ១៩០តោន

- នេសាទគ្រួសារដែននេសាទអនុវត្តបានចំនួន ៥៦ ៨០០តោន ស្មើនឹង១៦,៤៦% នៃផែនការចំនួន ៣៤៥ ០០០តោន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ១២ ៦០០តោន

- នេសាទគ្រួសារតាមវាលស្រែអនុវត្តបានចំនួន ១២ ៨០០តោន ស្មើនឹង៨,៨៣% នៃផែនការចំនួន ១៤៥ ០០០តោន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ៤ ៧០០តោន។

៥.១.២ នេសាទសមុទ្រ

អនុវត្តបានចំនួន ២៥ ៧៨០តោន ស្មើនឹង១៩,៨៣% នៃផែនការចំនួន ១៣០ ០០០តោន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ កើនឡើងចំនួន ៨០តោន។

៥.២ ទារឹមប្រកម្ម

- ការចិញ្ចឹមត្រីនិងបង្កាអនុវត្តបានចំនួន ៤៤ ៨០០តោន ស្មើនឹង៩,៣១% នៃផែនការចំនួន ៤៨១ ០០០តោន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ៧ ០០០តោន

- ការចិញ្ចឹមក្រពើអនុវត្តបានចំនួន ២៧ ៥០០ក្បាល ស្មើនឹង៨,៣៣% នៃផែនការចំនួន ៣៣០ ០០០ក្បាល ប្រៀប ធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ៣ ២៥០ក្បាល

- ការភ្ជួសកូនត្រីពូជអនុវត្តបានចំនួន ៤៩ ៥០០ ០០០កូន ស្មើនឹង១៨,៣៣% នៃផែនការចំនួន ២៧០ ០០០ ០០០កូន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ កើនឡើងចំនួនប្រមាណ ១ ០០០ ០០០កូន។

៥.៣ ការកែច្នៃផលនេសាទ

- ផលនេសាទទឹកសាបក្នុងរដ្ឋាននេសាទអនុវត្តបានចំនួន ១៥ ២១០តោន ស្មើនឹង១៩,០១% នៃផែនការចំនួន ៨០ ០០០តោន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ២ ៥៤០តោន

- ផលនេសាទសមុទ្រអនុវត្តបានចំនួន ២ ៧០០តោន ស្មើនឹង២២,៥០% នៃផែនការចំនួន ១២ ០០០តោន ប្រៀប ធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ កើនឡើងចំនួន ៥០តោន

- ការផលិតទឹកត្រីអនុវត្តបានចំនួន ១២ ២៥០ ០០០លីត្រ ស្មើនឹង២២,២៧% នៃផែនការចំនួន ៥៥ ០០០ ០០០លីត្រ ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ៥០ ០០០លីត្រ។

៥.៤ ការត្រួតពិនិត្យនិងបង្ក្រាបបង្កាបលើសជលផល

- សំណុំរឿងបទល្មើសជលផលមានចំនួន ៦៤៨ករណី ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ កើនឡើងចំនួន ៤៩ករណី ក្នុងនោះបទល្មើសទឹកសាបចំនួន ៦៣២ករណី និងសមុទ្រចំនួន ១៦ករណី។

៥.៥ ការនាំចេញផលនេសាទ

- ផលនេសាទស្រស់នាំចេញចំនួន ៩៧៨តោន ស្មើនឹង១២,២៣% នៃផែនការចំនួន ៨ ០០០តោន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ១៦២តោន
- ផលនេសាទកែច្នៃនាំចេញចំនួន ១៧២តោន ស្មើនឹង៨,៦០% នៃផែនការចំនួន ២ ០០០តោន ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ ថយចុះចំនួន ៦០តោន។

៥.៦ ការប្រមូលថវិកា

- ចំណូលសេវាផលផលចំនួន ៣៣៧ ៦៥៦ ៧៧៩រៀល ស្មើនឹង៩៤,១៦% នៃផែនការចំនួន ៣៥៨ ៦០០ ០០០រៀល ប្រៀបធៀបត្រីមាសទី១ ឆ្នាំ២០២០ កើនឡើងចំនួន ២៤៤ ៥៤០ ៦៩៩រៀល។

៦ ផ្នែកអគ្គាធិការដ្ឋាន

- ចុះត្រួតពិនិត្យលើការងារអនុវត្តតួនាទីភារកិច្ចរបស់អធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលជលផលចតុមុខ និងមេតង្គ
- ចុះស្រាវជ្រាវពាក្យបណ្តឹងរបស់ឈ្មោះ អូម វ៉ាន់ សុំអន្តរាគមន៍ឱ្យមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តស្វាយរៀងប្រគល់ដីស្រែភោគៈមិនទាន់ចុះបញ្ជីទំហំ៤ហិ.ត នៅភូមិតាប៉ោញ ឃុំព្រៃតាអី ស្រុកស្វាយទាប ខេត្តស្វាយរៀង
- ចុះត្រួតពិនិត្យ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបការដឹកជញ្ជូនផលិតផលផលនាំចេញ នាំចូល និងឆ្លងកាត់គ្មានការអនុញ្ញាតនៅខេត្តតាកែវ កណ្តាល ត្បូងឃ្មុំ តាកែវ ព្រៃវែង និងខេត្តកំពត
- ចុះស្រាវជ្រាវពាក្យបណ្តឹងរបស់មន្ត្រីរាជការនៃមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តសៀមរាបពីភាពមិនប្រក្រតីលើការដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងរបស់លោកប្រធានមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តសៀមរាប
- ចុះធ្វើអធិការកិច្ចលើការងារដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងរបស់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងពិនិត្យលើចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនរបស់មន្ទីរដែលក្រសួងបានណែនាំឱ្យកែលម្អកន្លងមក
- ស្រាវជ្រាវព័ត៌មានតាមបណ្តាគេហទំព័រពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យកសិកម្មចំនួន ៤៥៦ករណី
- ការចូលរួមកម្មវិធីប្រជុំ សិក្ខាសាលា និងការងារសង្គមចំនួន ២៤លើក។

៧ ផ្នែករដ្ឋបាល

- បានទទួលលិខិតសរុបចំនួន ២ ១២៦ច្បាប់ ក្នុងនោះពីក្រសួង-ស្ថាប័ននានាចំនួន ៨៤៣ច្បាប់ ទទួលពីអង្គភាពក្រោមឱវាទចំនួន ៩៣៩ច្បាប់ ទទួលពីរាជធានី-ខេត្តចំនួន ៣៤៤ច្បាប់ និងបានចាត់ចែងរៀបចំលិខិតឆ្លើយតបបន្តតាមចរន្តការងាររដ្ឋបាល
- បានបញ្ជូនឯកសារ និងលិខិតទៅក្រសួង-ស្ថាប័នផ្សេងៗ អង្គភាពក្រោមឱវាទ និងរាជធានី-ខេត្តចំនួន ២ ៤៧៨ច្បាប់ ចេញប្រកាស សេចក្តីសម្រេច និងសារាចរចំនួន ១៥១ច្បាប់ និងចម្លងផ្សព្វផ្សាយចែកទៅអង្គភាពក្រោមឱវាទបានចំនួន ៧៦ច្បាប់
- បានបូកសរុបរបាយការណ៍របស់ក្រសួងប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស និងប្រចាំឆ្នាំ
- ថ្នាក់ដឹកនាំនាយកដ្ឋានកិច្ចការរដ្ឋបាលបានសម្របសម្រួលចាត់ចែងក្នុងពិធីផ្សេងៗ និងបានចូលរួមរាល់កិច្ចប្រជុំដើម្បីភ្ជាប់ឱ្យបាននូវរាល់ការងារពាក់ព័ន្ធរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
- សម្របសម្រួលក្នុងការរៀបចំចាត់ចែងកិច្ចការរដ្ឋបាលទូទៅ ពិធីការក្នុងការទទួលគណៈប្រតិភូជាតិ-អន្តរជាតិ ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំនិងពិធីបុណ្យផ្សេងៗ ការងារសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់រួមរបស់ក្រសួងបានល្អ ព្រមទាំងចាត់ចែងលិខិតអញ្ជើញផ្សេងៗតាម Telegram ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានផ្សេងៗ តាមរយៈគេហទំព័រ៖ www.maff.gov.kh, Facebook MAFF: ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មាន និងឯកសារកសិកម្ម)។

៨ ផ្នែកបុគ្គលិក និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស

- ក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការសរុបទូទាំងប្រទេសចំនួន ៥ ៨២៨នាក់ (ស្រី១ ៤១៥នាក់ ស្មើនឹង២៤,២៧%) រួមមាន៖
  - + អង្គភាពថ្នាក់កណ្តាលចំនួន ២ ៩១៣នាក់ (ស្រី៨២១នាក់ ស្មើនឹង២៨,១៨%)
  - + អង្គភាពថ្នាក់រាជធានី-ខេត្តចំនួន ២ ៩១៥ នាក់ (ស្រី៥៩៤នាក់ ស្មើនឹង២០,៣៧%)
- តែងតាំងដំឡើងឋានៈ និងផ្ទេរសម្រួលភារកិច្ចមន្ត្រីរាជការសរុបចំនួន ៧០នាក់ (ស្រី២៩នាក់)
- រៀបចំប្រកាសលុបឈ្មោះមន្ត្រីរាជការចេញពីក្របខ័ណ្ឌចំនួន ៧នាក់ (ស្រី៣នាក់)
- រៀបចំលិខិតអនុញ្ញាតច្បាប់ឈប់សម្រាកការងារចំនួន ១៧នាក់ (ស្រី១០នាក់) ក្នុងនោះ ច្បាប់ឈប់សម្រាកប្រចាំឆ្នាំចំនួន ៤នាក់ ច្បាប់ឈប់សម្រាករយៈពេលខ្លីចំនួន ១នាក់ ច្បាប់ឈប់សម្រាកលំហែមាតុភាពចំនួន ៦នាក់និងឈប់សម្រាកសម្រាប់ព្យាបាលជំងឺចំនួន ៦នាក់

- រៀបចំប្រកាសដាក់ឱ្យមន្ត្រីរាជការចូលនិវត្តន៍ចំនួន ៨នាក់ (ស្រី៦នាក់)
- រៀបចំប្រកាសដាក់ឱ្យមន្ត្រីរាជការចូលនិវត្តន៍ដោយបាត់បង់សម្បទាវិជ្ជាជីវៈចំនួន ១នាក់
- រៀបចំប្រកាសដាក់ឱ្យមន្ត្រីរាជការចូលបម្រើការងារវិញចំនួន ២នាក់
- រៀបចំប្រកាសដាក់ឱ្យមន្ត្រីរាជការស្ថិតក្នុងភាពទំនេរគ្មានបៀវត្សចំនួន ៩នាក់ (ស្រី១នាក់)
- ការងារបណ្តុះបណ្តាលក្នុង និងក្រៅប្រទេសសរុបចំនួន ៥៨៥នាក់ (ស្រី១៤៩នាក់) ក្នុងនោះ៖
  - + ការបណ្តុះបណ្តាលក្នុងប្រទេសរយៈពេលខ្លី និងមធ្យមសរុបចំនួន ៥៨១នាក់ (ស្រី១៤៨នាក់)
  - + ការបណ្តុះបណ្តាលក្រៅប្រទេសចំនួន ៤នាក់ (ស្រី១នាក់)។

៩ ផ្នែកផែនការ និងស្ថិតិ

- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួងកម្រិតបច្ចេកទេសដើម្បីពិនិត្យកែសម្រួលបញ្ជីចំណុចដៅស្តុចនាករ និងតម្លៃចំណុចដៅស្តុចនាករតាមឆ្នាំនីមួយៗរបស់របស់គោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា(គ.អ.ច.ក) ផ្នែកលើផលប៉ះពាល់នៃការរីករាលដាលនៃមេរោគកូវីដ-១៩
- បានអនុញ្ញាតជាគោលការណ៍ឱ្យមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តកណ្តាលបញ្ចេញដោះដូរពូជស្រូវផលសារចំនួន ៦ ៩៦៩គ.ក្រ
- បានចុះពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់សន្និធិស្រូវពូជនៅមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ និងខេត្តបាត់ដំបង
- បានធ្វើអង្កេតស្ទង់ទិន្នផលស្រូវប្រាំងឆ្នាំ២០២១ នៅខេត្តក្រចេះ ពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
- បានធ្វើការតាមដានការងារត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃលើការធ្វើអង្កេតស្ទង់ទិន្នផលស្រូវប្រាំងបានទាន់ពេលវេលាសម្រាប់ធ្វើតុល្យភាពស្បៀងប្រចាំឆ្នាំ២០២១
- បានពិនិត្យតាមដានល្បឿនការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវប្រាំងឆ្នាំ២០២១
- បានចុះប្រមូលព័ត៌មានតម្លៃទីផ្សារកសិផលលក់ដុំក្នុងមួយសប្តាហ៍បីដងគឺថ្ងៃចន្ទ ពុធ និងសុក្រ និងតម្លៃលក់រាយម្តងក្នុងមួយសប្តាហ៍នៅរៀងរាល់ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍តាមបណ្តាទីផ្សារសំខាន់ៗទីតាំងប្រមូលទិញ និងកន្លែងលក់ដុំផលិតផលក្នុងបណ្តាភាពនៃខេត្តចំនួន២៥ និងបញ្ជូលទិន្នន័យទៅក្នុងកុំព្យូទ័រ <https://tmp.amis.org.kh> ធ្វើការកែច្នៃ វិភាគទិន្នន័យសម្រាប់ធ្វើវិក្កយបត្រប្រចាំខែ និងឆ្នាំ។

១០ ផ្នែកគណនេយ្យ ហិរញ្ញវត្ថុ

- បានអនុវត្តប្រមូលចំណូលនូវទឹកប្រាក់សរុបមានចំនួន ១៥ ២៥៦ ៨៣៣ ៤៤០រៀល
- បានបញ្ចេញអាណត្តិបើកប្រាក់ពីក្រសួងសរុបមានចំនួន ២០ ៥៤០ ៨៩៣ ១៤៨រៀល
- បានចុះប្រតិបត្តិការចំណូលក្នុងប្រព័ន្ធនរមិស សរុបទឹកប្រាក់ចំនួន ១៤ ៧៨២ ៨៧៤ ១១៤រៀល
- បានរៀបចំសំណើសុំថវិកាចំនួន ៤១ ២៩១,២៥ដុល្លារ និងចំនួន ២៥ ៦២០អឺរ សម្រាប់ទូទាត់ជូនក្រុមហ៊ុន Agriconsulting Europe S.A (AESA) ក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យផលិតផលប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្នផ្នែកវារីវប្បកម្ម (CaPFish Aquaculture) ក្រោមហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងរបស់ទីភ្នាក់ងារបារាំងសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ (AFD)
- បានរៀបចំសំណើសុំពិនិត្យគាំទ្រផែនការសកម្មភាពឆ្នាំ២០២១ របស់កម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យផលិតផលប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្នផ្នែកវារីវប្បកម្ម (CaPFish-Capture) ក្រោមហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងរបស់សហភាពអឺរ៉ុប
- បានទទួលបង្កាន់ដៃបង់ប្រាក់ថ្លៃសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចពីក្រុមហ៊ុនចំនួន៤
- បានចុះពិនិត្យការងារសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធប្រព័ន្ធស្រោចស្រពនៅតាមបណ្តាសហគមន៍កសិកម្មនៅខេត្តព្រៃវែង កំពង់ចាម និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
- បានចុះពិនិត្យ និងប្រមូលចំណូលថ្លៃសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចនៅខេត្តពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង និងខេត្តសៀមរាបរបស់ក្រុមហ៊ុនចំនួន៤
- បានរៀបចំលិខិតជូនដំណឹងស្តីពីកាតព្វកិច្ចបង់ថ្លៃសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចជូនក្រុមហ៊ុនចំនួន២១
- បានចូលរួមប្រជុំ ពិនិត្យ សិក្សា និងវាយតម្លៃមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនបទល្មើសព្រៃឈើគ្រប់ប្រភេទរបស់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តកំពង់ធំ ត្បូងឃ្មុំ ក្រចេះ កំពត និងខេត្តកំពង់ស្ពឺដែលស្នើសុំជម្រះចេញពីបញ្ជីសារពើភណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ
- បានរៀបចំឯកសារសម្រាប់ដេញថ្លៃ និងចរចាថ្លៃចំនួន ៣គម្រោង

- បានចុះពិនិត្យលើដំណើរការអនុវត្តកិច្ចសន្យាស្តីពីការងារសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធស្រោចស្រពនៅតាមបណ្តាសហគមន៍កសិកម្មចំនួន ៦ស្ថិតក្នុងខេត្តកំពង់ចាម ព្រៃវែង និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំងរបស់អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម ដែលអនុវត្តដោយនាយកដ្ឋានវិស្វកម្ម

- បានចូលរួមប្រជុំ ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃការលក់ផលឈើជាមានក្នុងទីតាំងស្ថានីយ៍ផ្សព្វផ្សាយនិងស្តារព្រៃឈើបឹងចារ ស្រុកសំបូរ ខេត្តក្រចេះ និងស្រុកសៀមបូក ខេត្តស្ទឹងត្រែង។

១១ ផ្នែកសវនកម្មផ្ទៃក្នុង

- បានរៀបចំបញ្ជីសារពើកណ្តាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋឆ្នាំ២០១៩ (ឆ្នាំគោល) និងធ្វើការគ្រប់គ្រង បែងចែកសម្ភារការិយាល័យសង្ហារឹម សម្ភារបរិក្ខារបច្ចេកទេស ថែទាំ និងជួសជុល

- បានរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសវនកម្មផ្ទៃក្នុងឆ្នាំ២០២១-២០២៣ ផែនការសវនកម្មផ្ទៃក្នុងឆ្នាំ២០២១ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាឆ្នាំ២០២១-២០២៣ ផែនការថវិកាឆ្នាំ២០២១ ផែនការលទ្ធកម្មសាធារណៈឆ្នាំ២០២១ និងផែនការផ្ទេរយុទ្ធសាស្ត្រប្រទានឆ្នាំ២០២១

- រៀបចំរបាយការណ៍តាមដាន និងវាយតម្លៃការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីតាមទម្រង់ M1 ប្រចាំត្រីមាស និងរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្មប្រចាំឆមាសទី១ M2 ប្រចាំឆ្នាំ និងរបាយការណ៍សមិទ្ធកម្មប្រចាំឆ្នាំ។

១២ ផ្នែកសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំចំនួន ១លើក ក្រោមក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគី និងពហុភាគី
- បានចូលរួមកិច្ចប្រជុំ (តាមប្រព័ន្ធវីដេអូពីចម្ងាយ) ចំនួន ២លើក ក្រោមក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលា (តាមប្រព័ន្ធវីដេអូពីចម្ងាយ) ចំនួន ២លើក ក្រោមក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានលើការងារក្រៅប្រទេស
- បានសម្របសម្រួលរៀបចំកិច្ចប្រជុំចំនួន ៤លើក
- បានសម្របសម្រួលការចុះហត្ថលេខារវាងអង្គការ FAO និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទចំនួន ១គម្រោង

- បានសម្របសម្រួលការងារកិច្ចព្រមព្រៀងអនុវត្តគម្រោងជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទចំនួន ១គម្រោងគិតជាទឹកប្រាក់ចំនួន ៤ ៣៥០ ០០០ដុល្លារអាមេរិក

- បាននិងកំពុងសម្របសម្រួលការស្នើសុំចុះកិច្ចព្រមព្រៀងអនុវត្តគម្រោងរបស់អង្គការ Swisscontact និងអង្គការអភិរក្សនិងការពារសត្វព្រៃ

- បានសម្របសម្រួលរៀបចំការចុះហត្ថលេខារវាងអង្គការ FAO ជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទស្តីពី Climate Adaptation and Resilience in Cambodia Coastal Fishery Dependent Communities។

១៣ ផ្នែកនីតិកម្មកសិកម្ម

១៣.១ ការងារអាជីវកម្មដី-ថ្នាំកសិកម្ម

- ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់បញ្ជីកាត់កសិកម្ម និងដីកសិកម្មចំនួន ៦៩ក្រុមហ៊ុន សរុបចំនួន ៧៨៦មុខ
- ផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតនាំចូលថ្នាំកសិកម្ម និងដីកសិកម្មចំនួន ៦៥ក្រុមហ៊ុន
- ផ្តល់លិខិតអនុញ្ញាតនាំចេញថ្នាំកសិកម្ម និងដីកសិកម្មចំនួន ២ក្រុមហ៊ុន
- ផ្តល់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ការចុះបញ្ជីឃ្លាំងសន្តិធិថ្នាំកសិកម្ម និងដីកសិកម្មចំនួន ១៨ក្រុមហ៊ុន
- ចេញលិខិតអនុញ្ញាតផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយថ្នាំកសិកម្ម និងដីកសិកម្មចំនួន ១៧ក្រុមហ៊ុន
- ចេញលិខិតអនុញ្ញាតវេចខ្ចប់ជាថ្មីដីកសិកម្មចំនួន ២ក្រុមហ៊ុន។

១៣.២ ការងារមន្ទីរពិសោធន៍

ធ្វើវិភាគរកសារធាតុបន្ទាប់បន្សំ និងលោហៈធ្ងន់នៅក្នុងសមាសភាពផ្សំនៃដីកសិកម្មដែលស្នើសុំវិភាគចំនួន ២១ក្រុមហ៊ុន សរុបចំនួន ៩០សំណាក។

១៣.៣ ការងារអភិវឌ្ឍន៍បណ្តុះបណ្តាលកសិកម្ម

បានពិនិត្យ និងផ្តល់មតិចំនួន ៩ករណី។

១៣.៤ ការងារអនុវត្តច្បាប់

- ចុះត្រួតពិនិត្យការនាំចូលថ្នាំកសិកម្ម និងដីកសិកម្ម និងផ្តល់សុពលភាពផ្គត់ផ្គង់ចែកចាយថ្នាំកសិកម្ម និងដីកសិកម្ម

ចំនួន ៣៧ ក្រុមហ៊ុន

- អនុញ្ញាតចុះបញ្ជីឃ្លាំងសន្និធិថ្នាំកសិកម្ម និងជីកសិកម្ម និងលាយផ្សំវេចខ្ចប់ជាថ្មីចំនួន ១៤ក្រុមហ៊ុន
- បានចុះធ្វើអធិការកិច្ចត្រួតពិនិត្យបទល្មើសថ្នាំកសិកម្ម និងជីកសិកម្មខេត្តគោលដៅចំនួន ៩ខេត្ត គឺខេត្តព្រះវិហារ ឧត្តរមានជ័យ កំពង់ចាម កំពត កែប បន្ទាយមានជ័យ បាត់ដំបង ព្រះសីហនុ និងខេត្តកោះកុង។

១៤ ផ្នែកបណ្តាញបណ្តាញព័ត៌មាន និងឯកសារកសិកម្ម

- ស្រង់ព័ត៌មានប្រចាំថ្ងៃសកម្មភាពរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួង និងតាមបណ្តាមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ រាជធានី-ខេត្តដើម្បីផ្តល់ឱ្យសេចក្តីជោគជ័យក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសរុបចំនួន ៥៤២ព័ត៌មាន
- បានដាក់ឱ្យដំណើរការប្រើប្រាស់អ៊ីម៉ែល (@maff.gov.kh) ផ្លូវការរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្រាប់ថ្នាក់ដឹកនាំប្រើប្រាស់ក្នុងការទំនាក់ទំនងផ្លូវការ
- បានបង្កើត Sub Domain (dal.maff.gov.kh) របស់នាយកដ្ឋាននីតិកម្មកសិកម្មសម្រាប់ភ្ជាប់ទៅកាន់ប្រព័ន្ធ QR Code នៃព័ត៌មានផលិតផលថ្នាំកសិកម្មដែលបានចុះបញ្ជី
- បានថែទាំលើគេហទំព័រ (Web) និង Mobile App របស់ក្រសួង និងអង្គភាពក្រោមឱវាទក្រសួងសរុបចំនួន ១៧ (១៦គេហទំព័រ និង១កម្មវិធី) និងគេហទំព័រមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត
- បានសម្អាត Cache នៅលើ Cloud server នៃគេហទំព័រទាំង៤១ និងតាមដានទិន្នន័យដែលផ្ទុកនៅលើ Cloud server នៃគេហទំព័រទាំង៤១
- តំឡើងប្រព័ន្ធ Firewall សម្រាប់ម៉ាស៊ីនមេដើម្បីការពារការលុកចូលពីខាងក្រៅ (Hacker)
- បណ្តាលយកសិកម្មទទួលសៀវភៅ ឯកសារបច្ចេកទេសកសិកម្ម ទស្សនាវដ្តី ដែលទទួលបានពីនាយកដ្ឋាន-កិច្ចការរដ្ឋបាល នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងផ្នែកផ្សេងៗសរុបចំនួន ១៦៧ក្បាល/ច្បាប់។

១៥ ផ្នែកផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

- បានសហការជាមួយទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជាចុះផលិតខ្សែវីដេអូបទយកការណ៍ស្តីពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមបង្កង ភ្នាស់កូន បង្កងលក់ បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមមាន់ ភ្នាស់កូនមាន់លក់ និងការដាំដុះបន្លែសុវត្ថិភាពក្នុងផ្ទះសំណាញ់នៅក្រុងសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
- បានសហការជាមួយទូរទស្សន៍ជាតិកម្ពុជាចុះផលិតខ្សែវីដេអូបទយកការណ៍ស្តីពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹម និងភ្នាស់ពូជ-មាន់ខ្មៅ មាន់ស្រែ ត្រីអណ្តែង ត្រីឆ្លូញ ខ្យង ចិញ្ចឹមទា និងកង្កែប ដំណាំបន្លែខាត់ណាដើម ខាត់ណាផ្កាក្នុងផ្ទះសំណាញ់ ផលិតកម្មសត្វ នៅខេត្តមណ្ឌលគិរី ក្រចេះ កណ្តាល និងខេត្តតាកែវ
- បានចុះទៅថត Video បទយកការណ៍ចំនួន ៤ប្រធានបទ
- បានផលិត Video វេទិកាស្វែងយល់ពីកសិកម្មចំនួន ៤ប្រធានបទ
- បានផលិត Video នាទីចុះស្រែជាមួយកសិករចំនួន ៤ប្រធានបទ
- បានបញ្ជូនអត្ថបទបច្ចេកទេសកសិកម្មចំនួន ១៨ដើម្បីចាក់ផ្សាយ
- បានធ្វើការបោះពុម្ពសម្ភារផ្សព្វផ្សាយចំនួន ៥ប្រធានបទ
- បានជួយដោះស្រាយបញ្ហា និងផ្តល់ព័ត៌មានបច្ចេកទេសកសិកម្មដល់កសិករ និងអតិថិជនចំនួន ៦៩សំណួរចម្លើយ។

១៦ ផ្នែកកសិ-ឧស្សាហកម្ម

- ចូលរួមប្រជុំពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីនីតិវិធីនៃការស្នើសុំបង្កើតរោងចក្រសិប្បកម្មកែច្នៃកៅស៊ូ
- ចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាព និងគុណភាពចំណីអាហារតាមប្រព័ន្ធ Online
- ចូលរួមជាតិក្តិយសក្នុងសិក្ខាសាលាចាប់ផ្តើមអនុវត្ត និងពិធីចុះអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នាស្តីពីគម្រោងបន្លែ ផ្លែឈើកម្ពុជា
- ចូលរួមកិច្ចប្រជុំស្តីពីការពិនិត្យ និងផ្តល់ធាតុចូលលើក្របខ័ណ្ឌជំរុញវិស័យកសិកម្ម និងកសិ-ឧស្សាហកម្ម
- ចូលរួមប្រជុំលើកទី១របស់ក្រុមការងារអន្តរក្រសួង តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ វាយតម្លៃ និងជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និងកសិ-ឧស្សាហកម្ម

- ចូលរួមសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីរបាយការណ៍សិក្សាស្វែងយល់ពីវឌ្ឍនភាព និងឧបសគ្គក្នុងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឆ្នាំ២០១៩-២០២៣
- ចូលរួមដំណើរការជាមួយអ្នកជំនាញការ JICA ចុះពិនិត្យ និងសិក្សាបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹងខ្សែច្រវាក់ផលិតកម្មស្វាយចន្ទីរបស់សហគមន៍កសិកម្មដែលស្នើសុំគម្រោង KUSANONE នៃរដ្ឋាភិបាលជប៉ុននៅខេត្តកំពង់ធំ
- ចុះពិនិត្យសិក្សាទីតាំងសមស្របសម្រាប់បើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងគុណភាព និងសុវត្ថិភាពផលនេសាទសមុទ្រ
- ចុះរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសគ្រប់គ្រងគុណភាព និងសុវត្ថិភាពក្រោយប្រមូលផលនេសាទសមុទ្រនៅខេត្តព្រះសីហនុជាមួយជំនាញការជប៉ុនលើខ្សែច្រវាក់តម្លៃប្រចាំនៅនាយកដ្ឋានកសិ-ឧស្សាហកម្ម
- ចុះរៀបចំសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់លើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា
- បានបន្តបណ្តុះបណ្តាល និងពង្រឹងសមត្ថភាពបុគ្គលិករោងចក្រកែច្នៃគ្រាប់ស្វាយចន្ទី ជ័យសំបូរ នៅខេត្តកំពង់ធំ អំពីប្រព័ន្ធ HACCP ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ សម្ភារ និងគ្រឿងម៉ាស៊ីន
- ចុះសិក្សាស្រាវជ្រាវដំណាក់កាលស៊ីជម្រៅអំពីគំរូអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន សហគមន៍កសិកម្ម និងបណ្តុំកសិករក្នុងខេត្តព្រះវិហារដោយសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សាគោលនយោបាយ (CPS)
- ធ្វើការវិភាគសំណាកចំណីសត្វ និងវត្ថុធាតុដើមរបស់រោងចក្រធំៗចំនួន១៧
- ធ្វើការវិភាគលើផលិតផលផលផល (ត្រីស្រស់) នាំចូលពីប្រទេសវៀតណាម។

១៧ ការស្រាវជ្រាវ ការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលកសិកម្ម

១៧.១ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

- បានប្រមូលប្រភេទពូជដំណាំថ្មីៗបន្ថែមទៀតចំនួន ៥ប្រភេទ សរុបចំនួន ៧០សំណាក (ត្រសក់២៨សំណាក ល្ពៅ៣៤សំណាក ឪឡឹក២សំណាក ត្រប់៤សំណាក និងម្ទេស២សំណាក) មករក្សាទុកក្នុងធនាគារពន្ធរបស់វិទ្យាស្ថាន និងបន្តការអភិរក្សពូជដំណាំនៅក្នុងវិទ្យាស្ថានចំនួន ៣៨ប្រភេទ រួមមានស្រូវចំនួន ៦ ៧៧៦បញ្ជីក/សំណាក និងដំណាំផ្សេងៗចំនួន ៣៧ប្រភេទសរុបចំនួន ២ ៤៨១បញ្ជីក/សំណាក សរុបទាំងអស់ចំនួន ៩ ២៥៧បញ្ជីក/សំណាក។ ដាំវាយតម្លៃ និងកំណត់លក្ខណៈលើដំណាំ៤មុខ គឺមេឡុងចំនួន ៥០សំណាក ម្ទេសចំនួន ៥០សំណាក ល្ពៅចំនួន ៣០សំណាក និងត្រប់ចំនួន ៤០សំណាក
- បានធ្វើពិសោធន៍ចំនួន ៤៥ប្រភេទ នៅ១៤៦កន្លែង ក្នុងនោះមានពិសោធន៍បន្សាំពូជលើស្រែកសិករ និងស្រែបង្ហាញចំនួន ៧០កន្លែង និងបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលកសិករចំនួន ៤លើក មានកសិករចូលរួមចំនួន ១៥០នាក់ (ស្រី៩៥នាក់)
- បានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា និងសន្និបាតក្នុងប្រទេសចំនួន ៨លើកមានថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីវិទ្យាស្ថានចូលរួមចំនួន ៥៨នាក់ (ស្រី១៤នាក់)។ មន្ត្រីសរុបចំនួន៤នាក់ទៀត បាននិងកំពុងបន្តការសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតចំនួន ២នាក់ និងបរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ចំនួន ២នាក់នៅប្រទេសកូរ៉េ ជប៉ុន និងប្រទេសចិន
- អ្នកបើកស្រាវជ្រាវរកព័ត៌មានបច្ចេកទេសកសិកម្មរបស់វិទ្យាស្ថានសរុបចំនួន ៤០៩ ៨១៣នាក់ និងគិតជាមធ្យមមានប្រមាណ ៦ ០២៦នាក់/ថ្ងៃ
- ថ្នាក់ដឹកនាំវិទ្យាស្ថានបានចូលរួមកិច្ចប្រជុំនានានៅក្នុងប្រទេសចំនួន៩លើក និងស្ថាប័ន/អង្គការនានាចំនួន ៩លើក ហើយទទួលជួបភ្ញៀវជាតិ អន្តរជាតិនៅវិទ្យាស្ថានចំនួន ៣លើក មានភ្ញៀវសរុបចំនួន ១៩នាក់។

១៧.២ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម

- និស្សិតកំពុងសិក្សាក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០២០-២០២១ សរុបចំនួន ៣ ២៥៦នាក់ ចែកចេញជា១០ មហាវិទ្យាល័យ គឺ៖ មហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រសត្វ វេជ្ជសាស្ត្រសត្វ វិទ្យាសាស្ត្រព្រៃឈើ វិទ្យាសាស្ត្រកសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រផលិតផល កសិ-ឧស្សាហកម្ម សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មនិងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ រៀបចំផែនដីនិងរដ្ឋបាលដីធ្លី និងមហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រកៅស៊ូ និងសាលាក្រោយឧត្តម
- បាននិងកំពុងដំណើរការបង្រៀននិស្សិតពីចំងាយតាមរយៈប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់កម្មវិធីសិក្សាឆមាសទី១ ឆ្នាំសិក្សា២០២០-២០២១ និងត្រៀមលក្ខណៈដើម្បីប្រលងបញ្ចប់ឆមាសទី១
- បានរៀបចំដឹកនាំនិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជំនាន់ទី១០ (លក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយតូច) ធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សាទៅកាន់មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្តតាកែវ

- ចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពី Laboratory Risk Assessment ដែលរៀបចំដោយ VOHUN និងដៃគូសហការ ចូលរួមជាគ្រូបង្ហាញក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការស្រាវជ្រាវអំពីដេមីសាស្ត្រតាមការសម្របសម្រួលដោយ CAMBOHUN និងចូលរួមជាភ្នាក់ងារបង្ហាញស្តីពីការបញ្ជូនកម្រិតភាពស្កាំរបស់ជ្រូកមេ ទៅកូនជ្រូកតាមរយៈទងសុកនិងទឹកដោះ ដំបូងក្នុងសន្និសីទអន្តរជាតិអនឡាញលើកទី១២ របស់ ICERD

- បន្តការងារសិក្សាពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនលើប្រធានបទមួយចំនួនដូចជា ការកែច្នៃត្រសក់ចាវដោយបន្លែម ឡាក់ទិចអាស៊ីតបាក់តេរីការធ្វើតេស្តភាពធន់របស់បាក់ទិចអាស៊ីតបាក់តេរីទៅកម្រិត Bile sal ការសិក្សាពី Trichoderma spp ការពិសោធន៍អំពីដំណាំខ្លឹមបារាំង ហើយនិស្សិតមួយចំនួនចុះហាត់ការងារផ្ទាល់នៅមន្ទីរពេទ្យសត្វ នៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទកសិកម្មជាតិជំនួយការថែទាំសត្វដែលសម្រាកព្យាបាលនៅមន្ទីរពេទ្យ ការវះកាត់គ្រាវសត្វ និងឆ្កែ ចាក់វ៉ាក់សាំងនិង ទម្លាក់បរាសិត។

១៧.៣ វិទ្យាស្ថានជាតិកសិកម្មព្រៃកង្កែប

- និស្សិតដែលកំពុងសិក្សាសម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា២០២០-២០២១ សរុបចំនួន ១ ១២៧នាក់ (ស្រី៤៦៤នាក់) លើ ជំនាញៈ កសិកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រសត្វ វេជ្ជសាស្ត្រសត្វ វិស្វកម្មកសិកម្ម ព្រៃឈើ ផលផល សាករប្បកម្ម សុរិយោដីនិង ការគ្រប់គ្រងដី ផ្សព្វផ្សាយនិងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្ម មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ កែច្នៃអាហារ កុំព្យូទ័រ សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ និងស្បៀង និងភាសាអង់គ្លេស

- បាននិងកំពុងជំរុញការងារស្រាវជ្រាវ និងសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលគម្រោងសិក្សា ស្រាវជ្រាវសំខាន់ៗដែលកំពុងដំណើរការ គឺការពិសោធន៍ចិញ្ចឹមគោទឹកដោះ ការពិសោធន៍ចិញ្ចឹមបង្កា ការពិសោធន៍បង្កាត់ ពូជមាន់ ការសិក្សាពិសោធន៍ថ្នាំបណ្តេញសត្វល្អិត ការពិសោធន៍ចិញ្ចឹមពពែនៅតំបន់ភ្នំ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបង្កាត់កេសរកូល ការពិសោធន៍ដំណាំព្រីង ការសិក្សាពិសោធន៍ផលិតម្សៅឫស្សី ការបណ្តុះជាលិការក្នុងជាតិ ការពិសោធន៍ចិញ្ចឹមកង្កែប សាងសង់កសិដ្ឋានវាសិត្ត-រុក្ខជាតិ ការពិសោធន៍ចិញ្ចឹមត្រីបបែលនិងត្រីលម្អផ្សេងៗ ការសិក្សាផលិតកម្ម និងច្រវ៉ាក់តម្លៃ ស្វាយចន្ទី

- ចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវអំពីដេមីសាស្ត្រ
- បាននិងកំពុងសាងសង់ SMART FARM នៅក្នុងវិទ្យាស្ថានជាតិជិតរូចរាល់
- បានទៅពិនិត្យស្ថានីយ៍ពិសោធន៍កសិកម្មត្រាំកក់នៅខេត្តតាកែវ។

១៧.៤ វិទ្យាស្ថានជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម

- និស្សិតដែលកំពុងសិក្សាក្នុងឆ្នាំ២០២០-២០២១ សរុបចំនួន ៥៨៨នាក់ (ស្រី២៦៨នាក់) លើជំនាញវិទ្យាសាស្ត្រ កសិកម្ម ក្សេត្រសាស្ត្រ វិទ្យាសាស្ត្រនិងវេជ្ជសាស្ត្រសត្វ វិទ្យាសាស្ត្រផលផល ដំណាំកៅស៊ូ សេដ្ឋកិច្ចកសិកម្មនិង អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ

- បានរៀបចំបន្ទាន់លើការងារបង្រៀនតាម Online សម្រាប់និស្សិត
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់លើកម្មវិធីសិក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ថាមពលកកើតឡើងវិញ (RET)
- បានចូលរួមសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយផែនការសកម្មភាពពហុវិស័យស្តីពីភាពស្កាំនិងឱសថប្រឆាំងមេរោគនៅកម្ពុជា
- ពិសោធន៍លើដីសរីរាង្គពីការលូតលាស់ដំណាំបន្លែស្ពៃក្រញាញ់
- ពិសោធន៍តាមដានការបំផ្លាញរបស់កត្តាចង្រៃលើដំណាំខាត់ណាផ្កា
- ពិសោធន៍ដំណាំលើទឹកដោយប្រើប្រាស់ប្រភពទឹកពីអាងចិញ្ចឹមត្រីនៅស្ថានីយពិសោធន៍ផលផលនៃវិទ្យាស្ថាន ជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម

- បានធ្វើការបង្កាត់ពូជកង្កែប និងត្រីទីឡាព្យាប្រហមនៅស្ថានីយពិសោធន៍ផលផលនៃវិទ្យាស្ថានជាតិកសិកម្ម កំពង់ចាម

- បានធ្វើការសាកល្បងចម្រាញ់ប្រេងស្វាយចន្ទីសម្រាប់ផលិតជាគ្រឿងក្រអូប
- បានចូលរួមបណ្តុះបណ្តាលកសិករជាមួយដៃគូរបស់ក្រុមហ៊ុន និងធ្វើការស្រាវជ្រាវរួមគ្នាអំពីការកែច្នៃកសិផល លើដំណាំស្វាយចន្ទី ល្អុង ល្ពៅ ក្រូចថ្លុង ស្លឹកគ្រៃ និងម្រេច
- បានបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីលើការងារគ្រប់គ្រងមន្ទីរពិសោធន៍ និងវិភាគបាក់តេរីនៅវិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រកម្ពុជា។

១៧.៥ ការងារវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនៅស្ថានីយកម្ពុជា

- ត្រួតពិនិត្យទូទៅការការពារ និងថែទាំចម្ការពិសោធន៍កូន កូនកៅស៊ូស៊ីដលីង ច្បារបង្កាត់ពូជ
- ស្រង់ទិន្នន័យ បញ្ចូល និងវិភាគទិន្នន័យចម្ការពិសោធន៍កូនចំនួន ១២ចម្ការពិសោធន៍

- ត្រួតពិនិត្យការចៀរជ័រ ការសាប្រមូលផលទឹកជ័រ និងស្រង់ទិន្នន័យជ័រកៅស៊ូតាមពិធីសាទិសោធន៍គ្រប់ចម្ការពិសោធន៍
- រៀបចំលាយថ្នាំរំលោភ Ethephon តាមកំហាប់ខុសៗគ្នាដើម្បីលាបរំលោភតាមពិធីសាទិសោធន៍
- ត្រួតពិនិត្យការប្រមូលផលទឹកជ័រនៅចម្ការពិសោធន៍
- អនុវត្តការបំបៅកូនកៅស៊ូនៅថ្នាលបណ្តុះកូនឆ្នាំ២០២០-២០២១
- ត្រួតពិនិត្យការប្រមូលផលដំណាំចន្លោះរងកៅ (ស្វាយចន្ទី) ស៊ូនៅចម្ការពិសោធន៍ឥទ្ធិពលនៃដំណាំចន្លោះរលើការលូតលាស់ និងទិន្នផលកៅស៊ូ
- ត្រួតពិនិត្យការលាបប៉េត្រូឡូកូម (ខ្លាញ់គោ) លើផ្ទាំងមុខចៀរជ័របានចៀររយៈពេល១ឆ្នាំកន្លង
- រៀបចំ និងបែងចែកចៀរជ័រថ្មីសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ២០២១
- ត្រួតពិនិត្យការងារកែច្នៃកៅស៊ូសន្លឹកនៅក្នុងរោងចក្រ
- ត្រួតពិនិត្យសម្ភារ និងឧបករណ៍មន្ទីរពិសោធន៍ជាតិយថាប្រភេទ
- ធ្វើតេស្តកៅស៊ូចំនួន ៨សំណាកដើម្បីវាយតម្លៃគុណភាពនៃការកែច្នៃតាមស្តង់ដារ CSR។

III-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងវាយតម្លៃ

មកទល់ពេលនេះ ការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវដុំប្រាំងសម្រេចបាន ៦៤៩ ៥៣៩ហិ.ត ស្មើនឹង១៤១,៤៥% នៃផែនការចំនួន ៤៥៩ ២០០ហិ.ត ដោយការប្រមូលផលស្រូវប្រាំងបានចំនួន ៥៣៥ ៣៦៩ហិ.ត ដោយទទួលបានបរិមាណផលសរុបចំនួន ២ ៣៩៦ ៧០៣តោន និងទទួលបានទិន្នផលគិតជាមធ្យម ៤,៤៧៧តោន/ហិ.ត។ ក្រសួងបានជំរុញដល់គ្រប់អង្គការជំនាញទាំងអស់ ជាពិសេសមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត ឱ្យយកចិត្តទុកដាក់គិតគូរទៅលើការចុះអន្តរាគមន៍ទាន់ពេលវេលាក្នុងការស្តារការប៉ះពាល់ និងខូចខាតដោយគ្រោះធម្មជាតិ ការរាតត្បាតដោយសត្វល្អិតចង្រៃ ការកើតជំងឺផ្សេងៗលើដំណាំកសិកម្ម ជំងឺឆ្លងសត្វ និងការត្រៀមលក្ខណៈនៅពេលកសិករទទួលបានផលចំណេញផ្សេងៗជាយថាហេតុ។

អង្គការជំនាញនៅតែខិតខំបន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ ការកសាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗតាមការចាំបាច់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ការជំរុញឱ្យចុះត្រួតពិនិត្យ និងចាត់វិធានការដាក់ស្តង់ដារ ដើម្បីលុបបំបាត់បទល្មើស ចលនាសត្វឈឺក្នុងតំបន់ផ្ទះជំងឺ បទល្មើសព្រៃឈើ និងផលផលតាមគ្រប់រូបភាព ព្រមទាំងសហការពង្រឹងយន្តការគ្រប់គ្រង ការត្រួតពិនិត្យអនាម័យ និងភូតតាមអនាម័យដោយគិតគូរជាចម្បងទៅលើគុណភាព សុវត្ថិភាព និងសុខុមាលភាពសាធារណៈ។ ជាមួយគ្នានេះ ក្រសួងបានបន្តជំរុញឱ្យគណៈកម្មការ និងក្រុមការងារដែលបានរៀបចំរួចហើយដើម្បីចូលរួមដោះស្រាយលើរាល់បញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយដែលកើតឡើងនៅតាមអនុវិស័យនីមួយៗ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ផ្នែកសេវាកម្ម ដំណើរការនៃកំណែទម្រង់ផ្សេងៗតាមអនុវិស័យសំខាន់ៗ ជាអាទិ៍ក្នុងក្របខ័ណ្ឌកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ការប្រមូលចំណូលបង់ចូលថវិកាជាតិ កិច្ចការសវនកម្ម ការចុះធ្វើអធិការកិច្ចតាមបណ្តាអង្គការក្រោមឱវាទ ការចុះធ្វើអធិការកិច្ចលើការធ្វើអាជីវកម្មសម្ភារកសិកម្ម កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាសាលា រួមទាំងការរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រស្រុកសម្រេចបាននូវលទ្ធផលល្អប្រសើរតាមផ្នែកនីមួយៗស្របតាមគោលការណ៍ និងទិសដៅដែលត្រូវអនុវត្តក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម។

IV- ទិសដៅអនុវត្តបន្ត

១ ផ្នែកដាំដុះ

- បន្តវិធានការជំរុញការងារបង្កបង្កើនផលកសិកម្មរដូវប្រាំងឆ្នាំ២០២១
- បន្តធ្វើការជំរុញផលិតកម្មស្បៀងសម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងហានិភ័យនៃការឆ្លងរាលដាលជំងឺកូវីដ-១៩
- បន្តជំរុញដល់អង្គការជំនាញក្រោមឱវាទ និងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្តទាំងអស់ចាត់វិធានការតាមគ្រប់រូបភាពដើម្បីជំរុញការងារបង្កបង្កើនផលស្រូវ និងដំណាំកសិកម្មផ្សេងទៀតតាមរយៈការអនុវត្តបច្ចេកទេសកសិកម្មសមស្របឱ្យបានទាំងបរិមាណ និងគុណភាពតាមផែនការកំណត់ ជាពិសេសនៅតំបន់ភូមិសាស្ត្រដែលមានប្រភពទឹកស្រោចស្រពគ្រប់គ្រាន់ និងការរក្សាទឹកទុកទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង
- បន្តជំរុញ និងបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីបច្ចេកទេស និងកសិករអំពីបច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំឧស្សាហកម្ម និងបន្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសដាំដុះដំណាំឧស្សាហកម្ម ការងារផលិតពូជ និងបន្សុទ្ធពូជនៅកសិដ្ឋាន និងស្ថានីយ

- ត្រៀមលក្ខណៈមានដូចជា៖ ស្រវែង ពូជបន្លែ មធ្យោបាយ និងសម្ភារសម្រាប់អន្តរាគមន៍នៅពេលមានគ្រោះមហន្តរាយជាយថាហេតុ ការទប់ទល់នឹងជំងឺ ឬសត្វល្អិតចង្រៃបំផ្លាញដំណាំផ្សេងៗ ព្រមទាំងបន្តរៀបចំពង្រឹងសហគមន៍កសិកម្ម ការធ្វើផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យាឆ្ពោះទៅរកការធ្វើកសិ-ពាណិជ្ជកម្ម
- បន្តអង្កេតទូទៅអំពីស្ថានភាពជំងឺគ្រប់ឡូតិសោធន៍កូនកៅស៊ូ ត្រូតពិនិត្យជំងឺកៅស៊ូ និងការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេស នៅតាមបណ្តាខេត្តដែលមានសក្តានុពលកៅស៊ូ។

២ ផ្នែកផលិតកម្មសត្វ និងសុខភាពសត្វ

- បន្តចាត់វិធានការដោយសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ដើម្បីចុះពិនិត្យនិងតាមដានលើសភាពការណ៍ជំងឺឆ្លងសត្វផ្សេងៗ ចាត់ក្រមការងារចុះអប់រំ ណែនាំ និងជំរុញអង្គការជំនាញក្រោមឱវាទ រួមទាំងមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីត្រៀម និងចាក់ថ្នាំវាក់សាំងបង្ការការពារជំងឺសត្វ ការធ្វើអនាម័យសត្វ ការព្យាបាល សង្គ្រោះសត្វ និងវិធានការអន្តរាគមន៍តាមជាក់ស្តែង
- បន្តធ្វើការអប់រំណែនាំដល់ប្រជាកសិករឱ្យបង្កើនការថែទាំបន្លែមទៀត ព្រមទាំងចាត់ក្រមអន្តរាគមន៍ឱ្យចុះជាប់ជាប្រចាំ ដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើសចលនាសត្វដោយខុសច្បាប់នៅតាមបណ្តារាជធានី-ខេត្ត ជាពិសេសខេត្តនៅជាប់ព្រំដែន
- ចុះពិនិត្យអនាម័យសត្វឃាតដ្ឋាន ផ្សព្វផ្សាយអំពីលក្ខណៈ និងសញ្ញាណជំងឺជ្រូកត្រចៀកខៀវ ប៉េស្ត ជំងឺផ្កាសាយបក្សី ជំងឺអាសន្នរោគ ជំងឺឆ្លង(ជំងឺចុងអង្ករ របេងជ្រូក គោ) បន្តតាមដានស្ថានភាពជំងឺស៊ីណូស និងវិធានការទប់ស្កាត់នៅតាមរាជធានី-ខេត្ត
- ត្រៀមលក្ខណៈចុះអនុវត្តវិធានបសុពេទ្យ កន្លែងផ្ទះជំងឺ និងកន្លែងដែលរាលដាលជំងឺផ្កាសាយបក្សី (H5N1) និងជំងឺ A(H1N1)
- ជំរុញការអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយលើកម្ពស់ការអប់រំយល់ដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងការធ្វើអាជីវកម្ម ការប្រើប្រាស់ចំណីសត្វ និងបសុឱសថដល់អាជីវករ និងអ្នកប្រើប្រាស់
- បន្តចុះវាយតម្លៃកសិដ្ឋានចិញ្ចឹមសត្វស្របតាមបច្ចេកទេស និងគោលការណ៍អនុវត្តការចិញ្ចឹមសត្វល្អ តាមខេត្តគោលដៅ
- បន្តរៀបចំឯកសារស្តីពីអត្ថប្រយោជន៍នៃការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់សត្វ។

៣ ផ្នែកព្រៃឈើ

- ខិតខំបន្តត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងពង្រឹងការគ្រប់គ្រងសកម្មភាពឧស្សាហកម្មឈើ រោងចក្រ សិប្បកម្មកែច្នៃ និងអាជីវកម្មឈើឱ្យបានហ្មត់ចត់ ព្រមទាំងចាត់វិធានការទប់ស្កាត់ និងលុបបំបាត់ការនាំចេញឈើ និងផលិតផលកែច្នៃឈើគ្រប់ប្រភេទដែលគ្មានការអនុញ្ញាតដើម្បីលុបបំបាត់សកម្មភាពដឹកជញ្ជូនឈើខុសច្បាប់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់
- បន្តពង្រឹង និងពង្រីកសហគមន៍ព្រៃឈើចូលរួមគ្រប់គ្រងថែរក្សាធនធានព្រៃឈើ តាមដានត្រួតពិនិត្យ ការអនុវត្តផែនការគ្រប់គ្រងព្រៃសហគមន៍ឱ្យបានល្អ ព្រមទាំងបណ្តុះផ្គត់ផ្គង់និចរបង្កើតមុខរបរថ្មីៗបន្ថែមទៀត ដើម្បីបង្កើនចំណូលតាមរយៈប្រព័ន្ធកសិ-រុក្ខកម្ម ការចិញ្ចឹមសត្វ សំដៅកាត់បន្ថយការពឹងអាស្រ័យលើផល និងអនុផលព្រៃឈើ ជាពិសេសខិតខំជំរុញការផ្សព្វផ្សាយ អប់រំ បណ្តុះបណ្តាល បំពាក់បំប៉នដល់សហគមន៍មូលដ្ឋានយល់ដឹងពីផលប្រយោជន៍ព្រៃឈើ
- បន្តផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីព្រៃឈើ បទប្បញ្ញត្តិ បទបញ្ជា លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ជាពិសេសសេចក្តីជូនដំណឹងលេខ១៣៤៨ សជណ.កធ ចុះថ្ងៃទី១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីឱ្យបានជ្រួតជ្រាបដល់មូលដ្ឋានភូមិ ឃុំ សង្កាត់ ស្រុក ខណ្ឌ ក្រុង រាជធានី-ខេត្តទូទាំងប្រទេស ព្រមទាំងមានចំណាត់ការផ្លូវច្បាប់យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ពាក់ព័ន្ធនឹងការកាប់រាន ដុត ឈូសឆាយ និងហុមព័ទ្ធជីព្រៃឈើដើម្បីវាតយកដីធ្វើកម្មសិទ្ធិ
- បន្តជំរុញការដាំដុះស្តារព្រៃឈើឡើងវិញដោយសហការជាមួយវិស័យឯកជន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ព្រមទាំងបង្កើនការបណ្តុះកូនឈើគ្រប់ប្រភេទនៅតាមស្ថានីយផ្សព្វផ្សាយ និងស្តារព្រៃឈើសម្រាប់ចែកចាយជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

៤ ផ្នែកជលផល

- ពង្រឹងកិច្ចសហការជាប់ជាប្រចាំជាមួយអាជ្ញាធរដែនដី គណៈបញ្ជាការឯកភាពរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដើម្បីទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសផលជល ជាពិសេសការយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តឱ្យបានហ្មត់ចត់នូវសេចក្តីសម្រេចលេខ១២៨ សសរ ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការអន្តរក្រសួងដើម្បីទប់ស្កាត់និងបង្ក្រាបបទល្មើសនេសាទនៅបឹងទន្លេសាប
- ជំរុញសង្កាត់ ផ្នែក ខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល និងអធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលជលផល បន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីផលជលឱ្យបានតឹងរ៉ឹងបំផុត

- បន្តពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍នេសាទ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការទទួលខុសត្រូវ និងភាពជាម្ចាស់លើការគ្រប់គ្រងធនធានជលផលក្នុងកន្លែងនេសាទរបស់ខ្លួនដោយអនុវត្តយន្តការ "សហគមន៍នេសាទគ្មានបទល្មើសជលផល"។

៥ ផ្នែកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ

- បន្តចុះទប់ស្កាត់បទល្មើសផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធការអនុវត្តច្បាប់ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថ្នាំកសិកម្មនិងជីកសិកម្មនៅតាមរាជធានី-ខេត្ត។ ជំរុញអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ការយល់ដឹងពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងការធ្វើអាជីវកម្ម ការកាន់កាប់ ប្រើប្រាស់ជី-ថ្នាំកសិកម្មឱ្យបានកាន់តែទូលំទូលាយដល់មន្ត្រី អាជីវករ និងអ្នកប្រើប្រាស់ជី-ថ្នាំកសិកម្ម ដើម្បីសុខភាពសាធារណៈ

- បន្តពង្រឹងការងារបញ្ជីកាតព្វកិច្ច ការគ្រប់គ្រងចលនទ្រព្យ អចលនទ្រព្យនៅតាមបណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទនិងបណ្តាមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទរាជធានី-ខេត្តក៏ដូចជាការតម្រង់ទិសទៅរកការអនុវត្តវិភាគតាមកម្មវិធីពេញលេញក្នុងក្របខ័ណ្ឌកំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរតាមការរំពឹងទុក

- បន្តចុះពិនិត្យផ្ទាល់ដល់ក្រុមហ៊ុនសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីមានមូលដ្ឋានរាយការណ៍ឱ្យបានច្បាស់លាស់សម្រាប់ផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅនឹងការអនុវត្តផែនការមេ និងយកចិត្តទុកដាក់លើការប្រមូលចំណូលសម្រាប់បង់ចូលថវិកាជាតិឱ្យបានសមស្របតាមនីតិវិធី

- បន្តចុះធ្វើអធិការកិច្ចនិងកិច្ចការសវនកម្មតាមបណ្តាអង្គភាពក្រោមឱវាទ និងតាមសកម្មភាពជាក់ស្តែង រួមទាំងការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលតាមផែនការប្រចាំឆ្នាំដែលបានគ្រោងទុក

- បន្តកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ អង្គភាពជំនាញ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងសហគមន៍កសិកម្ម ដើម្បីរកដំណោះស្រាយលើរាល់បញ្ហាប្រឈមនៅតាមអនុវិស័យនីមួយៗលើគ្រប់មធ្យោបាយក្នុងស្មារតីស្ថាបនា អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មនៅកម្ពុជាឱ្យមានផលិតភាពខ្ពស់ដោយគិតគូរទៅលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងស្តង់ដារ។

ថ្ងៃ ២៧/០៤ ខែ ០៤ ឆ្នាំ ២០២១ រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៥ ខែ ០៤ ឆ្នាំ ២០២១

**រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ**

វេជ្ជ សាខុន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

សេចក្តីណែនាំ
ស្តីពី

ការចាត់វិធានការបង្ការ និងទប់ស្កាត់ការរាតត្បាតនៃជំងឺកូវីដ ១៩ (Covid-19)

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសូមជម្រាបជូនដល់បណ្តាក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស កសិដ្ឋាន និងសម្បទាន ដីសេដ្ឋកិច្ច ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទទាំងអស់ មេត្តាជ្រាបថា ដោយបច្ចុប្បន្នស្ថានភាព នៃជំងឺកូវីដ-១៩មានការរីករាលដាលជាសហគមន៍នោះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សូមធ្វើការណែនាំដល់ ម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស និងកសិដ្ឋាន ទាំងអស់ត្រូវធ្វើការណែនាំ និងជូនដំណឹងដល់បុគ្គលិក និងអ្នកពាក់ព័ន្ធឱ្យ ធ្វើការតាមដានសុខភាព ជាប្រចាំដោយមានទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់ ព្រមទាំងត្រូវបង្កើនការប្រុងប្រយ័ត្ន រក្សាអនាម័យ ជាពិសេសអនុវត្តវិធានការ ៣ការពារ ៖ រួមមាន ពាក់ម៉ាស់ លាងដៃជាមួយសាប៊ូ ឬអាស់កុល គម្លាតសុវត្ថិភាពសង្គម គម្លាតសុវត្ថិភាពបុគ្គល (ចាប់ពី១,៥ម៉ែត្រឡើងទៅ) និង៣កុំ ៖ រួមមាន កុំចូលទៅកន្លែងបិទជិត គ្មានខ្យល់ចេញចូល និង ម៉ាស៊ីនត្រជាក់ច្រើនពេក កុំទៅកន្លែងមានមនុស្សច្រើន និងកុំប៉ះពាល់គ្នា កុំចាប់ដៃគ្នា កុំកៀកស្មាគ្នា កុំឱបគ្នាជាដើម ព្រមទាំងអនុវត្តតាមអនុសាសន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយក រដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** និងតាមគោលការណ៍ណែនាំរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលក្នុងការទប់ស្កាត់ ការរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ក្នុងសហគមន៍។ ជាមួយគ្នានេះ បណ្តាក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស កសិដ្ឋានអាចពិនិត្យ លទ្ធភាពការងារក្នុងកាត់បន្ថយបុគ្គលិកធ្វើការ ឬរៀបចំឱ្យមានការឆ្លាស់វេនគ្នាមកធ្វើការតាមតម្រូវការការងារ ព្រមទាំង ចូលរួមអនុវត្តការស្កេន QR Code "ទប់ស្កាត់កូវីដ-១៩" នៅតាមច្រកចេញ-ចូលដោយអនុវត្តតាមជំហានទាំង៣នៃ ការប្រើប្រាស់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ទន្ទឹមនោះ ត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយដល់បុគ្គលិក និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ពិសេសបុគ្គលិក ឬអ្នកបច្ចេកទេសបរទេសដែលចូលមកបម្រើការងារតាមក្រុមហ៊ុនសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ចឱ្យមាន ការយល់ដឹងអំពីច្បាប់ និងអនុក្រឹត្យ ស្តីពីវិធានការសុខាភិបាលដើម្បីទប់ស្កាត់ការឆ្លងរាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ និង ជំងឺឆ្លងកាចសាហាវនិងប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរផ្សេងទៀត។

ទទួលបានសេចក្តីណែនាំនេះ សូម ម្ចាស់ក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស កសិដ្ឋាន និងសម្បទានដីសេដ្ឋកិច្ច ដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវចូលរួមសហការអនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងប្រកបដោយ ស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។

ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ព្រះរាជក្រឹត្យ ខែ ៥ ឆ្នាំ ព្រះសីហនុ ៧៧៦ ១២៤ / ៧២៦ ១២៤ ទូសារលេខ: (៨៨៩) ២៣ ២១៧ ៣២០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០២១

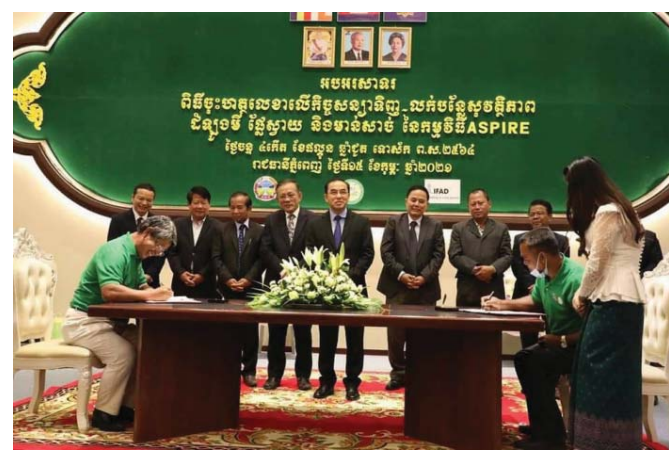
រដ្ឋមន្ត្រី
ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

វេង សាខុន

សកម្មភាពថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ពិធីចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យាចំនួន១៦ និងអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា (MoU) ចំនួន ០២ ស្តីពី "ការផ្គត់ផ្គង់ បន្លែសុវត្ថិភាព ដំឡូងមី ផ្លែស្វាយ ផ្លែឪឡឹកសាច់លឿង និងមាន់សាច់" ក្រោមអធិបតីភាពឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងសហការីអញ្ជើញចុះពិនិត្យកសិដ្ឋានចិញ្ចឹម ត្រីប្រា ពោ អណ្តែង និងត្រីឆ្កែ របស់លោក លក ឆឿង ស្ថិតនៅភូមិកាកុច ឃុំស្រែងៃ ស្រុកព្រៃឈរ ខេត្តកំពង់ចាម

ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងសហការី អញ្ជើញចុះពិនិត្យសកម្មភាព សាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគាំទ្រសំខាន់ៗ ដែលកំពុងដំណើរការយ៉ាងមមាញឹករបស់ក្រុមហ៊ុន បាមីន អេហ្វ្រិឌលយ័រ ហាយ-ថេក ឌីវឡូបមិន ឯ.ក នៅស្រុកកំពង់សិលា ខេត្តព្រះសីហនុ

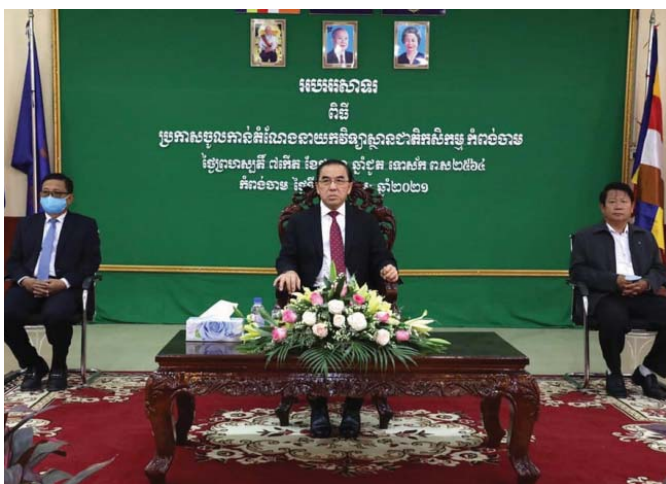

ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងសហការីអញ្ជើញចុះពិនិត្យ Ares Organic Farm Products នៅភូមិចម្ការបី ឃុំពងទឹក ស្រុកដំណាក់ចង្កើរ ខេត្តកែប

ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញពិនិត្យរោងចក្រប្រព្រឹត្តិកម្មសម្លាប់សមាសភាពសត្វចង្រៃដោយប្រើទឹកក្តៅ (Hot Water Treatment, HWT) របស់ក្រុមហ៊ុន បឹងកេត ហ្វ្រេស ហ្វ្រូតឯ.ក នៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៤ គីឡូម៉ែត្រលេខ ៨២ ក្នុងឃុំត្រែងត្រយឹង ស្រុកភ្នំស្រួច ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ឯកឧត្តម **វេង សាខុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជាអធិបតីភាពក្នុងពិធីប្រកាសចូលកាន់តំណែងនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម ក្នុងពិធីនេះ ក៏មានការអញ្ជើញចូលរួមផងដែរពីឯកឧត្តមរដ្ឋលេខាធិការអនុរដ្ឋលេខាធិការ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី សាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងនិស្សិត

ឯកឧត្តម **លុត ថ័ន្តសុខា** រដ្ឋលេខាធិការប្រចាំការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជួបសំណេះសំណាល និងចែកអំណោយជូនប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារជំងឺកូវីដ១៩ ចំនួន ១០០គ្រួសារ ខេត្តក្បុងឃ្មុំ

លោកជំទាវ **ហោ ម៉ាណីន** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងកម្មវិធីទិវានារី ៨ មីនា នៅអគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងជលិតកម្មសត្វ

ឯកឧត្តម **ម៉ែម អំណាត់** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកកិច្ចប្រជុំបូកសរុបលទ្ធផលការងារអនុវិស័យដំណាំឆ្នាំ២០២០ និងលើកទិសដៅការងារឆ្នាំ២០២១ របស់អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ឯកឧត្តម **លោក ធួក** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផល ការងារកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ឆ្នាំ២០២០ និងទិសដៅឆ្នាំ២០២១នៅខេត្តសៀមរាប

ឯកឧត្តម **ហាន់ សារ៉េត** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញចុះពិនិត្យស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រតំបន់អភិរក្ស ចូលរួមទម្លាក់ប្រអប់ជម្រកត្រី និងពិភាក្សាលើវិធានការគ្រប់គ្រងដីព្រៃលិចទឹកនៅខេត្តកែប

ឯកឧត្តម **ហ៊ុន វណ្ណមាន** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញទស្សនកិច្ចវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគម្រោងសាកល្បងកម្មវិធីដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូល នៅខេត្តក្រចេះ

ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ីនណារី** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកវគ្គ បណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីឱ្យក្លាយជាទីប្រឹក្សាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៅវិទ្យាស្ថានជាតិកសិកម្មខេត្តកំពង់ចាម

ឯកឧត្តម **អ៊ុំ ឈន់** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញដឹកនាំកិច្ចប្រជុំពិនិត្យវិនិច្ឆ័យ សិក្សាស្រាវជ្រាវ និងវាយតម្លៃលើកិរិយាកាន់កាប់ដីរដ្ឋជាក់ ស្តែងពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងស្ថានីយផ្សព្វផ្សាយនិងស្តារព្រៃឈើអូដូ ស្ថិតនៅស្រុកព្រៃនប់ ខេត្តព្រះសីហនុ

ឯកឧត្តម **នេង គឹមស៊ីន** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រជាន់ ខ្ពស់របស់វិទ្យាស្ថានជាតិកសិកម្ម ព្រែកលៀប

ឯកឧត្តម **ចាន់ ចេស្ដា** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្នុងពិធីបើកសិក្ខាសាលាស្តីពី ផែនការ មេរ័ស័យកសិកម្មឆ្នាំ២០៣០ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រ សម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឆ្ពោះទៅឆ្នាំ២០៣០

ឯកឧត្តម **គុយ ម៉ាឌី** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងពិធីបើកសិក្ខាសាលាពង្រៀងច្បាប់ស្តីពីផលិតកម្មកសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា

ឯកឧត្តម **ហាស ពិសិដ្ឋ** អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ អញ្ជើញចុះពិនិត្យឃ្លាំងស្រូវ ឡ សម្បត្តិស្រូវ ទីលានហាលស្រូវ ផ្តល់សម្ភារ និងប្រជុំក្រុម កសិកម្មផលិតស្រូវ ដែលគាំទ្រថវិកាដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនជុំវិញ នៅខេត្តប៉ៃលិន

សង្គមភាព

នាមព្រៃឈើ

- អាទិត្យនាងផ្អែក ទទឹមព្រៃ ត្បែង
ស្រួល ក្រហម ស គគីរ ថ្ម មេរ្យា
- បេឡីយ វល្លិយោង ឆាំឆា ច្រម៉ាស់
បូសនាគ ត្រយឹង ខ្លឹមរឹង គ្រញូង
- ដូងចែម អង្កាញ់ ក្រឡាញ់ ផ្កាយ ព្រឹក
ម៉ែសាក់ ស្មៅ ក្រាស ឆ្លៀក ម្រះព្រៅភ្នំ
- តាត្រាវ ជើងចាប ឆ្លុក អង្កត់ខ្មៅ
កំញាន ត្រឡាត់ លំបោ សំព័រ
- ពពេល ពពួល ពង្រ ខ្ពុរព្រៃ
ចង្កូរត្នាត វង្ក សំពង់ ចេកទុំ
- ប្រាំដំឡឹង ព្រឹង បំពេញរាជ ក្តុល
ដើមស្រស់ ត្ន ផ្កុង ជ័រចុង អាទាំង
- ដើមនី ប្រេងខ្យល់មង្គលរុក្ខា
កំលែង សង្កែ បន្លែ ម្រុំ ស្មៅ

ឈើទាលនាងដៃង បាយ ទឹក ប្រេង មេរ្យា
ដៃក ស្តី ឈើខ្មៅ កែស បេង នាងនួន។
ច្រេស ទ្រាល កកោះ ត្រមែង ត្រមួង
ដុះកណ្តាលស្រោង នៅជារៀង។
សង្កតត្នាត ផ្លឹក នឹក ឈើក ស្រគុំ
ត្រសេក គ្រើល ឆ្នុង ខ្វាវ ខ្ពុង ក្រាយស។
សុក្រម ស្រឡៅ បែសានចាន់ស
ខ្លឹម ឈើទាលឆ្ម រំដួល រាំងភ្នំ។
ត្រាច ល្បឿង ស្នួល ជ្រៃ កោងកាង ត្រប់ទុំ
ស្មាក្របី ធំ ព្រួស ចាន់ទំពាំង។
បង្កៅ កណ្តាល ស្មាច់ បាយពូរាំង
ស្វាយចំរៀង ត្រាង ស្វាយព្រៃ ក្របៅ។
ដើមអាស្សា ដុះឈ្នះស្បូវស្មៅ
ចន្ទន់ក្រស្នា នៅថែមទាំង សាលព្រឹក្ស។

រៀបរៀងដោយ: ជឹម ងួន
អតិថិអគ្គនាយករងទី១នៃអគ្គនាយកដ្ឋានចំការកៅស៊ូ

ការផ្សាយរបស់ក្រុមស្ថាបនាសិកម្ម ក្រ្តាប្រមាញ់ និងលេសាន
 នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម ក្រ្តាប្រមាញ់ និងលេសាន